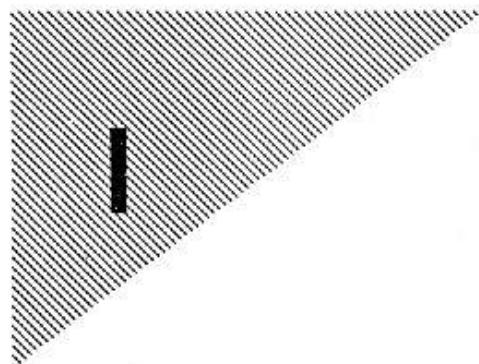

Prepared Pdf By Rester

حرکت نوسانی

1-1 حرکتی هماهنگ دارای دامنه 0.20 cm و دوره تناوب 0.15 s است. تندی و شتاب بیشینه را بباید.

$$\Delta = 0.20 \text{ cm} \quad \& \quad \tau = 0.15 \text{ s} \rightarrow \omega = \frac{2\pi}{\tau} = \frac{2\pi}{0.15} = 41.89 \text{ rad/s}$$

$$x = A \sin \omega t \rightarrow \dot{x} = \omega A \cos \omega t \quad \& \quad \ddot{x} = -\omega^2 A \sin \omega t$$

$$\dot{x}_{\max} = \omega A = 41.89 \times 0.20 = 8.38 \text{ cm/s} \quad \ddot{x}_{\max} = \omega^2 A = 350.9 \text{ cm/s}^2$$

1-2 یک دستگاه شتاب سنج، ارتعاش هماهنگ سازه‌ای را 82 cps با شتاب بیشینه g نشان می‌دهد. دامنه ارتعاش را بباید.

$$\omega = 2\pi f = 2\pi(82) = 515.2 \text{ rad/s} \rightarrow \omega^2 = 0.2655 \times 10^6 \quad g = 980.4 \text{ cm/s}^2$$

$$x_{\max} = \ddot{x}_{\max} / \omega^2 = (50 \times 980.4) / (0.2655 \times 10^6) = 0.184 \text{ cm}$$

1-3 یک حرکت هماهنگ دارای بسامد 10 cps و تندی بیشینه 4.57 m/s است. دامنه، زمان تناوب و شتاب بیشینه آن را بباید.

$$\omega = 2\pi f = 2\pi(10) = 62.83 \text{ rad/s} \rightarrow \tau = \frac{1}{f} = 0.10 \text{ s}$$

$$\dot{x}_{\max} = \omega A = 4.57 \text{ m/s} \rightarrow A = 0.07274 \text{ m} \quad \ddot{x}_{\max} = \omega^2 A = 287.1 \text{ m/s}^2$$

1-4 جمع دو حرکت هماهنگ با دامنه‌های برابر و با اختلاف بسامدهای کم را بباید. پدیده ضربان را که از این جمع به دست می‌آید شرح دهید.

$$x = A[\sin(\omega_1 t) + \sin(\omega_2 t)] = 2A \cos\left[\left(\omega_1 - \omega_2\right)\frac{t}{2}\right] \sin\left[\left(\omega_1 + \omega_2\right)\frac{t}{2}\right]$$

چون اختلاف بسامدها ناچیز است

$$\omega_1 = \omega \quad \& \quad \omega_2 = \omega + \Delta\omega \quad \omega_1 + \omega_2 \approx 2\omega$$

$$x \approx 2A \cos\left(\Delta\omega \frac{t}{2}\right) \sin(\omega t)$$

1-5 بردار مختلط $z = 4 + 3i$ را به شکل نمایی $A e^{i\theta}$ نمایش دهید.

$$A = \sqrt{4^2 + 3^2} = 5$$

$$z = 4 + 3i = 5(\cos\theta + i\sin\theta) = 5 e^{i\theta}$$

$$\theta = \tan^{-1}\left(\frac{3}{4}\right) = 36.52' = 0.6435 \text{ rad}$$

1-6 دو بردار مختلط $(2+3i)$ و $(4+i)$ را جمع کنید و حاصل را به شکل $A\angle\theta$ نمایش دهید.

$$(2+3i)+(4-i)=6+2iz=A e^{i\theta}$$

$$A = \sqrt{6^2 + 2^2} = 6.325 \quad \& \quad \theta = \tan^{-1}\left(\frac{2}{6}\right) = 18^\circ, 26' = 0.3217 \text{ rad}$$

$$z = 6.325 e^{0.3217i} = 6.325 \angle 18^\circ, 26'$$

1-7 نشان دهید که ضرب بردار $z = Ae^{i\theta}$ در آن را به اندازه 90° می چرخاند.

$$z = A(\cos \theta + i \sin \theta) = Ae^{i\theta}$$

$$iz = A(i \cos \theta - \sin \theta)A \{ \cos(\theta + 90^\circ) + i \sin(\theta + 90^\circ) \}$$

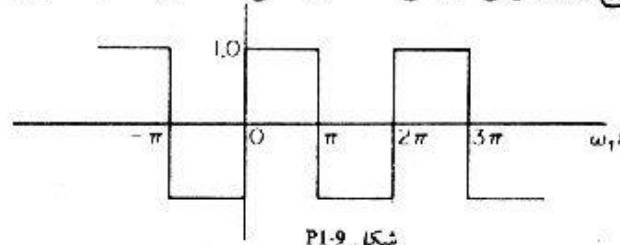
1-8 جمع دو بردار $5e^{i\pi/6}$ و $4e^{i\pi/3}$ و زاویه میان بردار برآیند و بردار اول را بباید.

$$\frac{\pi}{6} = 30^\circ$$

$$R_x = 5 + 4 \cos 30^\circ = 5 + 3.47 = 8.47 \quad R_y = 4 \sin 30^\circ = 2.00 \quad R = 8.7$$

$$\theta = \tan^{-1}\left(\frac{2}{8.70}\right) = 12^\circ, 57'$$

1-9 سری فوریه موج چهارگوش نمایش داده در شکل P1-9 را به دست آورید.

شکل 9

چون $(t)x$ تابع فرد است،

$$a_n = 0 \quad \tau = \frac{2\pi}{\omega_1}$$

$$b_n = \frac{2}{\pi} \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} x(t) \sin(n\omega_1 t) dt$$

$$b_n = \frac{\omega_1}{\pi} \left\{ \int_{-\frac{\pi}{\omega_1}}^0 (-1) \sin(n\omega_1 t) dt + \int_0^{\frac{\pi}{\omega_1}} (-1) \sin(n\omega_1 t) dt \right\}$$

$$= \frac{\omega_1}{\pi} \left\{ \left[\frac{\cos(n\omega_1 t)}{n\omega_1} \right]_{-\frac{\pi}{\omega_1}}^0 + \left[\frac{-\sin(n\omega_1 t)}{n\omega_1} \right]_0^{\frac{\pi}{\omega_1}} \right\} = \frac{2}{n\pi} [1 - \cos(n\pi)]$$

$$b_n = \begin{cases} 0 & \text{برای های زوج} \\ \frac{4}{n\pi} & \text{برای های فرد} \end{cases}$$

$$x(t) = \frac{4}{\pi} \left\{ \sin(\omega_1 t) + \frac{1}{3} \sin(3\omega_1 t) + \frac{1}{5} \sin(5\omega_1 t) + \dots \right\}$$

۱-۱۰ اگر مبدا مختصات موج چهارگوش در شکل P1-9 به اندازه $\frac{\pi}{2}$ به سمت راست برده شود، سری فوریه آن را بدست آورید.
 $\tau = \frac{2\pi}{\omega_1}$ & $\omega_n = n\omega_1$
 $b_n = 0$

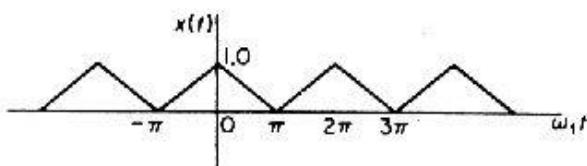
تابعی زوج خواهد بود،

$$a_n = \frac{2}{\pi} \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} x(t) \cos(n\omega_1 t) dt$$

$$\begin{aligned} a_n &= \frac{1}{\pi} \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} -\cos(n\omega_1 t) d(\omega_1 t) + \frac{1}{\pi} \int_{\frac{\pi}{2}}^{\pi} \cos(n\omega_1 t) d(\omega_1 t) + \frac{1}{\pi} \int_{\frac{\pi}{2}}^{\pi} -\cos(n\omega_1 t) d(\omega_1 t) \\ &= \begin{cases} \frac{4}{n\pi} & n = 1, 5, 9, \dots \\ -\frac{4}{n\pi} & n = 3, 7, 11, \dots \end{cases} \end{aligned}$$

$$x(t) = \frac{4}{\pi} \{ \cos(\omega_1 t) + \frac{1}{3} \cos(3\omega_1 t) + \frac{1}{5} \cos(5\omega_1 t) + \dots \}$$

۱-۱۱ سری فوریه موج مثلثی نمایش داده در شکل P1-11 را باید.

شکل P1-11

تابعی زوج است،

$$b_n = 0$$

$$x(t) = \begin{cases} \frac{1+\pi}{\pi} & -\pi \leq t \leq 0 \\ \frac{\pi-t}{\pi} & 0 \leq t \leq \pi \end{cases}$$

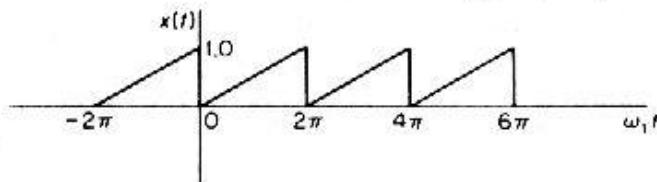
$$\frac{a_1}{2} = \frac{1}{2}$$

$$a_n = \frac{1}{\pi} \left\{ \int_{-\pi}^0 \frac{1+\pi}{\pi} \cos(n\omega_1 t) d(\omega_1 t) + \int_0^{\pi} \frac{\pi-t}{\pi} \cos(n\omega_1 t) d(\omega_1 t) \right\}$$

$$\begin{aligned}
 &= \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} \frac{\pi-t}{\pi} \cos(n\omega_1 t) d(\omega_1 t) \\
 &= \frac{2}{\pi} \left[\frac{1}{n} \sin(n\omega_1 t) \right]_0^{\omega_1 t=\pi} - \frac{2}{\pi^2} \left[\frac{1}{n^2} \cos(n\omega_1 t) + \frac{n\omega_1}{n} \sin(n\omega_1 t) \right]_0^{\omega_1 t=\pi} \\
 &= \begin{cases} 0 & \text{برای } n\text{-های زوج} \\ \frac{4}{n^2\pi^2} & \text{برای } n\text{-های فرد} \end{cases}
 \end{aligned}$$

$$x(t) = \frac{1}{2} + \frac{4}{\pi^2} \left\{ \cos(\omega_1 t) + \frac{1}{3^2} \cos(3\omega_1 t) + \frac{1}{5^2} \cos(5\omega_1 t) + \dots \right\}$$

1-12 سری فوریه موج دنده‌ارهای شکل P1-12 را بباید. پاسخ مساله 1-12 را به شکل نمایی دستور 1.2-4 کتاب نشان دهد.

شکل P1-12

$$x = \frac{\omega_1 t}{2\pi}$$

$$\begin{aligned}
 C_n &= \frac{\omega_1 t}{2\pi} \int_0^{2\pi} \frac{\omega_1 t}{2\pi} e^{-in\omega_1 t} dt = \frac{1}{(2\pi)^2} \int_0^{2\pi} \omega_1 t e^{-in\omega_1 t} d(\omega_1 t) \\
 &= \frac{1}{4\pi^2 n^2} \left\{ -1 + (1 + i2\pi n)e^{-i2\pi n} \right\} = \frac{i}{2\pi n}
 \end{aligned}$$

$$x(t) = \frac{1}{2} + \frac{1}{\pi} \left\{ \sin(\omega_1 t) + \frac{1}{2} \sin(2\omega_1 t) + \frac{1}{3} \sin(3\omega_1 t) + \dots \right\}$$

1-13 اندازه rms بخش مثبت موج سینوسی را به دست آورید.

$$\begin{aligned}
 x^2 &= \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{T} \int_0^T A^2 \sin^2 \omega t dt = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{A^2}{2T} \int_0^T (1 - \cos(2\omega t)) dt \\
 &= \lim_{T \rightarrow \infty} \left\{ \frac{A^2}{4} \cdot \frac{\sin \omega t}{\omega t} \right\} = \frac{A^2}{4} x_{rms} = \sqrt{x^2} = \frac{A}{2}
 \end{aligned}$$

1-14 میانگین توان دوم موج دنده‌ارهای مساله 1-12 را به دست آورید. این کار را با دو روش

منحنی توان دوم و سری فوریه انجام دهد.

$$x(t) = \frac{\zeta}{2\pi} \quad \& \quad x^2(t) = \frac{\zeta^2}{4\pi^2} \quad 0 \leq \zeta \leq 2\pi$$

$$x^2 = \frac{1}{2\pi} \int_0^{2\pi} \frac{\zeta^2}{4\pi^2} d\zeta = \frac{1}{2\pi} \left[\frac{\zeta^3}{12\pi^2} \right]_0^{2\pi} = \frac{1}{3}$$

سری فوریه موج دندارهای چنین است:

$$x(t) = \frac{1}{2} - \frac{1}{\pi} \left\{ \sin(\omega_1 t) + \frac{1}{2} \sin(2\omega_1 t) + \frac{1}{3} \sin(3\omega_1 t) + \dots \right\}$$

$$x^2(t) = \frac{1}{4} - \frac{1}{\pi} \left\{ \sin(\omega_1 t) + \frac{1}{2} \sin(2\omega_1 t) + \frac{1}{3} \sin(3\omega_1 t) + \dots \right\} + \\ + \frac{1}{\pi^2} \left\{ \sin^2(\omega_1 t) + \sin^2(2\omega_1 t) + \sin^2(3\omega_1 t) + \dots \right\}$$

$$\frac{1}{T} \int_0^T x^2(t) dt = \frac{1}{4} + \frac{1}{\pi \omega_1 T} \left[\cos(\omega_1 t) \right]_0^T + \frac{1}{4\pi \omega_1 T} \left[\cos(2\omega_1 t) \right]_0^T +$$

$$+ \frac{1}{9\pi \omega_1 T} \left[\cos(3\omega_1 t) \right]_0^T + \frac{1}{2\pi^2 T} \left[t \cdot \frac{\sin(2\omega_1 t)}{2\omega_1} \right]_0^T +$$

$$+ \frac{1}{8\pi^2 T} \left[t \cdot \frac{\sin(4\omega_1 t)}{4\omega_1} \right]_0^T + \dots$$

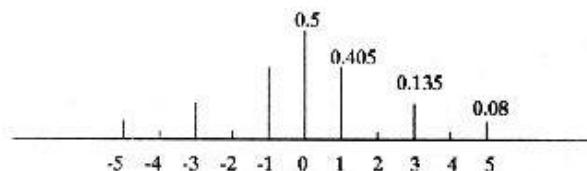
برای عدد صحیح k_p است. $\omega_1 T = 2k_p \rightarrow \infty$

$$x^2(t) = \lim_{k \rightarrow \infty} \frac{1}{2k\pi} \int_0^{2\pi k} x^2(t) dt = \frac{1}{4} + \frac{1}{2\pi^2} \left\{ 1 + \frac{1}{4} + \frac{1}{9} + \dots \right\} = \frac{1}{3}$$

1-15 نمودار بسامد را برای موج مثلثی مساله 1-11 رسم کنید.

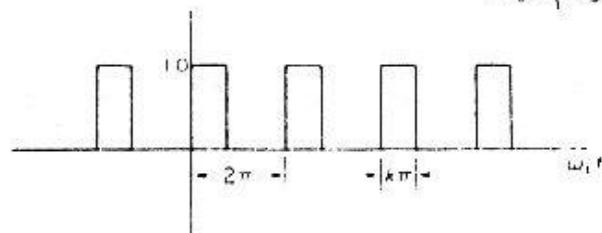
$$x(t) = \frac{1}{2} + \frac{4}{\pi^2} \left\{ \cos(\omega_1 t) + \frac{1}{3} \cos(3\omega_1 t) + \frac{1}{5} \cos(5\omega_1 t) + \dots \right\}$$

$$b_n = 0 \quad \& \quad c_n = \sqrt{a_n^2 + b_n^2} = a_n \quad \& \quad c_n = a_n / 2$$

ارتعاشات مکانیکی نامسون

۱-۱۶ سریه فوریه ضربه مستطیلی شکل ۱۶-P1 را بایابد. به ازای $k = \frac{2}{3}$ نمودار C_n و ϕ_n را در برابر n رسم کنید.

شکل ۱۶

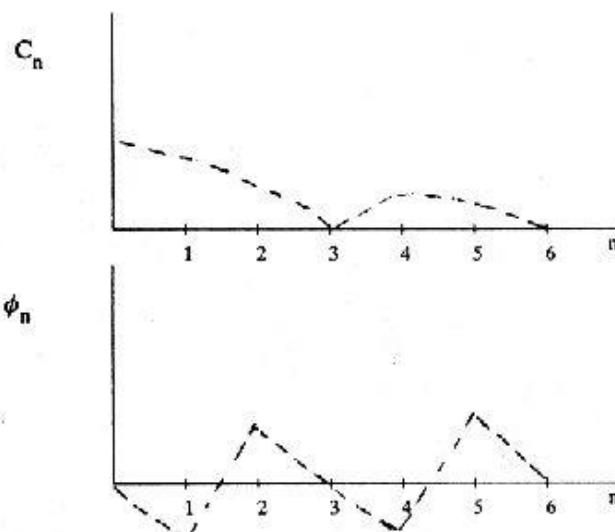
$$k = \frac{2}{3} \quad \& \quad c_n = \frac{a_+}{2} = \frac{k}{2} = \frac{1}{3} \quad a_n = \frac{1}{n\pi} \sin(nk\pi) = \frac{1}{n\pi} \sin\left(\frac{2n\pi}{3}\right)$$

$$b_n = \frac{1}{n\pi} \left\{ 1 - \cos(nk\pi) \right\} = \frac{1}{n\pi} \left\{ 1 - \cos\left(\frac{2n\pi}{3}\right) \right\}$$

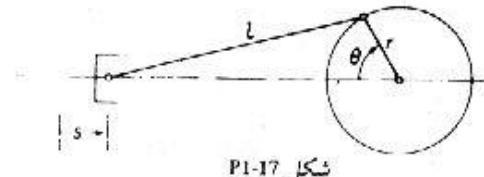
$$2c_n = \sqrt{a_n^2 + b_n^2} = \sqrt{\frac{2}{n\pi}} \left\{ 1 - \cos\left(\frac{2n\pi}{3}\right) \right\}$$

$$\phi_n = \tan^{-1} \left\{ \frac{1 - \cos\left(\frac{2n\pi}{3}\right)}{\sin\left(\frac{2n\pi}{3}\right)} \right\}$$

n	1	2	3	4	5	6
C_n	0.2758	0.1379	0	0.0689	0.0552	0
ϕ_n	-60°	60°	0°	-60°	60°	0°

۱-۱۷ برای مکانیزم شکل ۱-۱، معادله جابه‌جایی پیستون، s را بنویسید و مولفه‌های هماهنگ و اندازه نسبی آنها را بباید. اگر $\frac{r}{l} = \frac{1}{3}$ باشد، نسبت هماهنگ دوم به یکم چیست؟

شکل P1-17

$$l+r-s=r\cos\theta+l\cos\phi \quad l\sin\phi=r\sin\theta$$

$$\cos\phi = \sqrt{1 - \left(\frac{l}{r}\right)^2} \sin^2\theta = 1 - \frac{1}{2} \left(\frac{l}{r}\right)^2 \sin^2\theta - \frac{1}{8} \left(\frac{l}{r}\right)^4 \sin^4\theta$$

$$s = r \left\{ 1 - \cos\theta + \frac{1}{2} \left(\frac{l}{r}\right) \sin^2\theta + \frac{1}{8} \left(\frac{l}{r}\right)^3 \sin^4\theta + \dots \right\}$$

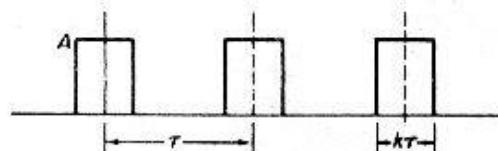
$$\sin^2\theta = \frac{1}{2}(1 - \cos 2\theta) \quad & \sin^4\theta = \frac{1}{4} \left\{ \frac{3}{2} - 2\cos(2\theta) + \frac{1}{2}\cos(4\theta) \right\}$$

$$s = r \left\{ 1 - \cos\theta + \frac{1}{4} \left(\frac{l}{r}\right) [1 - \cos(2\theta)] + \dots \right\} = r \left\{ 1 + \frac{1}{4} \left(\frac{l}{r}\right) \cos\theta - \frac{1}{4} \left(\frac{l}{r}\right) \cos(2\theta) + \dots \right\}$$

$$\frac{\text{هماهنگ دوم}}{\text{هماهنگ یکم}} = \frac{1}{4} \left(\frac{l}{r}\right) = \frac{1}{12}$$

۱-۱۸ ریشه میانگین توان دوم (rms) ضربه مستطیلی شکل P1-18 را به ازای $k=0.10$ بباید.

اگر دامنه ضربه A باشد، اندازه ولتیتر rms چه خواهد بود؟

شکل P1-18

$$x^2 = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{T} \int_0^T x^2(t) dt = A^2 k = 0.10 A^2 \quad \text{rms} = \sqrt{x^2} = 0.3162 A$$

۱-۱۹ ریشه میانگین توان موج مثلثی شکل P1-11 را بباید.

$$x = 1 - \frac{t}{\pi} \quad 0 \leq t \leq \pi \quad x^2 = 1 - \frac{2t}{\pi} + \frac{t^2}{\pi^2}$$

$$\bar{x}^2 = \frac{1}{\pi} \int_0^\pi \left[1 - \frac{2t}{\pi} + \frac{t^2}{\pi^2} \right] dt = \frac{1}{3}$$

۱-۲۰ یک ولتیتر rms، با دقت 0.5 ± 0.5 Db کار می‌کند. اگر ارتعاشی به اندازه 2.5 mm را اندازه

بگیرید، اندازه درست خوانده شده با ولتمتر را بر حسب mm بیابید.

$$Db = 20 \log_{10} \left(\frac{x_1}{x_2} \right) = 0.50 \quad \log_{10} \left(\frac{x_1}{x_2} \right) = \frac{0.50}{20} = 0.025$$

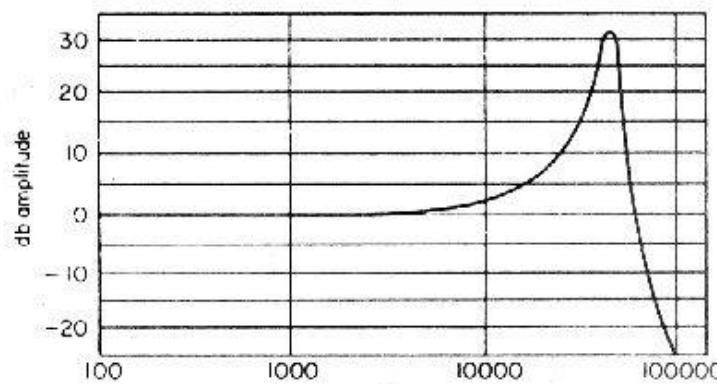
$$\frac{x_1}{x_2} = 10^{0.025} = 1.0593 \rightarrow x_1 = 1.0593 x_2 = 1.0593(2.5) = 2.6481 \text{ mm}$$

$$x_1 = 0.0593(2.5) = \pm 0.148 \text{ mm}$$

۱-۲۱ ضرایب بزرگنمایی یک ولتمتر که برای اندازه‌گیری ارتعاشی یک شتاب سنج به کار می‌رود، برابر 10، 50 و 100 است. این اندازه‌ها چند دسی‌بل (Db) است؟

$$Db = 20 \log_{10}(10) = 20 \quad Db = 20 \log_{10}(50) = 33.98 \quad Db = 20 \log_{10}(100) = 40.0$$

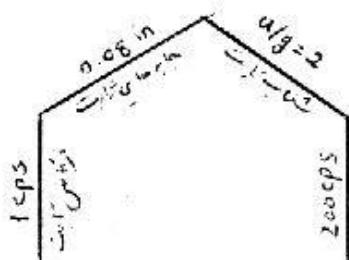
۱-۲۲ نمودار کالیبراسیون شتاب سنج پیزوالکتریک در شکل P1-22 آورده شده است. اگر بیشینه منحنی Db 32 باشد، نسبت پاسخ تشدید به پاسخ آن در بسامد 1000 cps چیست؟

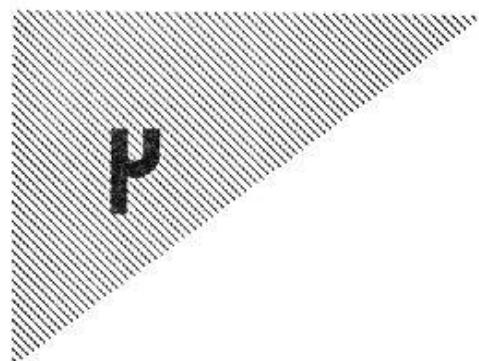

شکل P1-22

$$Db = 20 \log_{10} \left(\frac{x_p}{x_{100}} \right) = 32 \quad \frac{x_p}{x_{100}} = 10^{32/20} = 39.8$$

۱-۲۳ با به کارگیری نمودار پیوست A، دامنه‌های ارتعاشی را با ویژگیهای زیر بیابید.
دامنه بیشینه و $\omega = 0.08$ در $1 \text{ Hz} \leq f \leq 200 \text{ Hz}$ شتاب بیشینه.

ارتعاش آزاد

2-1 جرم 0.453 kg فنری بی وزن را 7.87 mm می کشد. بسامد طبیعی سیستم را بایابید.
از معادله 2.1-10 داریم:

$$f = \frac{15.76}{\sqrt{\Delta_{\text{mm}}}} = \frac{15.76}{\sqrt{7.87}} = 5.62 \text{ Hz}$$

2-2 سیستم جرم-فنر m و k_1 دارای فرکانس طبیعی f_1 است. اگر فنر دیگری با سختی k_2 را با فنر نخست سری بیندیم، فرکانس طبیعی سیستم به $f_1 = \frac{1}{2} \text{ کاهش}$ می یابد. سختی k_2 را بر حسب k_1 بایابید.

$$f_1 = \sqrt{\frac{k_1}{m}} \quad \& \quad f_2 = \sqrt{\frac{k_1 k_2}{m(k_1 + k_2)}}$$

$$\frac{1}{2} \sqrt{\frac{k_1}{m}} = \sqrt{\frac{k_1 k_2}{m(k_1 + k_2)}} \rightarrow k_2 = \frac{k_1}{3}$$

2-3 یک وزنه به جرم 4.53 kg به انتهای پایینی فنری وصل است که انتهای بالای آن با زمان تناوب طبیعی 0.45 s نوسان می کند. هنگامی که جرم 2.26 kg به نقطه میانی همان فنر که بالا و پایین آن ثابت است، بسته شود، زمان تناوب طبیعی چه خواهد بود؟

$$k = \left(\frac{2\pi}{\tau_1}\right)^2 m_1 = \left(\frac{2\pi}{0.45}\right)^2 (4.53) = 883.5 \text{ N/m}$$

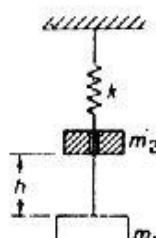
$$\tau_2 = 2\pi \sqrt{\frac{m_2}{4k}} = 2\pi \sqrt{\frac{2.26}{4183.5}} = 0.159 \text{ s}$$

2-4 جرم m به انتهای فنری با سختی k بسته شده است. فرکانس طبیعی سیستم است. هنگامی که جرم 0.453 kg به m افزوده شود، فرکانس طبیعی تا 76.7 cpm کاهش می یابد. جرم m و سختی k را بر حسب N/m بایابید.

$$\frac{k}{m} = (2\pi f)^2 = \left[\frac{2\pi(94)}{60}\right]^2 \quad \frac{k}{m+0.453} = \left(\frac{2\pi(76.7)}{60}\right)^2$$

$$\frac{m+0.453}{m} = \left(\frac{94}{76.7}\right)^2 \rightarrow m = 0.9028 \text{ kg} \quad \& \quad k = 87.48 \text{ N/m}$$

2-5 جرم m_1 در تعادل استاتیکی از فنر k آویزان است. جرم m_2 از ارتفاع h بر روی m_1 می‌افتد و مانند نمایش شکل P2-5 به آن می‌چسبد. جایه‌جایی دستگاه را بباید.

شکل P2-5

$$(m_1 + m_2)x = -kx + m_2g$$

$$x(0) = 0 = \frac{m_2g}{k} + B \rightarrow B = -\frac{m_2g}{k} \quad x(t) = \frac{m_2g}{k} + A \sin \omega t + B \cos \omega t$$

$$\dot{x}(0) = m_2 \sqrt{\frac{2gh}{m_1 + m_2}} = \omega A \rightarrow A = m_2 \sqrt{\frac{2gh}{(m_1 + m_2)\omega}} \quad \omega = \sqrt{\frac{k}{m_1 + m_2}}$$

$$\ddot{x}(t) = \frac{m_2g}{k} + m_2 \left\{ \frac{\sqrt{2gh}}{m_1 + m_2} \sqrt{\frac{m_1 + m_2}{k}} \right\} \sin \omega t - \frac{m_2g}{k} \cos \omega t$$

$$= \frac{m_2g}{k} \{1 - \cos \omega t\} + m_2 \sqrt{\frac{2gh}{k(m_1 + m_2)}} \sin \omega t$$

2-6 نسبت k/m برای یک سیستم جرم-فنر، ۴.۰ است. اگر جرم را از موقعیت تعادل، ۲ cm پایین بکشیم و با تندی ۸ cm/s روبه بالا رها کنیم، دامنه و شتاب بیشتر چه خواهد بود؟

$$\omega_n^2 = \frac{k}{m} = 4.0 \rightarrow \omega_n = 2 \text{ rad/s}$$

$$x = x_0 \cos \omega_n t + \frac{V_0}{\omega_n} \sin \omega_n t = 2 \cos(2t) - \frac{8}{2} \sin(2t)$$

$$\dot{x} = -4 \sin(2t) - 8 \cos(2t) = 0 \rightarrow \tan(2t_p) = -2 \rightarrow 2t_p = 116.57^\circ$$

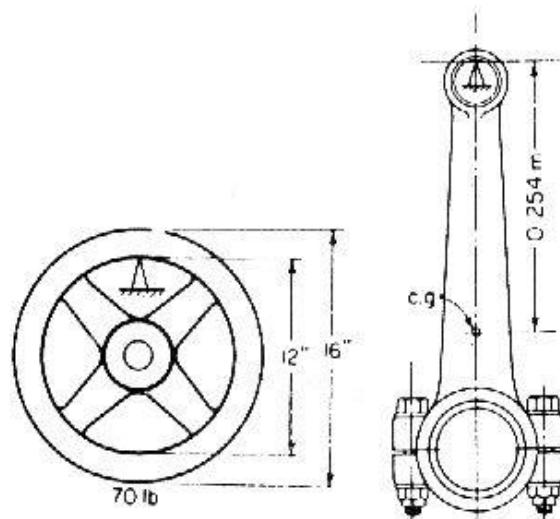
$$x_{\max} = 2(-0.4472) - 4(8944) = -4.472 \text{ cm} \quad \ddot{x}_{\max} = \omega_n^2 x_{\max} = 4(\pm 4.472) = \pm 17.89 \text{ cm/s}^2$$

2-7 چرخ لنگری به وزن ۷۰ lb را مانند آونگ شکل P2-8 از روی یک لبه تیز آویخته ایم. اگر

زمان تناوب نوسان ۱.۲۲s باشد، ممان اینرسی چرخ لنگر را حول محور هندسی آن بباید.

$$J_p \ddot{\theta} = -W r \theta \rightarrow \ddot{\theta} = -\omega^2 \theta$$

$$J_p = \frac{Wr}{\omega^2} = \frac{70(6)}{\left(\frac{2\pi}{1.22}\right)^2} = 15.83 \quad J_p = J_p \frac{Wr}{g} = 15.83 \cdot \frac{70(6)^2}{386} = 9.30 \text{ lb-in-s}^2$$

شکل ۲-۷

شکل ۲-۸

۲-۸ مانند شکل ۲-۸ یک دسته پیستون آویخته به وزن ۲۱.۳۵ N در هر دقیقه ۳۵ بار نوسان می‌کند. ممان اینرسی آن را حول گرانیگاه باید که فاصله اش از تکیه گاه ۰.۲۵۴ m است.

$$\omega = \frac{2\pi(53)}{60} = 5.55 \text{ rad/s} \quad J_p = \frac{Wr}{\omega^2} = 0.1761 \quad J_{cg} = J \cdot \frac{Wr}{g} = 0.0356 \text{ kg.m}^2$$

۲-۹ چرخ لگری به جرم M در صفحه افقی از سه سیم به طول ۱.۸۲۹ m در دایره‌ای به شعاع ۰.۲۵۴ m در فواصل مساوی آویخته شده است. اگر زمان نوسان حول محور قائم در مرکز چرخ ۲.۱۷ s باشد، شعاع زیراسیون آن را بایابد.

$r\theta - l\alpha \rightarrow \alpha = \frac{r\theta}{l}$ تغییر انرژی جنبشی = کار انجام شده

$$\frac{Wl(r^2)}{2(l^2)}\theta^2 = \frac{1}{2}J\theta_{max}^2 = \frac{1}{2}J\omega^2\theta_{max}^2 \quad J = \frac{Wk^2}{g}$$

شعاع زیراسیون چرخ لگر است.

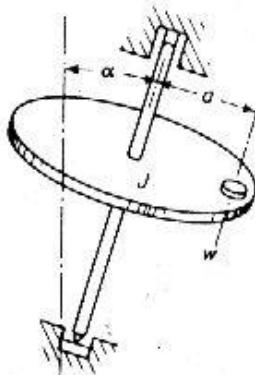
$$I(1-\cos\alpha) = \frac{l\alpha^2}{2} = \frac{1}{2}\left(\frac{r\theta}{l}\right)^2$$

$$\frac{Wr^2}{l} = \frac{Wk^2\omega^2}{g} \rightarrow k^2 = \frac{r}{\omega} \sqrt{\frac{g}{l}} = 0.2032 \rightarrow k = 0.4507 \text{ m}$$

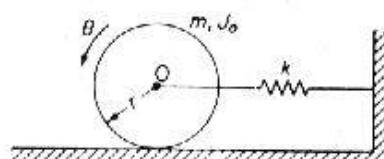
۲-۱۰ ممان اینرسی چرخ و محوری مانند شکل ۲-۱۰ که زاویه آن با محور قائم α است، J می‌باشد. فرکانس نوسان حاصل از چسباندن وزنه ۱ lb را در فاصله a از محور آن بایابد.

$$\sum M_{محور} = (a\sin\theta)w\sin\alpha \quad \left(\frac{J+wa^2}{g}\right)\theta = -(a\sin\theta)w\sin\alpha \cong -(aw\sin\alpha)\theta$$

$$f_n = \frac{1}{2\pi} \sqrt{\frac{wa\sin\alpha}{J + \frac{wa^2}{g}}}$$

شکل P2-10

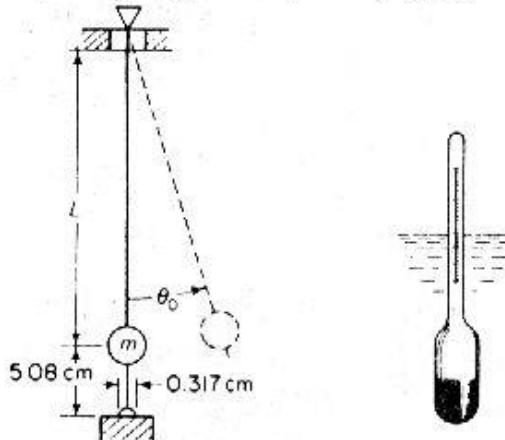
شکل P2-11

2-11 استوانه‌ای به جرم m و ممان اینرسی J که بدون لغزش با غلتش ناب حرکت می‌کند مانند شکل P2-11 با فتر k بسته شده است. فرکانس طبیعی نوسان را بیابید.

$$T = \frac{m\ddot{x}^2}{2} + \frac{J\dot{\theta}^2}{2} = \frac{1}{2}(m + \frac{J}{r^2})\ddot{x}^2$$

$$r\dot{\theta} = x = \omega\dot{x} \rightarrow U = \frac{1}{2}kx^2 \rightarrow \omega = \sqrt{\frac{k}{m + \frac{J}{r^2}}}$$

2-12 یک زمان‌سنج با آونگی به طول L و زمان تناوب s مانند شکل P2-12 ساخته شده است. یک سیم پلاتینی چسبیده به نوک آونگ هنگام گذشت از پایین ترین نقطه در اثر تماس با جیوه مدار الکتریکی را وصل می‌کند. (آ) طول آونگ L چیست؟ (ب) اگر سیم پلاتینی 0.3175 cm با جیوه تماس داشته باشد، دامنه θ در زمان تماس این در s باشد چه اندازه خواهد بود؟ (فرض کنید که سرعت تماس یکنواخت و دامنه نوسان کم باشد).

شکل P2-12

شکل P2-13

$$\tau = 2\pi\sqrt{\frac{L}{g}} \rightarrow L = g(\frac{\tau}{2\pi})^2 = 9.81(\frac{2}{2\pi})^2 = 0.994 \text{ m}$$

$$V_{\max} = L \omega \dot{\theta}_* = \frac{0.003175}{0.01} = 0.3175 \text{ m/s} \quad \theta_* = \frac{0.3175}{0.994 \pi} = 0.1017 \text{ rad} = 5.826^\circ$$

2-13 مانند شکل P2-13 چگالی سنج شناور برای اندازه گیری چگالی مایعات به کارمی رود. جرم شناور 0.0372 kg است و به اندازه 0.0064 m از طول آن از آب بیرون مانده است. زمان نوسان را برای هنگامی که شناور در سیالی با چگالی 1.20 N/m^3 نوسان می کند بیابید.

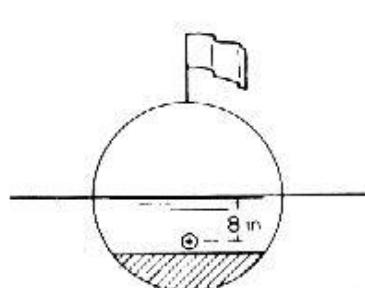
$$\rho = 1.2(9802) = 11762 \text{ N/m}^3 \quad \text{وزن حجمی آب}$$

$$\rho r^2 \ddot{x} = m \ddot{x} \quad r = 0.0032 \text{ m} \rightarrow \tau = 1.9 \text{ s}$$

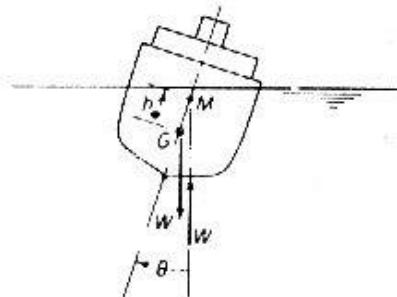
$$\frac{1}{\omega} = \frac{\tau}{2\pi} = \sqrt{\frac{m}{\pi r^2 \nu}} \rightarrow m = 0.0372 \text{ kg}$$

2-14 یک شناور کروی به قطر 3 ft مانند شکل P2-14 تا نصف در آب فرو رفته است. گرانیگاه شناور 8 in از مرکز آن پایین تر است و زمان نوسان حرکت غلتشی آن 1.3 s است. ممان اینرسی شناور را حول محور دوران آن بیابید.

$$W(8\theta) = J \ddot{\theta} = -\omega^2 J \theta \rightarrow J = \frac{8W}{\omega^2} = 0.3428 W$$

P2-14

P2-15

2-15 ویژگیهای ارتعاشی حرکت غلتشی یک کشتی به موقعیت M نسبت به G وابسته است. نقطه M نقطه تقاطع خط اثر نیروی شناوری و خط محور کشتی را نشان می دهد و فاصله آن تا G ، مانند نمایش شکل P2-15 با h اندازه گیری می شود. موقعیت M به شکل کشتی بستگی دارد و برای نوسانهای کوچک به زاویه انحراف یعنی θ وابسته نیست. نشان دهید که زمان نوسان غلتشی از معادله زیر به دست می آید:

$$\tau = 2\pi \sqrt{\frac{J}{Wh}}$$

که لامان اینرسی جرمی کشتی حول محور غلتش W وزن کشتی است. به طور کلی، محل

محور غلتش مجھول است و J از زمان نوسان الگوی آزمایشی به دست می‌آید.

$$Wh\ddot{\theta} = J\dot{\theta} = \omega^2 J\theta \quad \frac{1}{\omega} = \frac{\tau}{2\pi} = \sqrt{\frac{J}{Wk}} \rightarrow \tau = 2\pi\sqrt{\frac{J}{Wk}}$$

2-16 یک ورق چهارگوش نازک را مانند شکل P2-16 ساخته‌اند. زمان نوسان آن را بباید.
اگر تنها در صفحه افق نوسان کند.

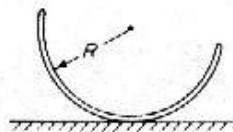
گرانیگاه آن در فاصله r از مرکز است. $= جابه‌جایی گرانیگاه$

$$T_{max} = \frac{1}{2}m(R-r)^2\dot{\theta}_{max}^2 + \frac{1}{2}J_{c.g.}\dot{\theta}_{max}^2 = \frac{1}{2}m\{(R-r)^2+(R^2-r^2)\}\omega^2\theta_{max}^2$$

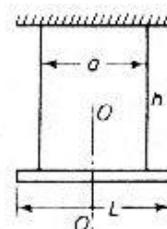
$$U_{max} = mgr(1-\cos\theta_{max}) \equiv \frac{1}{2}mgr\theta_{max}^2$$

$$T_{max} = U_{max} \omega^2 = \frac{rg}{(R-r)^2+(R^2+r^2)} = \frac{rg}{2R(R-r)}$$

$$\tau = 2\theta\sqrt{\frac{2R(R-r)}{rg}} \rightarrow \tau = \frac{2R}{\pi} \quad \tau = 2\pi\sqrt{\frac{R(\pi-2)}{g}}$$

شکل P2-16

شکل P2-17

2-17 میله‌ای یکنواخت به طول L و وزن W را از دو سیم متقارن مانند شکل P2-17 آویخته‌اند. معادله دیفرانسیل حرکت نوسانهای کوچک میله را حول محور عمودی O-O به دست آورید و زمان تناوب آن را بباید.

$$U = mgh(1-\cos\phi) \equiv \frac{1}{2}mgh\phi^2 \rightarrow h\phi = \frac{a\theta}{2}$$

$$U = mg\frac{a^2\theta^2}{8h} \quad T = \frac{m}{12}L^2 \cdot \frac{1}{2}\dot{\theta}^2 = \frac{mL^2}{12}\omega^2\dot{\theta}^2 \quad T_{max} = U_{max} \rightarrow \tau = \frac{2\pi L}{a}\sqrt{\frac{h}{3g}}$$

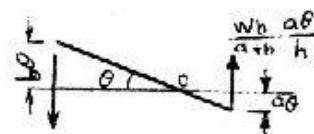
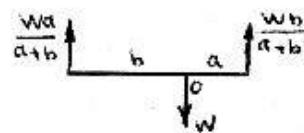
2-18 میله یکنواختی به طول L را به صورت افقی با دوریسمان از دو انتهای آویخته‌اند. اگر زمان تناوب این آونگ در صفحه میله و ریسمانها τ_1 و حول محور قائم گذرنده از گرانیگاه میله τ_2 باشد، نشان دهید که شعاع ژیراسیبون میله حول گرانیگاه آن چنین به دست می‌آید:

$$k = (\frac{l_2}{l_1})\frac{L}{2}$$

$$\tau_1 = 2\pi\sqrt{\frac{h}{g}} \quad T = \frac{m}{2}k^2\omega^2\theta^2 \quad U = \frac{mg}{8}L^2\theta^2$$

$$\tau_2 = 2\pi\sqrt{\frac{4hk^2}{gL^2}} \rightarrow k = \left(\frac{\tau_2}{\tau_1}\right)^2$$

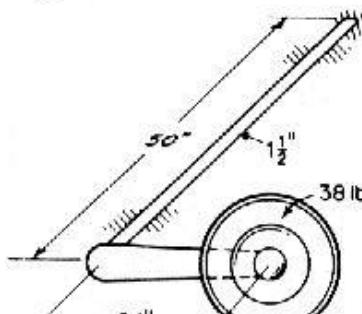
۲-۱۹ میله‌ای یکنواخت با شعاع ژیراسیون k ، از دو طناب به طول h و به فاصله‌های a و b از گرانیگاه آویزان است. ثابت کنید که میله حول خط گذرنده از گرانیگاهش نوسان می‌کند. فرکانس نوسان را بباید.

$$\sum M_O = J_{cp} \ddot{\theta} = \frac{Wba}{a+b} \frac{a}{h} - \frac{Wba}{a+b} \frac{b}{h} \quad \frac{W}{g} k^2 \theta + \frac{Wab}{h} \theta = 0 \quad f = \frac{1}{2\pi} \sqrt{\frac{gab}{hk^2}}$$

$$\sum F_y = 0$$

۲-۲۰ یک میله فولادی به طول ۵۰ in و قطر ۱.۵ in که در شکل P2-20 می‌بینید، مانند یک فنر پیچشی در خودروهای سبک به کار می‌رود. اگر وزن محور و لاستیک ۳۸ lb و شعاع ژیراسیون آن حول محور ۹.۰ in باشد، فرکانس طبیعی سیستم را بباید. درباره اختلاف فرکانس طبیعی سیستم در زمان قفل بودن و قفل نبودن چرخ توضیح دهید.

شکل P2-20

برای چرخ قفل شده،

$$J_c = J_{cg} + m(24)^2 = m(k^2 + 24^2) = m(9^2 + 24^2) = 657m$$

$$k = \frac{GI_p}{l} \rightarrow I_p = \frac{\pi D^4}{32} = 0.497in^4$$

$$G = 11.2 \times 10^6 \text{ lb/in}^2 \quad \& \quad k = 0.1113 \times 10^6 \text{ lb-in/rad}$$

$$J_c \ddot{\theta} + k\theta = 0 \rightarrow f = \frac{1}{2\pi} \sqrt{\frac{k}{J_c}} = 6.60 \text{ cps}$$

برای چرخ قفل شده،

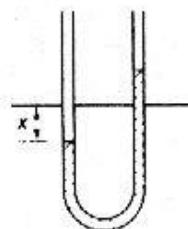
$$J_c = m(24)^2 = 576m \rightarrow f = \frac{1}{2\pi} \sqrt{\frac{k}{J_c}} = 7.05 \text{ cps}$$

2-21 با به کارگیری روش انرژی نشان دهد زمان تناوب طبیعی نوسان سیال در درون مانومتر ل اشکل زیر از معادله زیر به دست می آید.

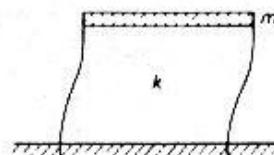
$$\tau = 2\pi \sqrt{\frac{l}{2g}}$$

که در آن 1 طول متر ستون سیال است.

$$\frac{dp}{dx} = -2x\rho \rightarrow \ddot{x} + \frac{2g}{l}x = 0 \quad \omega^2 = \frac{2g}{l} \rightarrow \tau = 2\pi \sqrt{\frac{l}{2g}}$$

شکل P2-21

شکل P2-22

2-22 شکل P2-22 الگوی ساده‌ای از یک ساختمان یک طبقه را نشان می‌دهد. فرض کنید که ستونها در زمین درگیر شده باشد. زمان تناوب طبیعی، τ را بیابید. جدول سختی پایان گفتار را ببینید.

$$k = 2\left(\frac{12EI}{l^3}\right)$$

$$\tau = 2\pi \sqrt{\frac{m}{k}} = 2\pi \sqrt{\frac{ml^3}{24EI}}$$

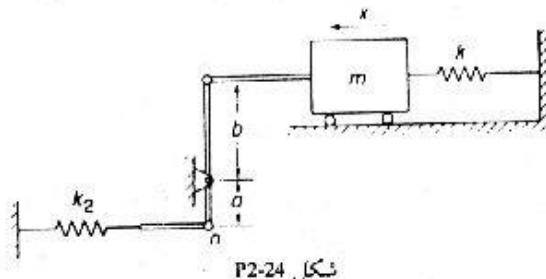
2-23 جرم موثر ستونهای مساله 2-22 را با فرض خیز از دستور زیر بیابید.

$$y = \frac{1}{2}y_{max}(1 - \cos \frac{\pi x}{l})$$

$$\begin{aligned}
 y &= 0.5y_{\max} \left\{ 1 - \cos\left(\frac{\pi x}{l}\right) \right\} \sin(\omega t) \\
 \dot{y} &= 0.5y_{\max} \left\{ 1 - \cos\left(\frac{\pi x}{l}\right) \right\} \cos(\omega t) \\
 T &= \frac{1}{2} \int_0^l m(x)\dot{y}^2 dx = \frac{m}{8}y_{\max}^2 \int_0^l \left\{ 1 - \cos\left(\frac{\pi x}{l}\right) \right\}^2 \omega^2 \cos^2(\omega t) dx = \\
 &= \frac{m}{8}y_{\max}^2 \omega^2 \cos^2(\omega t) \int_0^l \left\{ 1 - 2\cos\left(\frac{\pi x}{l}\right) + \cos^2\left(\frac{\pi x}{l}\right) \right\} dx = \\
 &= \frac{m}{8}y_{\max}^2 \omega^2 \cos^2(\omega t) \left\{ x \cdot \frac{2l}{\pi} \sin\left(\frac{\pi x}{l}\right) + \frac{x}{2} + \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2\pi} \sin\left(\frac{2\pi x}{l}\right) \right\} \Big|_0^l = \\
 &= \frac{1}{2} \left(\frac{m}{4} \cdot \frac{3l}{2} \right) \omega^2 y_{\max}^2 \cos^2(\omega t) \quad m_{\text{eff}} = \frac{3ml}{8}
 \end{aligned}$$

برای هر ستون

2-24 جرم موثر سیستم نشان داده در شکل P2-24 را برای نقطه n به دست آورید.

شکل P2-24

$$\begin{aligned}
 T &= \frac{1}{2}m\ddot{x}^2 + \frac{1}{2}J\left(\frac{\dot{x}}{b}\right)^2 \quad & x &= \frac{b}{a}x_n \\
 T &= \frac{1}{2}m\left(\frac{b}{a}\right)^2 \dot{x}_n^2 + \frac{1}{2}J\left(\frac{1}{b^2}\right)^2 \dot{x}_n^2 = \frac{1}{2} \left\{ m\left(\frac{b}{a}\right)^2 + \frac{J}{b^2} \right\} \dot{x}_n^2 \quad m_{\text{eff}} = m\left(\frac{b}{a}\right)^2 + \frac{J}{b^2}
 \end{aligned}$$

2-25 بر نوک یک تیر یک سرگیردار به جرم m وزنهای به جرم M فرار دارد. جرم موثر تیر را که باید به M افزود بیابید، با این فرض که خیز تیر بی جرم و با یک نیرو در انتهای به کار رود.

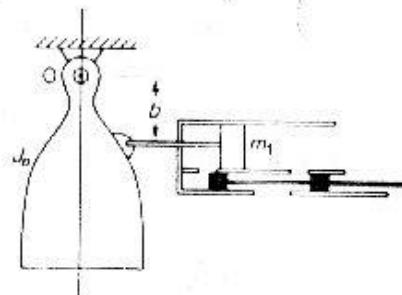
$$y = \frac{1}{2}y_n \left\{ 3\left(\frac{x}{l}\right)^2 - \left(\frac{x}{l}\right)^3 \right\}$$

$$\begin{aligned}
 T &= \frac{1}{2}m \int_0^l \dot{y}^2 dx = \frac{m}{8}y_n^2 \int_0^l \left\{ 9\left(\frac{x}{l}\right)^4 - 6\left(\frac{x}{l}\right)^5 + \left(\frac{x}{l}\right)^6 \right\} dx = \\
 &= \frac{1}{2}m\dot{y}_n^2 \cdot \frac{1}{4} \left\{ \frac{9}{5} - 1 + \frac{1}{7} \right\} = \frac{1}{2} \left(\frac{33}{140} ml \right) \dot{y}_n^2
 \end{aligned}$$

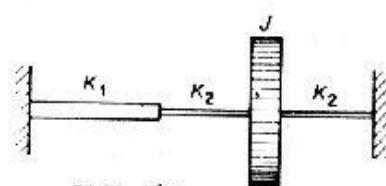
2-26 جرم موثر موتور جت شکل P2-26 را که باید به جرم m_1 افزود، چه اندازه است؟

$$T = \frac{1}{2} \left\{ J_{\cdot} \dot{\theta}^2 + m_1(b\dot{\theta})^2 \right\} = \frac{1}{2} \left\{ J_{\cdot} + m_1 b^2 \right\} \dot{\theta}^2 \quad \& \quad \dot{\theta} = \frac{\dot{x}}{b}$$

$$T = \frac{1}{2} \left\{ \frac{J_{\cdot}}{b^2} + m_1 \right\} \dot{x}^2 \Rightarrow m_{\text{eff}} = \frac{J_{\cdot}}{b^2} + m_1$$

شکل P2-26

شکل P2-27

2-27 سختی پیچشی موثر را برای محور شکل P2-27 و زمان تناوب طبیعی آن را بیابید.

$$\text{گشتاور کل} = T_{\cdot} \quad \& \quad \text{جرخش} = \theta_{\cdot}$$

$$T_L = \text{گشتاور} J \text{ در سمت چپ} \quad & \quad T_R = \text{گشتاور} J \text{ در سمت راست}$$

$$\left\{ \frac{1}{k_1} + \frac{1}{k_2} \right\} T_L = \theta_{\cdot} \quad \rightarrow \quad \frac{1}{k_2} T_R = \theta_{\cdot}$$

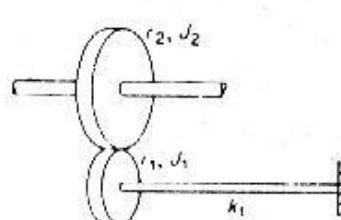
$$T = T_L + T_R \left\{ \frac{1}{\frac{1}{k_1} + \frac{1}{k_2}} + k_2 \right\} \theta_{\cdot} = k \theta_{\cdot} \quad k_{\text{eff}} = \frac{k_1 k_2}{k_1 + k_2} + k_2 \quad \omega_n = \sqrt{\frac{k}{J}} = \frac{2\pi}{\tau}$$

2-28 خواسته‌اند تا سیستم شکل P2-28 را با یک سیستم ساده خطی جرم-فرنر با جرم موثر

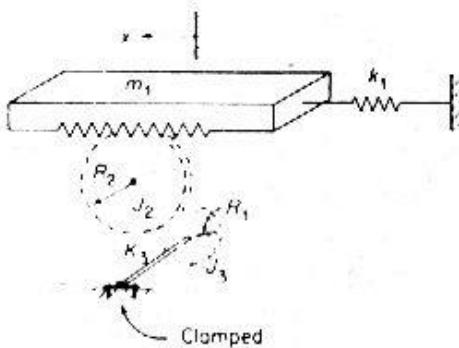
و سختی موثر k_{eff} جایگزین کنیم. m_{eff} را بر حسب متغیرهای داده شده بیابید.

$$T = \frac{1}{2} m_1 \dot{x}^2 + \frac{1}{2} J_2 \left(\frac{\dot{x}}{R_2} \right)^2 + \frac{1}{2} J_3 \left(\frac{\dot{x}}{R_1} \right)^2 = \frac{1}{2} \left\{ m_1 + \frac{J_2}{R_2^2} + \frac{J_3}{R_1^2} \right\} \dot{x}^2 = \frac{1}{2} m_{\text{eff}} \dot{x}^2$$

$$U = \frac{1}{2} k_1 x^2 + \frac{1}{2} k_3 \left(\frac{x}{R_1} \right)^2 = \frac{1}{2} k_{\text{eff}} x^2$$

شکل P2-29

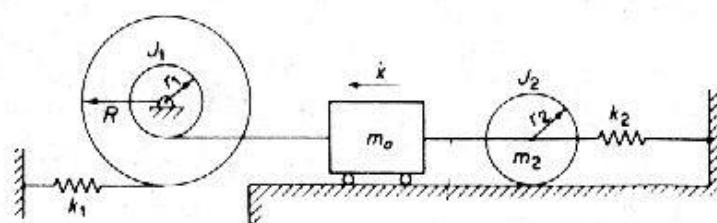

شکل P2-28

۲-۲۹ ممان اینرسی جرمی موثر را برای محور ۱، در شکل P2-27 بیابید.

$$T = J_1 \dot{\theta}_1^2 + \frac{1}{2} J_2 \left[\left(\frac{r_1}{r_2} \right) \dot{\theta}_1 \right]^2 = \frac{1}{2} \left\{ J_1 + J_2 \left(\frac{r_1}{r_2} \right)^2 \right\} \dot{\theta}_1^2 = \frac{1}{2} J_{\text{eff}} \dot{\theta}_1^2$$

۲-۳۰ انرژی جنبشی سیستم شکل P2-30 را بر حسب x به دست آورید. سختی را در m به دست آورید و معادله فرکانس طبیعی را بیابید.

شکل P2-30

$$T = \frac{1}{2} J_1 \dot{\theta}_1^2 + \frac{1}{2} (m_0 + m_2) \dot{x}^2 + \frac{1}{2} J_2 \dot{\theta}_2^2 \quad \dot{\theta}_1 = \frac{\dot{x}}{r_1} \quad \& \quad \dot{\theta}_2 = \frac{\dot{x}}{r_2}$$

$$T = \frac{1}{2} \left[\frac{J_1}{r_1^2} + (m_0 + m_2) + \frac{J_2}{r_2^2} \right] \dot{x}^2 = \frac{1}{2} m_{\text{eff}} \dot{x}^2$$

$$U = \frac{1}{2} k_1 (R \dot{\theta}_1)^2 = \frac{1}{2} [k_2 (r_2 \dot{\theta}_2)^2 + k_2] x^2 = \frac{1}{2} k_{\text{eff}} x^2 \quad f = \frac{1}{2\pi} \sqrt{\frac{k_{\text{eff}}}{m_{\text{eff}}}}$$

۲-۳۱ دورسنج یک ابزار اندازه‌گیری شانه‌ای است که از تیرهای یکسرگیردار که در انتهای آنها وزنه گذاشته‌اند، ساخته شده است. هنگامی که فرکانس ارتعاش برابر با فرکانس طبیعی هر یک از شانه‌ها باشد، آن شانه مرتعش خواهد شد، از این رو فرکانسی را نشان می‌دهد. چه وزنه‌ای باید در انتهای یک شانه فولادی به ضخامت ۰.۱۰۱۶ cm، پهنای ۰.۶۳۵ cm و طول ۸.۸۹۰ cm قرارداد تا فرکانس طبیعی ۲۰ cps شود؟

از مساله ۲-۲۵ جرم موثر را داریم:

$$m_{\text{eff}} = M + \frac{33}{140} ml \quad \text{حجم تیر} = 0.1016(0.635)(8.890) = 0.5435 \text{ cm}^3$$

$$\text{وزن تیر} = 0.07655 \text{ N/cm}^3 \quad \text{وزن حجمی فولاد} = 0.5735(0.07655) = 0.04390 \text{ N}$$

$$\text{جرم تیر} = \frac{0.04390}{9080} = 0.00475 \text{ kg} = ml$$

$$\frac{33}{140} ml = 0.001055 \quad \& \quad \text{سختی تیر} = \frac{3EI}{l^3} = k \quad \& \quad E = 200 \times 10^9 \text{ N/m}^2$$

$$I = \frac{bh^3}{12} = \frac{0.635(1016^3)}{12} = 0.0000555 \times 10^{-8} \text{ m}^4$$

$$k = \frac{3(200 \times 10^9)(555 \times 10^{-15})}{0.0889^3} = 473.96 \text{ N/m}$$

$$f = \frac{1}{2\pi} \sqrt{\frac{k}{m_{eff}}} \quad \& \quad m_{eff} = M + 0.001055 = \frac{3EI}{134\pi^2 l^2} = \frac{473.96}{4\pi^2(400)} \quad M = 0.0289 \text{ kg}$$

2-32 وزنه‌ای به جرم kg 0.907 به انتهای فنری با سختی 7.0 N/cm چسبیده است. ثابت میرا: بحرانی را بباید.

$$c = 2\sqrt{km} = 2\sqrt{700(0.907)} = 50.4 \text{ N.s/m}$$

2-33 برای کالیبره کردن دمپر، سرعت پیستون آن را هنگام بارگذاری اندازه می‌گیرند. اگر وزنه lb $\frac{1}{2}$ ، سرعت ثابت in/s 1.20 را پدید آورد، ضریب میرایی آن را به هنگام کار در سیستم مساله 2-32 به دست آورید.

$$f_d = cv \rightarrow c = \frac{f_d}{v} = \frac{0.50}{1.20} = 0.417 \text{ lb.s/in}$$

$$c = 0.417(4.448)\left(\frac{1}{2.54}\right) = 0.7303 \text{ N.s/cm} \quad \zeta = \frac{c}{c_c} = \frac{73.03}{50.4} = 1.45$$

2-34 یک سیستم ارتعاشی با شرایط آغازین $x=0$ و $\dot{x}=v$ مرتיעش می‌شود. برای (آ) $\zeta=2.0$ (ب) $\zeta=0.50$ (پ) $\zeta=1.0$ باشد، معادله حرکت را بباید. منحنی‌های بی بعد را برای هر سه بخش در منحنی $\frac{x\omega_n}{v}$ رسم کنید.

$$(آ) \zeta=2.0 \quad A=-B=\frac{v}{2\omega_n \sqrt{\zeta^2-1}} \quad \frac{x\omega_n}{v} = \frac{1}{3.464} \left\{ e^{-268\omega_n t} - e^{-3.732\omega_n t} \right\}$$

$$(ب) \zeta=0.5 \quad \frac{x\omega_n}{v} = \frac{1}{0.865} e^{-0.5\omega_n t} \sin(0.865\omega_n t)$$

$$(پ) \zeta=1.0 \quad \frac{x\omega_n}{v} = (\omega_n t) e^{-\omega_n t}$$

2-35 یک سیستم ارتعاشی میرا به جرم kg 2.267 و با فنری به سختی 17.5 N/cm دارای دو دامنه متولی 1.00 و 0.98 است. به دست آورید: (آ) فرکانس طبیعی سیستم میرا (ب) کاهش لگاریتمی، (پ) ثابت میرایی و (ت) ضریب میرایی.

$$\delta = \ln\left(\frac{x_1}{x_2}\right) = \ln\left(\frac{1.0}{0.98}\right) = 0.0202 \quad \zeta = \frac{\delta}{2\pi} = \frac{0.0202}{2\pi} = 0.003215$$

$$\omega_n = \sqrt{\frac{k}{m}} = \sqrt{\frac{1750}{2.267}} = 27.78 \approx \omega_d \quad c = 2m\omega_n \zeta = 0.405 \text{ N.s/m}$$

2-36 یک سیستم ارتعاشی شامل جرم kg 4.534 و با فنری به سختی 35.0 N/cm و دمپری با ضریب میرایی N.s/cm 0.1243 است. بباید: (آ) ضریب میرایی، (ب) کاهش لگاریتمی و (پ) نسبت دو دامنه متولی.

$$\xi = \frac{c}{zm} \sqrt{\frac{km}{k}} = 0.0493 \quad \delta = \frac{2\pi\xi}{\sqrt{1/\xi^2}} = 0.3101 \quad \frac{x_n}{x_{n+1}} = e^\delta = 2.718^{0.3101} = 1.364$$

2-37 یک سیستم ارتعاشی شامل جرم فنر k و دمپر c با ثابت میرایی m=17.5g و دمپر دارای فرکانس طبیعی $\omega_n = 70.0\text{Hz}$ است. به دست آورید: (ا) ضریب میرایی، (ب) فرکانس طبیعی نوسانات میرا، (پ) کاهش لگاریتمی، و (ت) نسبت دو دامنه متواالی.

$$\xi = \frac{c}{2\sqrt{km}} = 0.10 \quad f_d = \frac{1}{2\pi} \sqrt{\frac{m(1-\xi^2)}{k}} = 3.167 \text{ Hz}$$

$$\delta = \frac{2\pi\xi}{\sqrt{1/\xi^2}} = 0.6315 \quad \frac{x_n}{x_{n+1}} = e^{0.6315} = 1.874$$

2-38 معادله دیفرانسیل حرکت سیستم شکل P2-38 را بباید. (ا) ثابت میرایی بحرانی، و (ب) فرکانس طبیعی نوسانات میرا را بباید.

$$\sum M_c = -ac(a\dot{\theta}) - ak(a\theta) = ml^2\ddot{\theta} \quad \theta = \frac{c}{m}(\frac{a}{l})^2\dot{\theta} + \frac{k}{m}(\frac{a}{l})^2\theta = 0$$

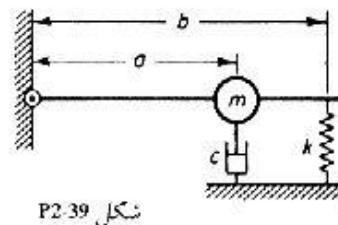
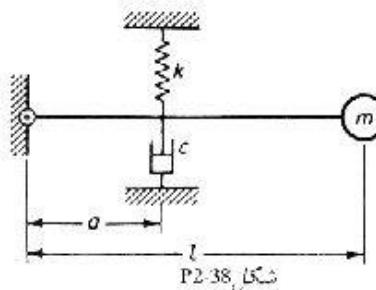
اگر $\theta = e^{st}$ باشد داریم،

$$s_{1,2} = \frac{c}{2ml^2}(\frac{a}{l})^2 \pm \sqrt{(\frac{ca^2}{2ml^2}) - \frac{k}{m}(\frac{a}{l})^2}$$

برای میرایی بحرانی

$$\frac{ca^2}{2ml^2} = (\frac{a}{l})^2 \sqrt{\frac{k}{m}} \rightarrow c_c = 2(\frac{l}{a})\sqrt{km}$$

$$\omega_d = \frac{a}{l} \sqrt{\frac{k}{m} - \frac{ca^2}{2ml^2}} = \omega_n \sqrt{1 - \xi^2} \quad \omega_n = \frac{a}{l} \sqrt{\frac{k}{m}} \rightarrow \xi = \frac{ca}{2l\sqrt{km}}$$

2-39 معادله دیفرانسیل حرکت سیستم نشان داده در شکل P2-39 را به دست آورید و فرکانس طبیعی نوسانات میرا و ثابت میرایی بحرانی را بباید.

$$\sum M_c = ma^2\ddot{\theta} - kb^2\dot{\theta} - ca^2\dot{\theta} \rightarrow \ddot{\theta} = \frac{c}{m}\dot{\theta} + \frac{k}{m}(\frac{b}{a})^2\dot{\theta} = 0$$

$$\omega_n = \frac{b}{a} \sqrt{\frac{k}{m}} \quad \omega_d = \sqrt{(\frac{b}{a})^2 - (\frac{c}{2m})^2} \quad c_c = \frac{2b}{a} \sqrt{km}$$

۲-۴۰ یک سیستم جرم-فنر با میرایی لزج، از موقعیت تعادل کشیده و رها می‌شود. اگر دامنه آن در هر نوسان ۵٪ کاهش یابد، میرایی بحرانی سیستم چه اندازه است؟

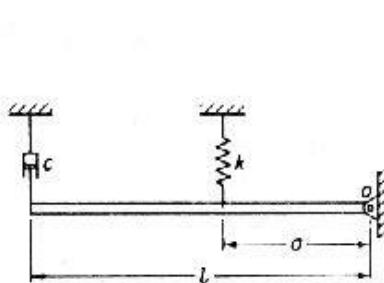
$$\delta = \ln\left(\frac{1}{0.95}\right) = 0.05129 \quad \delta = \frac{2\pi\xi}{\sqrt{1-\xi^2}} = 0.05129 \rightarrow \xi = 0.00816$$

۲-۴۱ یک میله صلب یکنواخت مانند شکل P2-41، به جرم m و طول l در نقطه O لولا شده و بر یک فنر و دمپر سوار شده است. اگر θ زاویه خروج از تعادل استاتیکی را نشان دهد، (آ) معادله‌ای برای $\ddot{\theta}$ (های کوچک) (ممان اینرسی میله حول O $\frac{ml^2}{3}$ است)، (ب) معادله‌ای برای فرکانس طبیعی نامیرا و (پ) دستوری برای میرایی بحرانی بیابید.

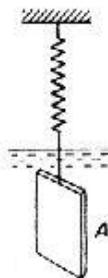
$$\sum M_O = \frac{1}{3}ml^2\ddot{\theta} = -cl^2\dot{\theta} - ka^2\theta \quad \ddot{\theta} + \frac{3c}{m}\dot{\theta} + \frac{3k}{m}\left(\frac{a}{l}\right)^2\theta = 0 = \ddot{\theta} + 2\xi\omega_n\dot{\theta} + \omega_n^2\theta$$

$$\omega_n = \frac{a}{l} \sqrt{\frac{3k}{m}} \rightarrow s_{1,2} = \frac{30}{2m} \pm \sqrt{\left(\frac{3c}{2m}\right)^2 - \frac{3k}{m}\left(\frac{a}{l}\right)^2}$$

$$c_c = \frac{2a}{3l} \sqrt{3km} \rightarrow \omega_d = \frac{a}{l} \sqrt{\left(\frac{3k}{m}\right)\left\{1 - \frac{3}{4mk}\left(\frac{cl}{a}\right)^2\right\}}$$

شکل ۲-۴۱

شکل ۲-۴۲

۲-۴۲ ورق نازکی به وزن W و مساحت A ، از انتهای فنری آویزان است و مانند شکل ۲-۴۲ در یک سیال لزج نوسان می‌کند. اگر τ زمان تناوب طبیعی نوسانات نامیرای آن (وفتنی که در هوا ارتعاش می‌کند)، و τ_1 زمان تناوب میرای ورق در سیال باشد، نشان دهید که:

$$\mu = \frac{2\pi W}{gA\tau_1\tau_2} \sqrt{\tau_2^2 + \tau_1^2}$$

که نیروی میرایی O وارد بر ورق $2A$ مساحت کل ورق و v سرعت است.

$$\frac{W}{g}\ddot{x} + 2\mu A\dot{x} + kx = 0 \rightarrow \tau_1 = 2\pi \sqrt{\frac{W}{kg}} \quad F_d = \mu 2A\pi v$$

$$f_2 = \frac{1}{\tau_2} = \frac{1}{2\pi} \sqrt{\frac{kg}{W} \cdot \left(\frac{\mu A g}{W}\right)^2} = \frac{1}{2\pi} \sqrt{\left(\frac{2\pi}{\tau_1}\right) \cdot \left(\frac{\mu A g}{W}\right)^2}$$

$$\left(\frac{2\pi}{\tau_2}\right)^2 \cdot \left(\frac{2\pi}{\tau_1}\right)^2 = -\left(\frac{\mu Ag}{W}\right)^2 \rightarrow \mu = \frac{2\pi W}{Ag} \sqrt{\frac{\tau_2^2 - \tau_1^2}{\tau_1^2 + \tau_2^2}} = \frac{2\pi W}{Ag\tau_1\tau_2} \sqrt{\frac{\tau_2^2 - \tau_1^2}{\tau_2^2 + \tau_1^2}}$$

2-43 یک توپ جنگی به وزن 1200 lb دارای فنری به سختی lb/ft 20000 است. اگر پس از شلیک، توپ 4 عقب باید، بباید (آ) سرعت اولیه عقب نشستن توپ، (ب) ضریب میرایی بحرانی دمپری که پس از عقب نشستن توپ کار می کند و (پ) زمان موردنیاز برای اینکه توپ به فاصله in 2 از موقعیت اولیه اش برسد.

$$\omega_n = 23.17 \text{ rad/s} \rightarrow 0.5m\ddot{x}_{\max}^2 = 0.5kx_{\max}^2 \rightarrow \dot{x}_{\max} = 92.66 \text{ ft/s}$$

از معادله 2.3-19 داریم،

$$x = e^{-\omega_n t} \{0 + \omega_n x(0)\} + x(0)e^{-\omega_n t} \{1 + \omega_n t\} = e^{-\omega_n t} \{1 + \omega_n t\} = 0.417$$

از روش آزمون و خطای داریم:

$\omega_n t$	$e^{-\omega_n t}$	$e^{-\omega_n t} \{1 + \omega_n t\}$
4.90	0.00745	0.439
4.96	0.007017	0.4182
7.97	0.006947	0.04147

$$\omega_n t = 4.96 \rightarrow t = 0.214 \text{ s}$$

2-44 پیستونی به جرم kg 4.53 با سرعت 15.24 m/s درون لوله ای حرکت می کند که مانند شکل P2-44 آن را در انتهای لوله فنر و دمپر کار گذاشته اند. دامنه بیشینه پیستون را پس از برخورد با فنر و دمپر بباید. چه مدت حرکت می کند؟

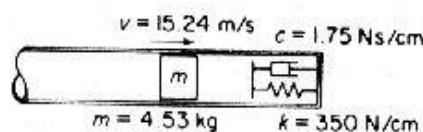
$$\omega_n = \sqrt{\frac{3500}{4.53}} = 87.89 \text{ rad/s} \quad \tau = \frac{2\pi}{\omega_n} = 0.0715$$

$$c_c = 2\sqrt{km} = 797.04 \quad \& \quad \xi = 0.2197 \quad \tau_d = \tau \sqrt{1 - \xi^2} = 0.0697$$

$$x = \frac{x(0)}{\omega_n \sqrt{1 - \xi^2}} e^{-\xi \omega_n t} \sin(\omega_n t \sqrt{1 - \xi^2})$$

در دامنه بیشینه داریم:

$$\sin(\omega_n t \sqrt{1 - \xi^2}) \approx 1.0 \rightarrow \omega_n t = \frac{\pi}{4} \quad x = 0.1496 \rightarrow t = \frac{\tau_d}{4} = 0.0174 \text{ s}$$

شکل P2-44

2-45 یک جاذب ارتعاشی باید چنان طرحی شود تا overshoot آن 10٪ تغییر مکان آغازین آن باشد. اگر ضریب میرایی ζ برابر با $\frac{1}{2}$ باشد، overshoot چه اندازه خواهد بود؟

از معادله 2.3-16 داریم: $x(0)=0$

$$\omega_n \sqrt{1-\zeta^2} = \pi \rightarrow \cos(\omega_n t \sqrt{1-\zeta^2}) = -1 \quad \& \quad e^{-\zeta \omega_n t} = 1$$

با روش آزمون و خطای $\epsilon_1 = 0.059$ به دست می‌آید.

$$\zeta = \frac{\xi_1}{2} = 0.295 \rightarrow \sqrt{1-\zeta^2} = 0.9555$$

$$x_{overshoot} = e^{(-0.295\pi/0.9555)} = 0.379 = 37.9\%$$

2-46 محدودیتهای معادله $2\delta = \frac{x_2}{x_1} = \frac{1}{2}$ را برای توضیع دهد.

$$\frac{\Delta U}{U} = 1 - \exp\left(\frac{x_2}{x_1}\right)^2 = 1 - \exp(-2\zeta) = 2\zeta \frac{(2\zeta)^2}{2!} + \frac{(2\zeta)^3}{3!} \quad \left(\frac{x_2}{x_1}\right) = 0.5^2 = \exp(-2\zeta)$$

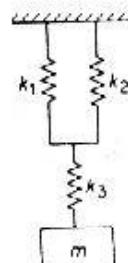
$$2\zeta = 1.386 = \text{جمله نخست سری} \quad \frac{\Delta U}{U} = 1 - 0.5^2 = \frac{3}{4} = 0.75$$

اندازه درست $\frac{x_2}{x_1}$ برابر 0.5 است. خطای جمله $2\zeta = \frac{\Delta U}{U}$ برابر است با:

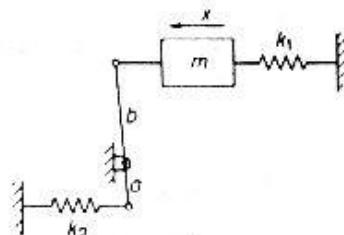
$$\frac{1.386 - 0.75}{0.75} = 84.8\%$$

2-47 سختی موثر فنر شکل P2-47 را بباید. $k_1 + k_2$ با k_3 سری است.

$$k_{eff} = \frac{(k_1 + k_2)k_3}{k_1 + k_2 + k_3}$$

شکل P2-47

شکل P2-49

2-48 انعطاف پذیری یک تبر به طول L با تکیه گاه ساده در $\frac{1}{3}$ از انتهای تبر چیست؟

$$y(x) = \frac{Pbx}{6EI} (L^2 \cdot x^2 \cdot b^2) \quad 0 \leq x \leq a$$

اگر $x = \frac{L}{3}$ باشد سپس:

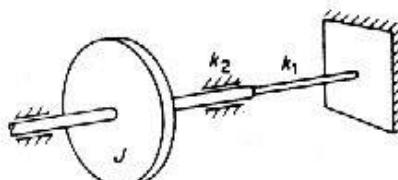
$$y\left(\frac{L}{3}\right) = \frac{4PL^3}{243EI} = \frac{y}{p} = \frac{4L^3}{243EI}$$

2-49 سختی موثر سیستم شکل P2-49 را برحسب x بباید.

$$F = k_1 b \theta + \frac{a}{b} k_2 a \theta \quad \& \quad x = b \theta \quad F = k_1 x + \left(\frac{a}{b}\right)^2 k_2 x \rightarrow k_{eff} = \frac{F}{x} = k_1 + \left(\frac{a}{b}\right)^2 k_2$$

2-50 سختی موثر سیستم شکل P2-50 را بباید. سختی دو محور سری k_1 و k_2 است.

$$k_{\text{eff}} = \frac{k_1 k_2}{k_1 + k_2}$$

شکل P2-50

2-51 سیستم جرم-فنر m و J با تغییر مکان اولیه واحد و سرعت اولیه صفر به راه می‌افتد. منحنی $\ln X_n$ را رسم کنید که در آن X دامنه و در تناوب n است. (ا) $\zeta = 0.05$ و (ب) میرایی کولنی با نیروی میرایی $F_d = 0.05k$ است. چه موقع دو دامنه برابر می‌شوند.

$$x(t) = e^{-\zeta \omega_n t} \left\{ \left[\frac{\zeta}{\sqrt{1-\zeta^2}} \right] \sin(\omega_n t \sqrt{1-\zeta^2}) + \cos(\omega_n t \sqrt{1-\zeta^2}) \right\}$$

$$\omega_n = 2\pi, 2\pi, 6\pi \rightarrow x(t) \cong \exp(-\zeta \omega_n t)(0+1)$$

برای اصطکاک کولنی،

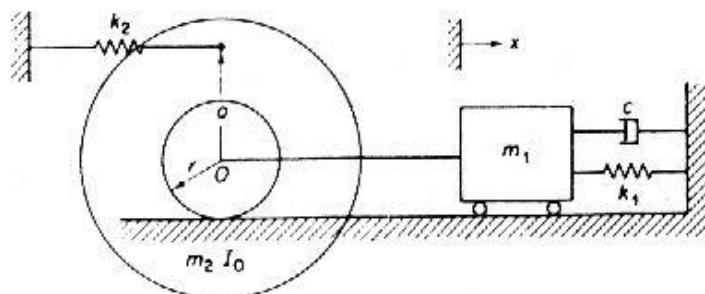
$$X_1 - X_2 = \frac{4F_d}{k} = 0.2 \rightarrow X_n = 1 - 0.2n$$

2-52 معادله دیفرانسیل حرکت و میرایی بحرانی سیستم شکل P2-52 را بیابید.

$$T = \frac{1}{2}m_1 \dot{x}^2 + \frac{1}{2}m_2 \dot{x}^2 + \frac{1}{2}I \left(\frac{\dot{\theta}}{r} \right)^2 \quad U = \frac{1}{2}k_1 x^2 + \frac{1}{2}k_2 \left(\frac{ax}{\pi+x} \right)^2 \quad \frac{d}{dt}(T+U) = -c \dot{x} \dot{\theta}$$

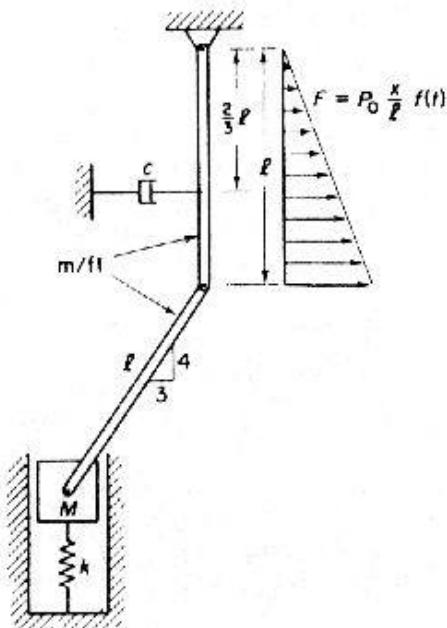
$$(m_1 + m_2 + \frac{I}{r^2})\ddot{x} + (k_1 + k_2 + \frac{k_2 a}{r_0})x + cx = 0$$

$$c_c = 2 \sqrt{k_{\text{eff}} m_{\text{eff}}} = 2 \sqrt{(k_1 + k_2 + \frac{k_2 a}{r_0})(m_1 + m_2 + \frac{I}{r^2})}$$

شکل P2-52

2-53 معادله دیفرانسیل ارتعاش آزاد سیستم شکل P2-53 را بیابید.

شکل ۲-۵۳

$$x^2 + y^2 = l^2 \rightarrow 2xdx + kydy = 0 \rightarrow \frac{dy}{dx} = -\frac{x}{y} \rightarrow \dot{y} = -\frac{3}{4}\dot{x}$$

$$T = \frac{1}{2}ml\left(\frac{l^2}{3}\right)\left(\frac{\dot{x}}{l}\right)^2 + \frac{1}{2}ml\left\{\left(\frac{\dot{x}}{l}\right)^2 + \left(\frac{\dot{y}}{l}\right)^2\right\} + \frac{1}{2}ml\frac{l^2}{12}\left\{\frac{4\dot{x}}{5l} + \frac{3\dot{y}}{5l}\right\} + \frac{1}{2}My^2$$

$$= \frac{1}{2}ml\left\{\frac{1}{3} + \frac{1}{4} + \frac{9}{64} + \frac{1}{12}\left[\frac{16}{25} + \frac{81}{400} + \frac{72}{100}\right]\right\}\dot{x}^2 + \frac{1}{2}M\frac{9}{16}\dot{x}^2$$

$$= \frac{1}{2}(0.8541ml + 0.5625 M)\dot{x}^2$$

$$U = \frac{1}{2}ky^2 = \frac{1}{2}k\frac{9}{16}\dot{x}^2 \rightarrow \frac{d}{dt}(T+U) = -c\frac{2}{3}\frac{\dot{x}}{l} = -\frac{2}{3}c\dot{x}$$

$$(0.8541 ml + 0.5625 M)\ddot{x} + 0.5625 kx + \frac{2}{3}c\dot{x} = 0$$

ارتعاش و اداشت هماهنگ

3-1 قطعه‌ای از یک دستگاه به جرم 1.95 kg در یک فضای لزج مرتعش می‌شود. اگر نیروی هماهنگ N 24.46 با دامنه تشدید cm 1.27 و با زمان تناوب 0.25 آن را مرتعش کند، ضریب میرایی سیستم را بیابید.

$$x_{\text{نیرو}} = \frac{F}{c\omega_n} = \frac{Fr}{2\pi c} \quad c = \frac{Fr}{2\pi x_{\text{نیرو}}} = \frac{24.46(0.2)}{2\pi(1.27 \times 10^{-2})} = 61.3 \text{ N.s/m}$$

3-2 اگر سیستم مساله 3-1 با یک نیروی هماهنگ با فرکانس cps 4 مرتعش شود، درصد افزایش دامنه ارتعاش و اداشت، در نبود دمیر چه خواهد بود؟

$$\frac{x_m}{x_{\text{نیرو}}} = \sqrt{\frac{(\omega_n^2 - \omega^2)^2 + \left(\frac{cm}{m}\right)^2}{(\omega_n^2 - \omega^2)^2}} = R$$

$$\omega_n = \frac{2\pi}{\tau} = \frac{6.283}{0.2} = 31.416 \text{ rad/s} \quad \omega = 8\pi = 25.13 \text{ rad/s}$$

$$\frac{cm}{m} = \frac{61.3(8\pi)}{1.95} = 490.1 \rightarrow R = 2.44$$

3-3 وزنه‌ای چسبیده به فتری با سختی N/m 525 دارای دمپر است. هنگامی که وزنه کشیده ورها می‌شود، زمان تناوب نوسان s 1.80 و نسبت دامنه‌های متوالی $\frac{4.2}{1.0}$ به دست می‌آید. هنگامی که نیروی $F = 2\cos 3t$ بر سیستم وارد می‌شود، دامنه و زاویه فاز را $\delta = \ln(4.2) = 1.435 = \frac{2\pi\xi}{\sqrt{1-\xi^2}} \rightarrow \xi = 0.223$ بیابید.

$$\omega_n = 3.5806 \text{ rad/s} \quad \omega = 3 \text{ rad/s} \quad \frac{\omega}{\omega_n} = 0.8378$$

$$X = \frac{F_0}{k} \cdot \frac{1}{\sqrt{\left[1 - \left(\frac{\omega}{\omega_n}\right)^2\right]^2 + \left[\frac{2\xi\omega}{\omega_n}\right]^2}} = 0.00797 \text{ m} = 0.797 \text{ cm}$$

$$\phi = \tan^{-1} \frac{\frac{2\xi\omega}{\omega_n}}{1 - \left(\frac{\omega}{\omega_n}\right)^2} = \tan^{-1} 1.2538 = 51.43^\circ$$

3-4 نشان دهید که در سیستم جرم-فتر میرا، دامنه بیشینه در نسبت فرکانسی به دست آمده

از رابطه زیر رخ می دهد:

$$\left(\frac{\omega}{\omega_n}\right)_p = \sqrt{1 - 2\xi^2}$$

$$\left(\frac{X}{X_*}\right)^2 = \frac{1}{(1-r)^2 + (4\xi^2 r)} = 0 \quad \& \quad X_* = \frac{F}{k} \quad \& \quad r^2 = \left(\frac{\omega}{\omega_n}\right)^2$$

$$\frac{\partial}{\partial r} \left(\frac{X}{X_*}\right) = \frac{2(1-r) - 4r^2}{[(1-r)^2 + 4\xi^2 r]^2} = 0 \rightarrow r = 1 - 2\xi^2 = \left(\frac{\omega}{\omega_n}\right)_p^2 \quad \left(\frac{\omega}{\omega_n}\right)_p = \sqrt{1 - 2\xi^2}$$

3-5 یک سیستم جرم-فنر با نیروی $F \sin \omega t$ تحریک می شود. دامنه تشدید ۰.۵۸ cm است. در فرکانس تشدید ۰.۸۰ دامنه ۰.۴۶ است. ضریب میرایی یا ζ سیستم را بیابید.

$$\left(\frac{\omega}{\omega_n}\right)_{تشدید} = 1.0 \quad \frac{X}{X_*} = \frac{1}{2\xi} = \frac{0.58}{X_*} \rightarrow X_* = 1.16\xi$$

در ۱.۰ $\frac{\omega}{\omega_n}$ داریم،

$$\frac{X}{X_*} = \frac{1}{[(1-r^2)^2 + (2\xi r)^2]^2} = \frac{0.46}{X_*} \rightarrow r = 0.8 \quad \& \quad \xi = 0.1847$$

3-6 با جایگذاری پاسخ عمومی حالت پایدار $x = C_1 \sin \omega t + C_2 \cos \omega t$ در معادله دیفرانسیل حرکت و حل C_1 و C_2 روابط (3.1-3) و (3.1-4) را به دست آورید.

$$x = C_1 \sin \omega t + C_2 \cos \omega t \quad \dot{x} = C_1 \omega \cos \omega t - C_2 \omega \sin \omega t \quad \ddot{x} = -C_1 \omega^2 \sin \omega t - C_2 \omega^2 \cos \omega t$$

$$m\ddot{x} + c\dot{x} + kx = F$$

$$-m\omega [C_1 \sin \omega t + C_2 \cos \omega t] + C_1 \omega \cos \omega t - C_2 \omega \sin \omega t + k[C_1 \sin \omega t + C_2 \cos \omega t] = F \sin \omega t$$

$$\begin{cases} [-m\omega^2 C_1 - c\omega C_2 + kC_1] \sin \omega t = F \sin \omega t \\ [-m\omega^2 C_2 + c\omega C_1 + kC_2] \cos \omega t = 0 \end{cases}$$

$$\rightarrow C_1 = \frac{(-k + m\omega^2)C_2}{c\omega} \quad \& \quad \frac{(-k + m\omega^2)(k - m\omega^2)C_2}{c\omega} = c\omega C_2 = F \circ$$

$$\rightarrow C_2 = \frac{c\omega F \circ}{(k - m\omega^2)^2 + (c\omega)^2} = \frac{(k - m\omega^2)F \circ}{(k - m\omega^2)^2 + (c\omega)^2}$$

3-7 در سیستم شکل P3-7، معادله حرکت را بیابید و دامنه حالت پایدار و زاویه فاز را با به کارگیری جبر مختلط به دست آورید.

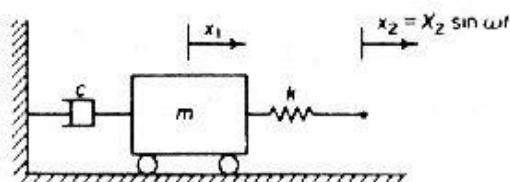
$$m\ddot{x}_1 = -c\dot{x}_1 + k(x_2 - x_1) \rightarrow mx_1 + c\dot{x}_1 + kx_1 = kX_2 \sin \omega t$$

اگر $x_2 = X_2 e^{i\omega t}$ باشد، آنگاه داریم:

$$x = X_1 e^{i(\omega t - \phi)} = \bar{X}_1 e^{-i\phi} e^{i\omega t} \quad [(k - m\omega^2) + i\omega c] \bar{X}_1 = kX_2$$

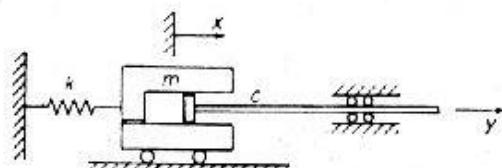
$$x_1 = \frac{kX_2}{\sqrt{(k-m\omega^2)^2 + i\omega c}} = \frac{kX_2}{\sqrt{(k-m\omega^2)^2 + (c\omega)^2}}$$

$$X_1 = \frac{kX_2}{\sqrt{(k-m\omega^2)^2 + (c\omega)^2}} \quad \& \quad \phi = \tan^{-1} \frac{c\omega}{k-m\omega^2}$$

شکل P3-7

در شکل 3-8 سیلندر m چسبیده به فتر k ، با اصطکاک لزج c درون پیستون با $y = ASin\omega t$ حرکت می‌کند. دامنه حرکت سیلندر و زاویه فاز آن را نسبت به پیستون بیابید.

شکل P3-8

$$m\ddot{x} = c(\dot{y} - \dot{x}) + kx \rightarrow m\ddot{x} + c\dot{x} + kx = c\dot{y} \quad y = Y e^{i\omega t} \rightarrow \dot{y} = i\omega Y e^{i\omega t}$$

$$x = X e^{i(\omega t - \phi)} = \bar{X} e^{-i\phi} e^{i\omega t} = X e^{i\omega t} \quad (k-m\omega^2 + i\omega c)X = i\omega Y$$

$$\bar{X} = \frac{i\omega Y}{k-m\omega^2 + i\omega c} = \frac{i\omega Y e^{-\psi}}{\sqrt{(k-m\omega^2)^2 + (c\omega)^2}} = X e^{-i\phi}$$

$$X e^{-i\phi} = \frac{i\omega Y e^{-\psi}}{\sqrt{(k-m\omega^2)^2 + (c\omega)^2}} \quad e^{-i\phi} = e^{-i\psi} = e^{-i(\psi - \pi/2)}$$

$$X = \frac{\omega Y}{\sqrt{(k-m\omega^2)^2 + (c\omega)^2}} \quad \phi = \psi - \frac{\pi}{2} \rightarrow \tan \psi = \frac{c\omega}{k-m\omega^2}$$

3.9 دستگاه شکل P3.9 برای یافتن ویژگیهای ارتعاشی سازه‌ای به جرم 181.4 kg به کار می‌رود. هنگام حرکت سازه از موقعیت تعادل دورسنج 900 rpm را نشان می‌دهد، که جرم‌های خارج از مرکز در بالاترین نقطه هستند و دامنه برابر 21.6 mm است. اگر نامیزانی هر جرم 0.0921 kg.m باشد، (آ) فرکانس طبیعی سازه، (ب) ضریب میرایی سازه، (پ) دامنه در 1200rpm و (ت) موقعیت زاویه‌ای جرم‌ها را در لحظه‌ای که سازه از موقعیت تعادل پایین می‌آید به دست آورید.

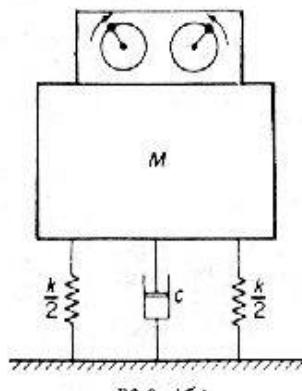
$$f_n = 15 \text{ cps} = 900 \text{ cpm}$$

$$\xi = \frac{me}{2MX} = \frac{0.0921}{2(181.4)(21.6 \times 10^{-3})} = 0.0118$$

$$1200 \text{ rpm: } \frac{\omega}{\omega_n} = 0 \quad \frac{1200}{900} = 1.333$$

$$X = \frac{me}{M} (1.333)^2 \cdot \frac{1}{\sqrt{(1-1.333^2)^2 + [(2)(0.0118 \times 1.333)]^2}} = \left(\frac{0.0921}{181.4}\right) \left(\frac{1.777}{0.6047}\right) = 0.00149 \text{ m}$$

$$\phi = \tan^{-1} \frac{2(0.0118)(1.333)}{1-1.333^2} = \tan^{-1} (-0.0444) = 180^\circ - 2.32^\circ = 177.68^\circ$$

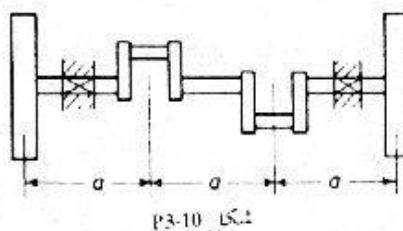
شکل ۹

3-10 در دیسک دوری که حول مرکز هندسی اش می چرخد، دو سوراخ A و B را پدید آورده‌اند. قطر و موقعیت سوراخ A $r_A = 30 \text{ cm}$, $d_A = 310 \text{ mm}$ و $\theta_A = 0^\circ$ است. قطر و موقعیت سوراخ B $r_B = 20 \text{ cm}$, $d_B = 5 \text{ mm}$ و $\theta_B = 90^\circ$ است. قطر و موقعیت سوراخ سوم را به شعاع 10 cm چنان بیابید که دیسک میزان باشد.

$$t_i r d^2 = \text{نایبرانی} \quad & \text{جرم سوراخ}$$

$$\sum M_x = 10d_c^2 \sin \theta = 20 \times 5^2 \quad \& \quad \sum M_y = 10d_c^2 \cos \theta = 30 \times 10^2$$

$$\tan \theta = 0.1667 \rightarrow \theta = 9.462^\circ \rightarrow \sin \theta = 0.1644 \quad d_c^2 = 304.1 \text{ mm}^2 \rightarrow d_c = 17.44 \text{ mm}$$

شکل ۱۰

3-11 در میل لنگ موتور دو سیلندر شکل P3-11، هر لنگ به وزن $w \text{ lb}$ در شعاع r جای

گرفته است. چه جرم‌هایی باید به هر دو چرخ لنگر در شعاع r in چسباند تا میزان شود.
 $P = Q = r\omega^2 w$

بالا : وزن تعادل B پایین : $r = w/3$ وزن تعادل A

3-12 یک دیسک صلب به وزن 10 lb، به وسط یک محور فولادی به طول 2 ft و قطر in 0.5 وصل شده است. سرعت بحرانی کمینه را بیابید. (نکه گاه محور، یاتاقان ساده است).

$$f = \frac{1}{2\pi} \sqrt{\frac{k}{m}} \quad k = \frac{48EI}{l^3} \quad I = \frac{\pi d^4}{64}$$

$$m = m_{محور} + 0.486 \quad \text{محور دیسک} \quad & \quad k = 309.0 \text{ lb/in}$$

$$0.486m_{محور} = \frac{0.648}{386} \rightarrow m = \frac{10}{386} + \frac{0.648}{386} = \frac{10.65}{386}$$

$$f = \frac{1}{2\pi} \sqrt{\frac{309(386)}{10.65}} = 16.84 \text{ cps} = 1028 \text{ rpm}$$

3-13 سرعت بحرانی کمینه مساله 3-12 را در دستگاه SI دوباره بیابید.

$$W = 10 \text{ lb} = 44.48 \text{ N} \quad m = \frac{44.48}{9.81} = 4.534 \text{ kg}$$

$$g = 386 \text{ in/s}^2 = 9.81 \text{ m/s}^2 \quad k = \frac{48EI}{l^3} \quad E = 200 \times 10^9 \text{ N/m}^2$$

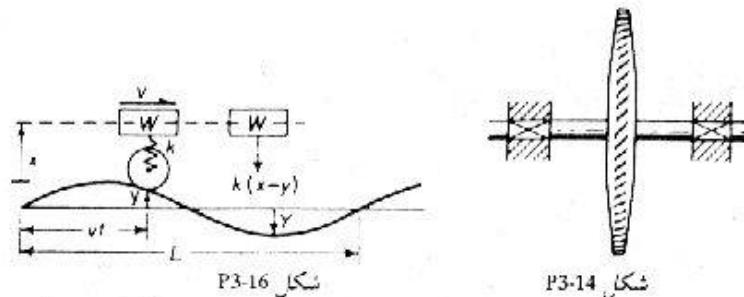
$$l = 2 \times 0.3048 = 0.6096 \text{ m} \quad d = 0.5(2.54 \times 10^{-2}) = 1.270 \times 10^{-2} \text{ m}$$

$$I = \frac{\pi d^4}{64} = 0.1277 \times 10^{-8} \text{ m}^4 \quad k = 54116 \text{ N/m}$$

$$0.486 m_{محور} = 0.486 \frac{\pi}{4} (1.27 \times 10^{-2})^2 (0.6096) \quad \rho = 0.2938$$

$$\rho = 7830 \text{ kg/m}^3 \quad f = \frac{1}{2\pi} \sqrt{\frac{54116}{4.534 + 0.2938}} = 16.86 \text{ Hz}$$

3-14 روتور توربینی به جرم 13.6 kg از میانه محور فولادی به طول 0.4064 m، مانند شکل P3-14 سوار شده است. نامیزانی روتور 0.2879 kg/cm است. نیروی وارد بر یاتاقانها در 6000 rpm بیابید. اگر قطر محور فولادی 2.54 cm باشد، نتایج را با حالتی که همین روتور بر محوری به قطر 1.905 cm سوار است مقایسه کنید. (محور روی یاتاقان ساده است).

$$d = 2.54 \text{ cm} \quad I = \frac{\pi d^4}{64} = \frac{\pi (2.54)^2}{64 \times 100^4} = 2.043 \times 10^{-8} \text{ m}^4$$

$$k = \frac{48EI}{l} = 2.922 \times 10^6 \text{ N/m} \quad \& \quad m = 14.38 \text{ kg}$$

$$f_n = \frac{1}{2\pi} \sqrt{\frac{2.922 \times 10^6}{14.38}} = 71.74 \text{ Hz} = 4304 \text{ rpm} \quad \frac{\omega}{\omega_n} = \frac{6000}{4304} = 1.394$$

$$r = \frac{e \left(\frac{\omega}{\omega_n}\right)^2}{1 - \left(\frac{\omega}{\omega_n}\right)^2} = -2.06c \quad mc = 0.2879 \text{ kg.cm}$$

$$e = \frac{0.2879}{13.6} = 0.02117 \text{ cm} \rightarrow r = 0.206(0.02117) = -0.04316 \text{ cm} \quad F = m(r+e)\omega^2 = 1273 \text{ N}$$

$$d = 1.905 \text{ cm} \quad 0.486m_{محور} = 0.486 \left(\frac{\pi}{4}\right)(0.01905^2 \times 0.4064)(7830) = 0.7708$$

$$m = m_{محور} + 0.483m_{محور} = 14.04 \text{ kg}$$

$$I = 0.6464 \times 10^{-8} \text{ m}^4 \quad \& \quad k = 0.9441 \times 10^6 \quad f_n = 41.27 \text{ Hz} = 2476 \text{ rpm}$$

$$\frac{\omega}{\omega_n} = \frac{6000}{2476} = 2.423 \rightarrow r = -0.02552 \quad r+e = 0.00435 \rightarrow F = 241.1 \text{ N}$$

3-15 در توربین هایی که با سرعت بالاتر از سرعت بحرانی کار می کنند، موائعی کار می گذارند تا به هنگام گذر از سرعت بحرانی دامنه را محدود کند. در توربین مقاله 3-14 اگر لقی محور 2.54cm و موائع 0.0508cm و خروج از مرکز 0.0212cm باشد، زمان لازم برای برخورد محور به موائع را بباید. فرض کنید که در سرعت بحرانی، دامنه صفر باشد.

$$r = r_0 + \frac{e \omega t}{2} \rightarrow 0.0508 = 0 + 0.0212(2\pi \times 100) \frac{t}{2} \quad t = \frac{0.0508}{6.6602} = 0.0075 \text{ s}$$

3-16 شکل P3-16 نمودار ساده فنری یک خودرو را در حال عبور از جاده‌ای ناهموار نشان می دهد. معادله دامنه W را بر حسب سرعت بباید و سرعت نامطلوب را به دست آورید.

$$m\ddot{x} = -k(x-y) \quad y = Y \sin\left(\frac{2\pi vt}{L}\right) \quad m\ddot{x} + kx = kY \sin\left(\frac{2\pi vt}{L}\right) = kY \sin(\omega t)$$

$$\omega = \frac{2\pi v}{L} \quad \& \quad x = X \sin(\omega t)$$

$$X = \frac{Y}{1 - \left(\frac{\omega}{\omega_n}\right)^2} \rightarrow \omega_n = \sqrt{\frac{k}{m}}$$

$$\frac{\omega}{\omega_n} = 1 \quad ; \quad V = \frac{L}{2\pi} \sqrt{\frac{k}{m}}$$

3-17 فردهای یک خودرو در اثر وزن خودرو به اندازه 10.16 cm فشرده شده است. هنگامی که خودرو از جاده‌ای با شکل تقریبی موج سینوسی با دامنه 7.62 cm و طول موج 14.63 cm گذرد، سرعت بحرانی را بباید. دامنه ارتعاش در سرعت 64.4 km/h چقدر خواهد

بود؟ (از میرایی چشمپوشی کنید).

با مراجعه به مساله ۱۶-۳ و رابطه ۲.۱-۱۰ کتاب داریم:

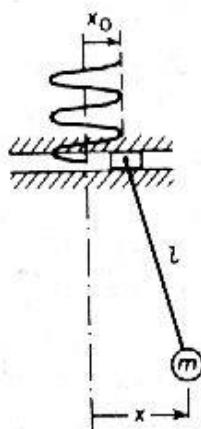
$$f_n = \frac{15.76}{\sqrt{\Delta}} = \frac{15.76}{\sqrt{101.6}} = 1.563 \text{ Hz} \quad \omega_n = 2\pi f_n = 9.824 \text{ rad/s}$$

$$v_{\text{حرانی}} = \frac{L\omega_n}{2\pi} = \frac{14.63(9.82)}{2\pi} = 22.87 \text{ m/s} \quad v = 64.4 \text{ km/h} = 17.89 \text{ m/s}$$

$$\omega = \frac{2\pi v}{L} = \frac{2\pi(17.89)}{14.63} = 7.683 \text{ rad/s}$$

$$\left(\frac{\omega}{\omega_n}\right)^2 = \left(\frac{7.683}{9.824}\right) = 0.117 \quad X = \frac{7.62}{1 - 0.117} = 19.62 \text{ cm}$$

۳-۱۸ نقطه آویختن آونگ ساده شکل P3-18 با حرکت هماهنگ در خط افق نوسان می‌کند. با به کارگیری دستگاه مختصات نشان داده در شکل، معادله دیفرانسیل حرکت را برای نوسانات کوچک بتوانید. پاسخ $\ddot{x}$ را بباید و نشان دهید که در $\ddot{x} = \sqrt{2}\omega_n \sin \omega_n t$ در نقطه میانی l یک گره پدید می‌آید. نشان دهید که در کل، فاصله جرم از گره از رابطه $h = l \sin \omega_n t$ به دست می‌آید که در اینجا $g/l = \omega_n^2$ است.

شکل P3-18

$$x \equiv x_0 + l\theta \quad \& \quad \theta = \frac{x - x_0}{l} \quad mx = mg\theta = \frac{mg}{l}(x - x_0)$$

$$\ddot{x} + \frac{g}{l}\dot{x} = \frac{g}{l}x \quad x = X \sin \omega_n t \quad x = X \sin \omega t$$

$$X = \frac{X_0}{1 + (\frac{\omega}{\omega_n})^2} \quad \& \quad \omega_n = \sqrt{\frac{g}{l}}$$

در $X = -X$. $\omega = \sqrt{2}\omega_n$ است و گره در $\frac{1}{2}$ است.

$$\frac{h}{|X|} = \frac{1-h}{|X_s|} \rightarrow h \left| \frac{X_s}{X} \right| = 1-h = h \left[\left(\frac{\omega}{\omega_n} \right)^2 - 1 \right]$$

$$\frac{\omega}{\omega_n} > 1 \rightarrow h = l \left(\frac{\omega_n}{\omega} \right)^2$$

3-19 با جایگذاری دامنه و زاویه فاز یعنی $y = Y \sin \omega t + \phi$ و $x = X \sin(\omega t - \phi)$ در معادله دیفرانسیل (3.5-1)، رابطه‌های (3.5-8) و (3.5-9) را بدست آورید.

$$m\ddot{x} + c\dot{x} + kx = c\dot{y} + ky$$

$$(k-m\omega^2)\sin(\omega t - \psi) + c\omega X \cos(\omega t - \psi) = c\omega Y \cos(\omega t) + kY \sin(\omega t)$$

پس از بسط $\sin(\omega t - \psi), \cos(\omega t - \psi)$ داریم:

$$[(k-m\omega^2)\cos\psi + c\omega \sin\psi]X = kY$$

$$[(k-m\omega^2)\sin\psi - c\omega \cos\psi]X = -c\omega Y$$

$$\tan\psi = \frac{m\omega^3}{k(k-m\omega^2) + (c\omega)^2}$$

$$\frac{X}{Y} = \frac{k}{k(k-m\omega^2)\cos\psi + c\omega \sin\psi} = \frac{k^2 + (c\omega)^2}{\sqrt{(k-m\omega^2)^2 + (c\omega)^2}}$$

3-20 رادیوی هوایی به وزن N 106.75 پايد از ارتعاشات ایجاد شده توسط موتور که فرکانس آن در بازه 1600 cpm تا 2200 cpm است، جدا شود. نشست استاتیکی رادیو برای ۷.85٪ جداسازی ارتعاشی چه اندازه باید باشد.

$$f = 15.76 \sqrt{\frac{TR^{-1} + 1}{\Delta}} \\ \frac{1600}{60} = 15.76 \sqrt{\frac{\frac{100}{15} + 1}{\Delta_{mm}}} \rightarrow \Delta = 2.678 \text{ mm}$$

برای $f = 2200 \text{ cpm}$, F_{TR} کمتر است.

3-21 یک واحد سرماساز به وزن 65 lb بر روی سه فنر هر یک به سختی k lb/in نشست کرده است. اگر این دستگاه با سرعت 580 rpm گارکند و تنها 10٪ نیروی ارتعاشی تکیه گاه بر دستگاه اثر کند، k چه اندازه باید باشد؟

$$TR = \frac{1}{\left(\frac{\omega}{\omega_n} \right)^2 - 1} = 0.10 \quad \left(\frac{\omega}{\omega_n} \right)^2 = 11$$

$$\omega_n^2 = \frac{k}{m} = \frac{\omega^2}{11} \rightarrow k = \frac{m\omega^2}{11} = 56.5 \text{ lb/in}$$

برای هر فنر

$$k = \frac{1}{3}(56.5) = 18.8 \text{ lb/in}$$

3-22 یک دستگاه صنعتی به جرم 453.4 kg بر روی فنرهایی با خیز استاتیکی 0.508 cm نشسته است. اگر دستگاه به اندازه 0.2303 kg.m نامیزان باشد، (آ) نیروی انتقالی به کف در 1200 rpm و (ب) دامنه دینامیکی را در این سرعت بیابید. (میرایی را ناچیز پندرارید).

$$k = \frac{Mg}{\Delta} = 875561 \text{ N/m} = 8755.61 \text{ N/cm} \quad \omega_n^2 = \frac{k}{m} = 1931.1 \quad \& \quad \frac{\omega}{\omega_n} = 8.177$$

$$X = \frac{me}{M} = \frac{\left(\frac{\omega}{\omega_n}\right)^2}{\left(\frac{\omega}{\omega_n}\right)^2 - 1} = 0.165 \times 10^{-3} \text{ m} \quad F_{TR} = kX = 506.7 \text{ N}$$

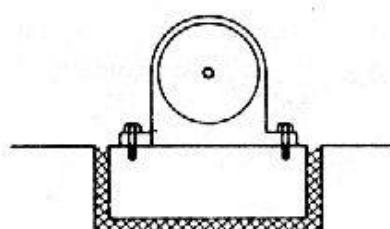
3-23 اگر دستگاه مساله 3-22 بر قطعه بزرگی از بتن به جرم 1200 kg سوار شود و سختی فنرهای زیر بتن چنان زیاد باشد که خیز استاتیکی 0.508 cm را پدید آورد، دامنه دینامیکی چه اندازه خواهد بود؟

$$M = 453.4 + 1136 = 1589.4 \text{ kg} \quad k = 875561 \times \frac{1589.4}{453.4} = 3069.295 \times 10^3 \text{ N/m}$$

ω/ω_n نیز همان است.

$$X = \frac{me}{M} = \frac{\left(\frac{\omega}{\omega_n}\right)^2}{\left(\frac{\omega}{\omega_n}\right)^2 - 1} = 0.165 \times 10^{-3} \text{ m}$$

3-24 یک موتور الکتریکی به جرم 68 kg بر قطعه‌ای به جرم 1200 kg و با فرکانس طبیعی کل 160 و ضرب میرایی 0.10 سوار شده است. (شکل P3-24 را بنگرید). اگر نامیزانی موتور، نیروی هماهنگ $F = 100 \sin 31.4t$ را پدید آورد، دامنه ارتعاش قطعه و نیروی انتقالی کف را به دست آورید.

شکل P3-24

$$M = 68 + 1200 = 1268 \text{ kg} \quad f_n = 160 \text{ cpm}$$

$$\omega_n = 2\pi \frac{160}{60} = 16.75 \text{ rad/s} \quad \frac{\omega}{\omega_n} = \frac{31.4}{16.45} = 1.8746$$

$$k = \omega_n^2 M = 355951 \text{ N/m}$$

$$X = 110.5 \times 10^{-6} m = 0.01105 \text{ cm} \quad F_{TR} = kX \sqrt{1 + (2\xi \frac{\omega}{\omega_n})^2} = 42 \text{ N}$$

3-25 بک دستگاه اندازه‌گیری به جرم 113 kg باید در مکانی که شتاب 15.24 cm/s² و فرکانس Hz 20 دارد، کار گذاشته شود. پیشنهاد این است که دستگاه بر لاستیکی با ویژگی $k = 2802 \text{ N/cm}$ و $\xi = 0.10$ سوار شود. شتاب انتقالی از دستگاه چه اندازه است؟

$$\omega_n = \sqrt{\frac{k}{m}} = 49.796 \text{ rad/s} \quad \omega = 2\pi(20) = 125.6 \text{ rad/s}$$

$$\frac{\omega}{\omega_n} = 2.5236 \quad \text{شتاب} = 15.24 = \omega^2 Y \rightarrow Y = 0.000965 \text{ cm}$$

$$\left| \frac{X}{Y} \right| = 0.2078 \rightarrow X = 0.0002005 \text{ cm}$$

$$\omega^2 X = 3.166 \text{ cm/s}^2 =$$

3-26 اگر دستگاه مساله 3-25 تنها بتواند شتاب 2.03 cm/s² را انتقال دهد، با فرض اینکه بتوان همان لاستیک را به کاربرد، چاره‌ای بیاند بشید. درستی پاسخ خود را بیازمایید. با افزودن جرم M ، $\frac{\omega}{\omega_n}$ افزایش می‌یابد. باید X را به اندازه 0.1285 کاهش داد.

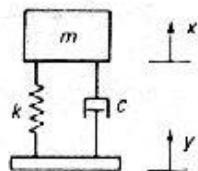
$$\frac{X}{Y} = \frac{1285}{9650} = 0.1332 \leq \sqrt{\frac{1 + (0.2 \frac{\omega}{\omega_n})^2}{[1 + (\frac{\omega}{\omega_n})^2]^2 + (0.2 \frac{\omega}{\omega_n})^2}}$$

با آزمون و خطای $\frac{\omega}{\omega_n} = 4$ به دست می‌آید.

$$\omega_n = 31.4 \sqrt{\frac{1}{M_i + M_e}} \rightarrow k = 280200 \text{ N/cm}$$

جرمی که باید بدان افزود. $M_i + M_e = 284 \rightarrow M_e = 171 \text{ kg}$

3-27 در سیستم شکل P3-27 نشان دهید که انتقال نیرو $|TR| = \left| \frac{x}{y} \right|$ است. انتقال نیرو را بر حسب دسیبل، $|20 \log |TR||$ برای $\frac{\omega}{\omega_n} < 1.50$ و به ازای $\frac{\omega}{\omega_n} = 0.02, 0.04, \dots, 0.1$ رسم کنید.

شکل 3-27

معادله‌های (3.5-8) و (3.6-2) یکسان هستند. برای محاسبه $|TR| = 20 \log |TR|$ ، نخست برای هر یک با تغییر $\frac{\omega}{\omega_n}$ TR را محاسبه کنید. سپس Db را بباید. برای این کار نوشتن برنامه کامپیوتری پیشنهاد می‌شود.

3-28 نشان دهید که انرژی تلف شده در هر بار ارتعاش یک سیستم میزای لرج چنین به دست می آید

$$W_d = \frac{\pi F_s}{k} \cdot \frac{2 \zeta \left(\frac{\omega}{\omega_n} \right)}{\left[1 - \left(\frac{\omega}{\omega_n} \right)^2 \right]^2 + \left[\left(2 \zeta \left(\frac{\omega}{\omega_n} \right) \right)^2 \right]}$$

$$W_d = \pi c \omega X^2 = 2\pi \zeta KX^2 \frac{\omega}{\omega_n} = \frac{\pi F_s^2}{k} \cdot \frac{2 \zeta \left(\frac{\omega}{\omega_n} \right)}{\left[1 - \left(\frac{\omega}{\omega_n} \right)^2 \right]^2 + \left[\left(2 \zeta \left(\frac{\omega}{\omega_n} \right) \right)^2 \right]}$$

3-29 نشان دهید که برای میزای لرج، ضریب افت یا η به دامنه وابسته نیست و با فرکانس متناسب است.

$$\eta = \frac{W_d}{2\pi U} \rightarrow U = \frac{1}{2} k X_{\max}^2 \quad W_d = \pi c \omega X_{\max}^2 \quad \eta = \frac{c\omega}{k}$$

3-30 معادله ارتعاش آزاد سیستم یک درجه آزادی را برحسب η تشدید به دست آورید.

$$\ddot{x} + 2\zeta \omega_n \dot{x} + \omega_n^2 x = \frac{F}{m} \sin \omega t$$

$$X_{\text{تشدید}} = \frac{c\omega}{k} = \frac{c\omega_n}{k} = \frac{c}{\zeta} \left(\frac{2m\omega_n^2}{k} \right) = 2\zeta \quad \ddot{x} + \eta \omega_n \dot{x} + \omega_n^2 x = \frac{F}{m} \sin \omega t$$

3-31 نشان دهید که نمودار τ_d/τ_n دارای یک ربع دایره است که در آن τ_d زمان تناوب طبیعی میزای ω_n زمان تناوب طبیعی نامیزای است.

$$\left(\frac{\tau_d}{\tau_n} \right) = \left(\frac{\omega}{\omega_n} \right) = \frac{1}{\sqrt{1-\zeta^2}} \rightarrow \left(\frac{\tau_n}{\tau_d} \right)^2 = 1 - \zeta^2$$

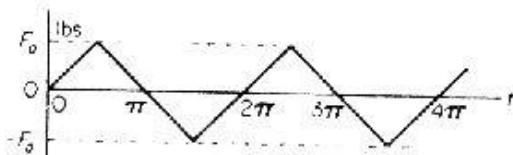
3-32 برای میزایی کم، انرژی تلف شده در هر بار ارتعاش تقسیم بر انرژی پتانسیل بیشینه برابر با 2δ و تنها $1/Q$ است. [معادله (3.7-6) را بینگیرید]. برای میزای لرج نشان دهید:

$$W_d = \frac{2\zeta \pi k X^2}{0.5 k X^2} = 4\zeta \pi \quad \rightarrow \quad \delta \approx 2\pi \zeta$$

$$\delta = \frac{\pi c \omega_n}{k}$$

$$\frac{W_d}{U} = 2\delta \quad \& \quad \zeta = \frac{c}{2m\omega_n} \quad \delta = \frac{c\tau}{m\omega_n} = \frac{c\pi\omega_n}{k} = \frac{W_d}{2m\omega_n^2}$$

3-38 اگر نیروی متناوب شکل P3-38 بر یک سیستم جرم-فرز وارد شود، نسبت پاسخ را بیابید و هماهنگی آن را با هماهنگ پایه مقایسه کنید.

شکل P3-38

$$F(t) = \frac{8F}{\pi^2} [\sin(\omega_1 t) - \frac{1}{3^2} \sin(3\omega_1 t) + \frac{1}{5^2} \sin(5\omega_1 t) \dots]$$

$$x(t) = \frac{8F}{k\eta^2} \sum_{P=1}^{\infty} \frac{(-1)^{(2P-1)} \sin[(2P-1)\omega_1 t]}{(2P-1)^2 - [1 - (\frac{(2P-1)\omega_1}{\omega_n})^2] + [2\zeta(\frac{(2P-1)\omega_1}{\omega_n})]^2}$$

$$\frac{x_p}{x_1} = \frac{1}{(2p-1)^2} \frac{[1 - (\frac{\omega_1}{\omega_n})^2]^2 + (2\zeta\frac{\omega_1}{\omega_n})^2}{\left\{1 - [(2p-1)\frac{\omega_1}{\omega_n}]^2\right\}^2 + \left[2\zeta(2p-1)\frac{\omega_1}{\omega_n}\right]^2}$$

اگر η نیروی تحریک در مساله P3-38 پایه یک دستگاه ارتعاشی ساده را بلوراند، برای (آ) حرکت نسبی و (ب) برای حرکت مطلق جرم، معادله‌ای بباید. فرض کنید که میرایی سازه $\delta = 0.05$ باشد.

$$m\ddot{x} = -k(1+i\delta)(x-y) \rightarrow \ddot{x} + \frac{k}{m}(1+i\delta)x = \frac{k}{m}(1-i\delta)y$$

$$[-\omega_p^2 + \omega_p^2(1+i\delta)]X_p = \omega_p^2(1-i\delta) \frac{8\delta \cdot (-1)^{(2p-1)}}{\pi^2(2p-1)^2} \sin[(2p-1)\omega_1 t]$$

$$X_p = \frac{8\delta \cdot (1+i\delta)(-1)^{(2p-1)}}{\pi^2(2p-1)\sqrt{(1+i\delta)^2 - [(2p-1)\omega_1/\omega_n]^2}} \sin[(2p-1)\omega_1 t]$$

$$\ddot{z} + \left(\frac{k}{m}\right)(1+i\gamma)z = \ddot{y}$$

اگر $y = x \cdot z$ باشد، سپس

3-40 محور پیچش سنج شکل P3-40 با نوسان هماهنگ $\theta_1 \sin(\omega t)$ نوسان می‌کند. رابطه‌ای برای دامنه چرخ بیرونی نسبت به (آ) محور (ب) مبنای ثابت به دست آورید.

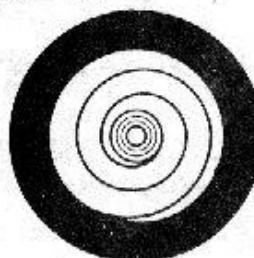
$$J\ddot{\theta}_2 + k(\theta_2 - \theta_1) = 0 \quad \omega_n = \frac{k}{J} \quad \ddot{\theta}_2 + \omega_n^2 \theta_2 = \omega_n^2 \theta_1 = \omega_n^2 \theta_1 \sin(\omega t)$$

اگر $\theta_2 = \Theta_2 \sin(\omega t)$ باشد، آنگاه داریم:

$$\Theta_2 = \omega_n^2 \theta_1 \cdot \frac{1}{(\omega_n^2 - \omega^2)} \quad \& \quad \theta_2 - \theta_1 = (\Theta_2 - \Theta_1) \sin(\omega t)$$

$$\theta_2 = \text{چرخ بیرونی} \quad \& \quad \theta_1 = \text{محور}$$

$$\Theta_2 - \Theta_1 = \frac{\omega_n^2 \theta_1}{(\omega_n^2 - \omega^2) - \Theta_1} = \frac{\omega^2 \Theta_1}{\omega_n^2 - \omega^2} = \frac{r^2 \Theta_1}{1 - r^2}$$

شکل P3-40

نسبت به مبنای ثابت:

$$\Theta_2 = \frac{\Theta_1}{1-r^2}$$

3-44 یک ارتعاش سنج با حساسیت $\frac{mV}{cm/s} = 40$ برای اندازه‌گیری بازه $f=10\text{ Hz}$ تا $f=2000\text{ Hz}$ به کارمی رود. اگر شتابی برابر g در این بازه فرکانسی ایجاد شود، ولتاژ خروجی در (آ) 10 Hz و (ب) در 2000 Hz چه اندازه خواهد بود؟

$$\text{حساست} = 40 \text{ mV.s/cm} \quad \text{شتاب} = \omega^2 Y \quad \text{سرعت} = \omega Y$$

$$(آ) 10\text{cps} \rightarrow \omega = 62.83 \text{ rad/s} \quad \omega Y = \frac{981}{62.83} = 15.61 \text{ cm/s}$$

$$\text{ولتاژ خروجی} = 40(15.61) = 624.5 \text{ mV}$$

$$(ب) 2000\text{cps} \rightarrow \omega = 12566 \text{ rad/s} \quad \omega Y = \frac{981}{12566} = 0.07806 \text{ cm/s}$$

$$\text{ولتاژ خروجی} = 40(0.07806) = 3.123 \text{ mV}$$

3-45 با به کارگیری معادله حرکت هماهنگ، رابطه میان سرعت و فرکانس را برای کار با ارتعاش سنج بیابید.

$$\frac{\omega}{\omega_n} >> 1 \rightarrow Z = Y \quad \text{ولتاژ ابزار} = \omega Z = \omega Y$$

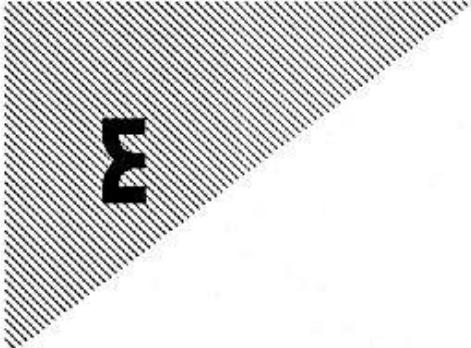
3-46 یک ارتعاش سنج دارای حساسیت 30 mV/cm/s است. با فرض اینکه محدوده خطای ابزار 3 mv (rms) باشد، فرکانس بیشینه ارتعاش را برای شتاب g بیابید. در فرکانس 200 Hz چه ولتاژی تولید می‌شود؟

$$\text{سرعت حد} = 30 \text{ mV.s/cm} \quad 3 \text{ mV} = 30(\omega Z) \quad \omega Z = 0.10 \text{ cm/s} = \text{حساسیت}$$

$$V_{min} = 0.1 = \frac{981}{2\pi f} \rightarrow f = 1561\text{cps} = \text{فرکانس بیشینه}$$

$$f = 200\text{ Hz} : V = \frac{981}{2\pi(200)} = 0.7807 \quad \text{ولتاژ خوانده شده} = 30(0.7807) = 23.42 \text{ mV}$$

۴

ارتعاشات گذرا

۴-۱ نشان دهید که x_p با پاسخ بیشینه سیستم جرم-فner نسبت به تحریک ضریب یکه از معادله زیر به دست می آید.

$$\tan \sqrt{1-\zeta^2} \omega_n t_p = \frac{\sqrt{1-\zeta^2}}{\zeta}$$

$$x = \frac{F}{m\omega_n(1-\zeta^2)} e^{-\zeta\omega_n t} \sin[(1-\zeta^2)\omega_n t]$$

برای پاسخ بیشینه $\frac{dx}{dt} = 0$ است.

$$\frac{dx}{dt} = \frac{F e^{-\zeta\omega_n t}}{m\omega_n^2 \sqrt{1-\zeta^2}} \left[-\zeta\omega_n \sin[\omega_n t \sqrt{1-\zeta^2}] + \omega_n \sqrt{1-\zeta^2} \cos[\omega_n t \sqrt{1-\zeta^2}] \right] = 0$$

$$\tan \left[\omega_n t \sqrt{1-\zeta^2} \right] = \frac{\sqrt{1-\zeta^2}}{\zeta}$$

۴-۲ تغییر مکان بیشینه سیستم جرم-فner را به تحریک ضریب بیابید و دستور زیر را بیابید.

$$\frac{x_{peak} \sqrt{km}}{F} = \exp \left\{ -\frac{\zeta}{\sqrt{1-\zeta^2}} \tan^{-1} \left[\frac{\sqrt{1-\zeta^2}}{\zeta} \right] \right\}$$

فرض کنید که $\omega_n t \sqrt{1-\zeta^2} = \theta = \omega_n t$ است و

$$\tan \theta = \frac{\sqrt{1-\zeta^2}}{\zeta} \quad \& \quad \sin \theta = \sqrt{1-\zeta^2}$$

$$x_{peak} = \frac{F \exp \left\{ -\left[\frac{\zeta}{1-\zeta^2} \right] \tan^{-1} \left[\frac{1-\zeta^2}{\zeta} \right] \right\}}{m\omega_n^2 \sqrt{1-\zeta^2}} \cdot \sqrt{1-\zeta^2}$$

و با مرتب کردن این رابطه پاسخ به دست می آید.

۴-۳ نشان دهید که x_p با پاسخ بیشینه سیستم جرم-فner میرا نسبت به تحریک نیروی F از

رابطه $\omega_n t_p = \frac{\pi}{\sqrt{1-\zeta^2}}$ به دست می‌آید.

$$\frac{xk}{F_0} = 1 - \frac{\exp(-\zeta\omega_n t)}{\sqrt{1-\zeta^2}} \cos[\omega_n t \sqrt{1-\zeta^2} - \psi] \quad \tan \psi = \frac{\sqrt{1-\zeta^2}}{\zeta}$$

برای پاسخ بیشینه، است.

$$\zeta \cos[\omega_n t \sqrt{1-\zeta^2} - \psi] - \sqrt{1-\zeta^2} \sin[\omega_n t \sqrt{1-\zeta^2} - \psi] \quad \tan[\omega_n t \sqrt{1-\zeta^2} - \psi] = -\frac{\zeta}{\sqrt{1-\zeta^2}}$$

$$\frac{\tan[\omega_n t \sqrt{1-\zeta^2}] - \tan \psi}{1 + \tan[\omega_n t \sqrt{1-\zeta^2}] \tan \psi} = \frac{\zeta}{\sqrt{1-\zeta^2}} \quad \tan[\omega_n t \sqrt{1-\zeta^2}] (1 + \frac{\zeta}{\sqrt{1-\zeta^2}}) = \tan[\omega_n t \sqrt{1-\zeta^2}] = 0$$

$$\omega_n t = \frac{\pi}{\sqrt{1-\zeta^2}}$$

4-4 برای سیستم مساله 3-4 نشان دهد که پاسخ بیشینه برابر است با:

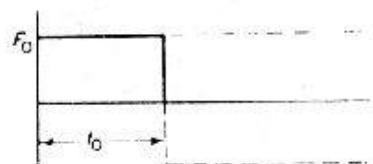
$$\left(\frac{xk}{F_0}\right)_{\max} = 1 + \exp\left(-\frac{\zeta\pi}{\sqrt{1-\zeta^2}}\right)$$

$$\left(\frac{xk}{F_0}\right)_{\max} = 1 + \exp\left(-\frac{\zeta\pi}{\sqrt{1-\zeta^2}}\right) \text{ جایگذاری کند.}$$

$$\left(\frac{xk}{F_0}\right)_{\max} = 1 - \frac{1}{1-\zeta^2} \exp\left[-\frac{\zeta\pi}{\sqrt{1-\zeta^2}}\right] \cos(\pi - \psi) = 1 + \frac{1}{1-\zeta^2} \exp\left[-\frac{\zeta\pi}{\sqrt{1-\zeta^2}}\right] \cos \psi$$

$$\cos \psi = \sqrt{1-\zeta^2} \rightarrow \left(\frac{xk}{F_0}\right)_{\max} = 1 + \exp\left(-\frac{\zeta\pi}{\sqrt{1-\zeta^2}}\right)$$

4-5 نیروی پله‌ای به ارتفاع h و مدت t_0 بر یک سیستم جرم-فنر نامیرا وارد می‌شود. اگر این نیروی پله‌ای با دو نیروی پله‌ای مانند شکل P4-5 جایگزین شود، از روش جمع آثار (Superposition) پاسخهای نامیرای سیستم را برای $t > t_0$ به دست آورید.

شکل P4-5

$$x = \frac{F_0}{k} [1 - \cos(\omega_n t)] \quad t \geq t_0$$

$$x = \frac{2F_0}{k} \left\{ 1 - \cos[\omega_n(t-t_0)] \right\} \quad t \geq t_0$$

با جمع این دو داریم:

$$x = \frac{F_0}{k} \left\{ \cos[\omega_n(t-t_0)] - \cos[\omega_n t] \right\} \quad t \geq t_0$$

۴.۶ اگر نیروی دلخواه ($f(t)$) بر یک دستگاه نوسانگر نامیرا که شرایط آغازین آن صفر نیست وارد شود، نشان دهید که پاسخ آن چنین است:

$$x(t) = x(0) \cos[\omega_n t] + \frac{\nu_0}{\omega_n} \sin[\omega_n t] + \frac{1}{m\omega_n} \int_0^t f(\xi) \sin[\omega_n(t-\xi)] d\xi$$

$$x(t) = \int_0^t f(\tau) \sin[\omega_n(t-\tau)] d\tau \quad \text{انتگرال ویژه}$$

$$x(t) = \frac{x(0)}{\omega_n} \sin[\omega_n t] + x(0) \cos[\omega_n t] = \text{پاسخ همگن}$$

پاسخ برابر است با مجموع انتگرال ویژه و پاسخ همگن.

۴.۷ نشان دهید که پاسخ به تحریک پله‌ای یکه $\delta(t)$ و پاسخ $h(t)$ به ضربه یکه با هم چنین وابسته هستند: $h(t) = \dot{g}(t)$

$$g(t) = \int_0^t h(t-\tau) d\tau \quad \rightarrow \quad \text{پاسخ به تحریک پله‌ای یکه} \quad \dot{g}(t) = h(t)$$

۴.۸ نشان دهید که انتگرال کانولوشن را اینگونه نیز می‌توان نوشت:

$$x(t) = f(0)g(t) + \int_0^t \dot{f}(\xi)g(t-\xi) d\xi$$

که در آن $g(t)$ پاسخ به تحریک پله‌ای یکه است.

$$x = \int_0^t f(\tau)h(t-\tau) d\tau \quad \& \quad \dot{g}(t-\tau) = h(t-\tau)$$

$$x = \int_0^t f(\tau)\dot{g}(t-\tau) d\tau$$

با انتگرال‌گیری جزء‌جز داریم:

$$x(t) = \left[-f(\tau)g(t-\tau) \right]_0^t + \int_0^t \dot{f}(\tau)g(t-\tau) d\tau \quad \& \quad g(0) = 0$$

$$x(t) = f(0)g(t) + \int_0^t \dot{f}(\tau)g(t-\tau) d\tau$$

4-9 در بخش 3-4، معادله (a)، معادله کمکی دستگاه جرم-فنر-دمپر به دست آمد. جمله دوم را که از شرایط آغازین است با تبدیل داروتن به دست آورید.

$$x(s) = \frac{(ms+c)x(0)+mx(0)}{ms^2+cs+k} = \frac{(s+2\xi\omega_n)x(0)}{s^2+2\xi\omega_n s+\omega_n^2} = \frac{x(0)}{s^2+2\xi\omega_n s+\omega_n^2}$$

$$L^{-1} = \frac{1}{s^2+2\xi\omega_n s+\omega_n^2} = \frac{\exp(-\xi\omega_n t)}{\omega_n(\sqrt{1-\xi^2})} \sin(\omega_n t \sqrt{1-\xi^2})$$

$$L^{-1} = \frac{s}{s^2+2\xi\omega_n s+\omega_n^2} = \exp(-\xi\omega_n t) \left\{ \cos(\omega_n t \sqrt{1-\xi^2}) - \frac{\xi\omega_n t}{\omega_n \sqrt{1-\xi^2}} \sin(\omega_n t \sqrt{1-\xi^2}) \right\}$$

$$x(t) = \exp(-\xi\omega_n t) \left\{ \frac{\dot{x}(0)\xi\omega_n x(0)}{\omega_n \sqrt{1-\xi^2}} \sin(\omega_n t \sqrt{1-\xi^2}) + x(0) \cos(\omega_n t \sqrt{1-\xi^2}) \right\}$$

4-10 پایه یک سیستم جرم-فنر-دمپر با سرعت $\dot{y}(t)=20(1-5t)$ حرکت می‌شود. اگر فرکانس طبیعی سیستم $1/s = \omega_n = 10$ باشد، بیشینه تغییر مکان نسبی را بایابد.

$$\ddot{y} = 20u(t) = 100t \rightarrow \ddot{y}(t) = 20\delta(t)-100$$

$$\ddot{z} + \omega_n^2 z = -\ddot{y} = 100 - 20\delta(t)$$

$$\ddot{z}(s) = \frac{100}{s(s^2+\omega_n^2)} - \frac{20}{s^2+\omega_n^2}$$

$$z(t) = \frac{100(1-\cos\omega_n t)}{\omega_n^2} - \frac{20\sin\omega_n t}{\omega_n}$$

$$z(t) = \frac{100\sin\omega_n t}{\omega_n^2} - 20\cos\omega_n t = 0$$

$$\tan\omega_n t = \frac{\omega_n}{5} \rightarrow z_{\max} = 100 \left[1 - \frac{5}{25 + \omega_n^2} \right] \frac{20}{\sqrt{25 + \omega_n^2}}$$

4-11 ضربه سینوسی موج شکل 4-11 را در نظر بگیرید. نشان دهد که:

$$\left(\frac{xk}{F} \right) = \frac{1}{\frac{\tau}{2t_1} \cdot \frac{2t_1}{\tau}} (\sin \frac{2\pi t}{\tau} - \frac{2t_1}{\tau} \sin \frac{\pi t}{\tau}) \quad t < t_1$$

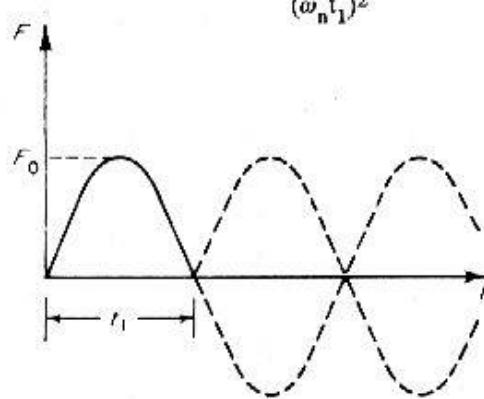
$$\left(\frac{xk}{F} \right) = \frac{1}{\frac{\tau}{2t_1} \cdot \frac{2t_1}{\tau}} \left[(\sin \frac{2\pi t}{\tau} - \frac{2t_1}{\tau} \sin \frac{\pi t}{\tau}) + (\sin 2\pi \frac{t-t_1}{\tau} - \frac{2t_1}{\tau} \sin \frac{t-t_1}{\tau}) \right] t > t_1$$

که در آن $\tau = \frac{2\pi}{\omega}$ است.

$$F \sin \omega t = F \sin \left(\frac{\pi t}{t_1} \right) \quad \ddot{x} + \omega_n^2 x = \frac{F}{m} \sin \left(\frac{\pi t}{t_1} \right) \quad \omega_n = \frac{2\pi}{\tau}$$

$$x(t) = A \sin \omega_n t + B \cos \omega_n t + \frac{F \sin \left(\frac{\pi t}{t_1} \right)}{1 + \left[\frac{\pi}{\omega_n t_1} \right]^2} \quad \& \quad \frac{\pi}{t_1 \omega_n} = \frac{\tau}{2t_1}$$

$$x(0) = \dot{x}(0) = 0 \rightarrow B = 0 \quad \& \quad A = \frac{F_0}{m} \cdot \frac{\frac{\pi}{\omega_n t_1}}{1 - \frac{\pi^2}{(\omega_n t_1)^2}}$$

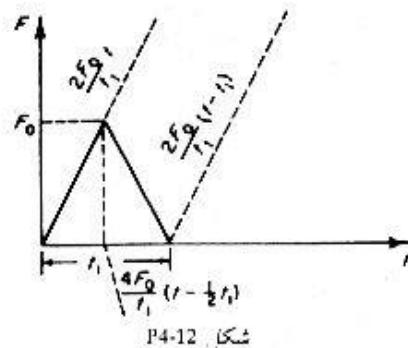
شکل P4-11

$$x = \frac{F_0/m}{\frac{\tau}{2t_1} - 2\frac{t_1}{\tau}} \left\{ \sin \frac{2\pi t}{\tau} - \frac{2t_1}{\tau} \sin \frac{\pi t}{t_1} \right\} \quad t < t_1$$

برای $t > t_1$ همین پاسخ را با پاسخی که در آن به جای $t-t_1$ قرار داده اید جمع کنید.

4-12 برای ضربه متناوب نشان داده در شکل P4-12، نشان دهید که پاسخ چنین است:

$x = \frac{2F_0}{k} \left(\frac{t}{t_1} \frac{\tau}{2\pi t_1} \sin \frac{2\pi t}{\tau} \right)$	$0 < t < \frac{1}{2}t_1$
$x = \frac{2F_0}{k} \left\{ 1 \frac{t}{t_1} + \frac{\tau}{2\pi t_1} [2 \sin \frac{2\pi}{\tau} (t - \frac{1}{2}t_1) - \sin \frac{2\pi t}{\tau}] \right\}$	$\frac{1}{2}t_1 < t < t_1$
$x = \frac{2F_0}{k} \left\{ \frac{\tau}{2\pi t_1} [2 \sin \frac{2\pi}{\tau} (t - \frac{1}{2}t_1) - \sin \frac{2\pi}{\tau} (t - t_1) - \sin \frac{2\pi t}{\tau}] \right\}$	$t > t_1$

شکل P4-12

$$\text{نیرو} = \begin{cases} F_1 = 2F \cdot \frac{t}{t_1} & 0 < t < \frac{t_1}{2} \\ F_2 = -\frac{4F}{t_1} \cdot (t - \frac{t_1}{2}) + F_1 & \frac{t_1}{2} < t < t_1 \\ F_3 = \frac{2F}{t_1} \cdot (t - \frac{t_1}{2}) + F_2 & t_1 < t \end{cases}$$

معادله دیفرانسیل در بازه $t < \frac{t_1}{2}$ چنین است:

$$\ddot{x} + \omega_n^2 x = \frac{2F \cdot t}{mt_1} = \left(\frac{2\omega_n^2 F}{kt_1} \right) t = \text{ثابت} \quad \ddot{x}_1(s) = \frac{c}{s^2(s^2 + \omega^2)}$$

$$x_1(t) = \frac{c(\omega_n t + \sin \omega_n t)}{\omega_n^3} = \frac{2F}{k} \left[\frac{t}{t_1} - \frac{\tau}{2\pi t_1} \sin \left(\frac{2\pi t}{\tau} \right) \right]$$

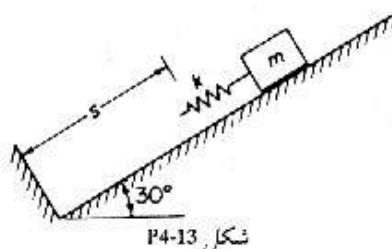
برای F_2 ، تحریک $x_1(t) = 2ct + ct_1 = 2c(t - \frac{t_1}{2})$ است.

$$x_2(t) = x_1(t) - 2x_1(t - \frac{t_1}{2}) \quad \frac{t_1}{2} < t < t_1$$

برای F_3 ، تحریک $x_2 + c(t - t_1)$ است.

$$x_3(t) = x_2(t) + x_1(t - t_1) \quad t_1 < t$$

4-13 سیستم جرم-فنر شکل P4-13 بر روی سطحی با زاویه 30° روبه پایین می‌لغزد. زمان تماس فنر با دیوار را بیابید.

$$x = x(0) \cos \omega_n t + \frac{x(0)}{\omega_n} \sin \omega_n t$$

$$\dot{x} = -\omega_n x(0) \sin \omega_n t + x(0) \cos \omega_n t \quad \& \quad k\delta_{st} = \frac{mg}{2} \quad \& \quad \dot{x}(0) = v.$$

در لحظه جدا شدن فنر از دیوار،

$$-\delta_{st} = -\delta_{st} + \cos \omega_n t + \frac{v}{\omega_n} \rightarrow v = \omega_n \delta_s + \sin \omega_n t + \nu \cos \omega_n t$$

$$\frac{\delta_{st}}{\nu_*} = \frac{2\delta_{st} + \omega_n t}{\omega_n \delta_s + \tan \omega_n t + \nu_*}$$

$$\tan \omega_n t = \frac{2\delta_{st} + \omega_n \nu_*}{\nu_*^2 - \delta_s^2 + \omega_n^2}$$

$$\sqrt{\frac{2 m g s}{k}}$$

$$\tan \omega_n t = \frac{s - \frac{g m}{2 k}}{s + \frac{g m}{2 k}}$$

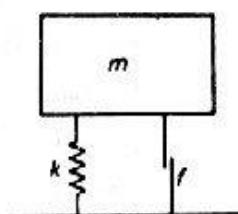
4-14 وزنه‌ای به جرم 38.6 lb روی چند فنر به سختی کل 6.4 lb/in نشسته است. اگر سیستم تا جایی چنان بالا برد و شود که فنرها به طول آزادشان برسند و رها شود، بیشینه تغییر مکان m و زمان رسیدن به فشردگی بیشینه را بیابید.

$$\Delta = \frac{38.6}{6.4} = 6.04 \text{ in} \quad \text{بیشینه تغییر مکان} = 2\Delta = 12.08 \text{ in}$$

$$\text{rad/s} = \frac{2\pi}{\tau} \omega_n = \sqrt{64(\frac{38.6}{38.6})} = 8 \Rightarrow \tau = \frac{2\pi}{8} = 0.786 \text{ s} \quad t_{max} = \frac{\tau}{2} = 0.392 \text{ s}$$

4-15 سیستم جرم-فنر نشان داده در شکل P4-15 دارای یک دمپر کولنی که نبروی اصطکاک ثابت آرا پدید می‌آورد. نشان دهد که برای تحریک پایه، پاسخ چنین است:

$$\frac{\omega_n z}{\nu_*} = \frac{1}{\omega_n t_1} \left(1 - \frac{ft_1}{m\nu_*} \right) (1 - \cos \omega_n t) \cdot \sin \omega_n t$$

P4-15

$$m\ddot{x} = -k(x-y)-f \quad z = x-y \quad \ddot{z} + \omega_n^2 z = -\ddot{y} - \frac{f}{m}$$

$$z = \frac{1}{\omega_n} \int_0^t (y(t) + \frac{f}{m}) \sin[\omega_n(t-\tau)] d\tau$$

$$= (\frac{\nu_*}{\omega_n}) \int_0^t [\delta(t) - \frac{1}{t} + \frac{f}{m\nu_*}] \sin[\omega_n(t-\tau)] d\tau$$

$$= \frac{\nu_*}{\omega_n} \left\{ \frac{1}{\omega_n t} [1 - \frac{f}{m\nu_*}] [1 - \cos(\omega_n t)] - \sin(\omega_n t) \right\}$$

4-16 نشان دهید که پاسخ بیشینه مساله P4-15 چنین است.

$$\frac{\omega_n Z_{\max}}{v_*} = \frac{1}{\omega_n t_1} \left(1 - \frac{f t_1}{m v_*} \right) \left\{ 1 + \frac{\frac{1}{\omega_n t_1} \left(1 - \frac{f t_1}{m v_*} \right)}{\sqrt{1 + \left[\frac{1}{\omega_n t_1} \left(1 - \frac{f t_1}{m v_*} \right) \right]^2}} \right\} \sqrt{\frac{1}{1 + \left[\frac{1}{\omega_n t_1} \left(1 - \frac{f t_1}{m v_*} \right) \right]^2}}$$

با تقسیم این معادله بر $\frac{1}{\omega_n t_1}$ می‌توان $\frac{Z_{\max}}{v_* t_1}$ را به صورت تابعی از ω_n و با پارامتر $\frac{f t_1}{m v_*}$ رسم کرد.
از مساله 4-15، Z را داریم و از آن مشتق می‌گیریم.

$$\frac{dZ}{dt} = \frac{v_*}{\omega_n} \left\{ \frac{1}{t} \left[1 - \frac{f}{m v_*} \right] \sin(\omega_n t) - \omega_n \cos(\omega_n t) \right\} = 0$$

$$\tan((\omega_n t)) = \frac{\omega_n t_1}{1 - \frac{f t_1}{m v_*}} \rightarrow \sin(\omega_n t) = \frac{\omega_n t_1}{\sqrt{(\omega_n t)^2 + \left[1 - \frac{f t_1}{m v_*} \right]^2}}$$

$$\cos(\omega_n t) = \frac{1 - \frac{f t_1}{m v_*}}{\sqrt{(\omega_n t)^2 + \left[1 - \frac{f t_1}{m v_*} \right]^2}}$$

با جایگذاری این مقادیر در Z رابطه موردنظر به دست می‌آید.

4-17 در مساله 4-16 بیشینه نیروی انتقالی به m چنین است:

$$F_{\max} = f + |kz_{\max}|$$

برای رسم این نیرو، به شکل بی‌بعد، باید آن را در $\frac{t_1}{m v_*}$ ضرب کرد.

$$\frac{F_{\max} t_1}{m v_*} = \frac{f t_1}{m v_*} + (\omega_n t_1)^2 \left(\frac{Z_{\max}}{v_* t_1} \right)$$

که می‌توان آن را به صورت تابعی از $\frac{1}{m v_*}$ با پارامتر $\frac{f t_1}{m v_*}$ رسم کرد.
| $\frac{Z_{\max}}{m v_*}$ | رابهصورت تابعی از $\frac{1}{m v_*}$ برای $\frac{f t_1}{m v_*} = 0, 0.20, 1.0$ رسم کنید.

$$a = \frac{f t_1}{m v_*} \quad x = \omega_n t \quad y = \left| \frac{\omega_n Z_{\max}}{v_*} \right| \quad \frac{F_{\max} t_1}{m v_*} = b$$

$$\left| \frac{\omega_n Z_{\max}}{v_*} \right| = \left| \frac{1}{x} (1-a) \left\{ 1 - \frac{1-a}{\sqrt{x^2 + (1-a)^2}} \right\} \cdot \frac{x}{\sqrt{x^2 + (1-a)^2}} \right|$$

$$\left| \frac{F_{\max} + t_1}{mv_*} \right| = a + \left| \frac{(\omega_n t)^2 (\omega_n \frac{Z_{\max}}{\nu_*})}{\omega_n t} \right| = a + x \left| \frac{\omega_n Z_{\max}}{\nu_*} \right|$$

x	y)_{a=0}	b	y)_{a=0.2}	b
1	0.4142	0.4142	0.4806	0.6806
2	0.6180	1.2360	0.6770	1.554
3	0.7208	2.1624	0.7683	2.504
4	0.7808	3.1232	0.8198	3.479
5	0.8198	4.099	0.8527	4.466
6	0.8471	5.0826	0.8755	5.453
8	0.8828	7.0624	0.9050	7.440
10	0.905	9.05	0.9232	9.432

4-20 یک سیستم جرم-فشر نامیرا به وزن $w=16.1 \text{ lb}$ دارای زمان تناوب تناوب طبیعی $s=0.5$ است. ضربه مثلثی شکل $lb \cdot s$ 2.0 به مدت $s=0.40$ به آن وارد می‌شود. تغییر مکان پیشینه جرم را بیابید.

$$m = \frac{16.1}{386} = 0.417 \text{ lb} \quad \frac{t_1}{\tau} = \frac{0.4}{0.5} = 0.8$$

از شکل P4-21 داریم،

$$\left(\frac{xk}{F} \right)_{\max} = 1.54 \rightarrow \omega_n = \frac{2\pi}{0.5} = 4\pi \text{ rad/s}$$

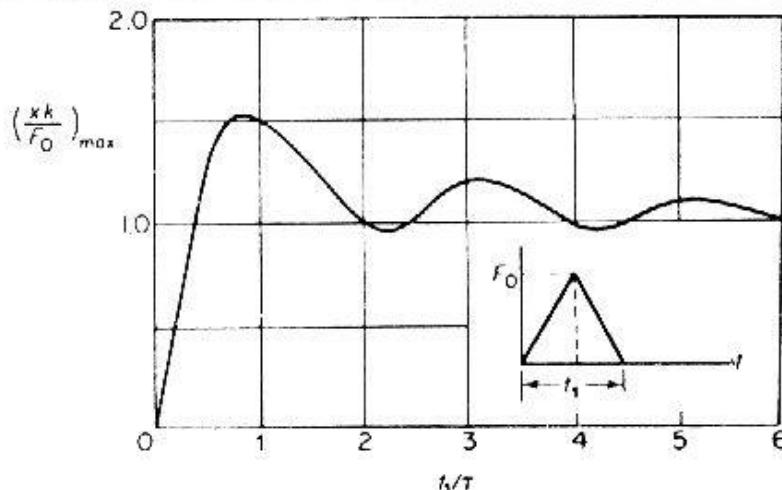
$$k = m\omega_n^2 = 6.585 \text{ lb/in} \quad x_{\max} = 1.54 \frac{F}{k} \rightarrow F = 2 \text{ lb.s} = 0.5 \times 40 \times F$$

$$F = 10 \quad \& \quad x_{\max} = \frac{1.54(10)}{6.585} = 2.339 \text{ in}$$

4-21 برای ضربه مثلثی که در مدت t_1 نشان دهد هنگامی که $\frac{t_1}{\tau} = \frac{1}{2}$ است، پاسخ پیشینه در ارخ می‌دهد و می‌توان آن را از معادله زیر یافت:

$$2\cos \frac{2\pi t_1}{\tau} \left(\frac{1}{2} - 0.5 \right) - \cos 2\pi \frac{t_1}{\tau} \left(\frac{1}{2} - 1 \right) - \cos \frac{2\pi t_1}{\tau} \frac{1}{2} = 0$$

این را می‌توان با دیفرانسیل‌گیری از معادله تغییر مکان در بازه $t_1 < t < 2t_1$ به دست آورد. پاسخ طیف برای ضربه مثلثی در شکل P4-21 نشان داده شده است.

شکل P4.21

با دیفرانسیل‌گیری از سومین معادله مساله 4-12 داریم،

$$\frac{dx}{dt} = \frac{2F_0}{kt_1} \left\{ 2\cos\left(\frac{2\pi t_1}{\tau}\right)\left(\frac{1}{t_1} - \frac{1}{2}\right) \cdot \cos\left(\frac{2\pi t_1}{\tau}\right)\left(\frac{1}{t_1} - \frac{1}{2}\right) \cdot \cos\left(\frac{2\pi t_1}{\tau}\right) \right\} = 0 \quad t_p = t_1$$

4-22 اگر ۲ یک نوسانگر، خیلی طولانی تر از زمان تحریک یعنی t_1 باشد، پاسخ بیشینه در ناحیه $t_1 < t < 2t_1$ خواهد داد. برای نوسانگر نامیرا، انتگرال‌ها چنین است:

$$x = \frac{\omega_n}{k} \left\{ \sin\omega_n t \int_0^{t_1} f(\xi) \cos\omega_n \xi d\xi - \cos\omega_n t \int_0^{t_1} f(\xi) \sin\omega_n \xi d\xi \right\}$$

و چون $t = 0$ است، در $t_1 > t > 0$ تغییر نخواهد کرد. بنابراین با جایگذاری

$$AC \cos\phi = \omega_n \int_0^{t_1} f(\xi) \cos\omega_n \xi d\xi \quad AS \in \phi = \omega_n \int_0^{t_1} f(\xi) \sin\omega_n \xi d\xi$$

برای $t_1 > t > 0$ ، پاسخ، حرکت هماهنگ ساده با دامنه A خواهد بود. در این حالت پاسخ طیف را بررسی کنید.

$$x = \frac{A}{k} \left\{ \sin(\omega_n t) \cos\phi - \cos(\omega_n t) \sin\phi \right\} = \frac{A}{k} \sin(\omega_n t - \phi)$$

پاسخ بیشینه در $\omega_n t - \phi = \frac{\pi}{2}$ می‌دهد.

$$x_{\max} = \frac{A}{k} \rightarrow A = \sqrt{\left[\int_0^{t_1} f(\tau) \sin(\omega_n \tau) d\tau \right]^2 + \left[\int_0^{t_1} f(\tau) \cos(\omega_n \tau) d\tau \right]^2}$$

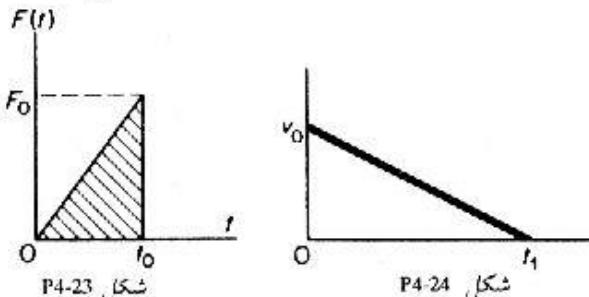
4-23 یک سیستم جرم-فشر نامیرا با نیروی تحریک مانند شکل P4-23 نشان دهید که:

$$\frac{kx(t)}{F} = \begin{cases} \frac{1}{\omega_n t_*} (\omega_n t - \sin \omega_n t) & t < t_* \\ \frac{1}{\omega_n t_*} [\sin \omega_n (t-t_*) - \sin \omega_n t] + \cos \omega_n (t-t_*) & t > t_* \end{cases}$$

$$t < t_* : x(t) = \frac{F_0}{m\omega_n} \int_0^t \left(\frac{\tau}{t_*} \right) \sin \omega_n (t-\tau) d\tau = \frac{F_0}{k} \left\{ \frac{t}{t_*} \frac{\sin \omega_n t}{\omega_n t} \right\}$$

$$t > t_0 \quad x(t) = \frac{F_0}{m\omega_n} \int_{t_0}^t \left(\frac{\tau}{t_0} \right) \cos \omega_n(t-\tau) d\tau$$

$$= \frac{F_0}{m\omega_n} \left\{ \cos \omega_n(t-t_0) + \frac{1}{\omega_n t_0} [\sin \omega_n(t-t_0) - \sin \omega_n t_0] \right\}$$

4-24 پایه سیستم جرم-فنر نامیرا، با سرعتی مانند شکل 24-4 P4 تحریک می‌شود. اگر زمان اوج در $t_1 = 1$ رخ دهد، نشان دهید که پاسخ طیف از معادله زیر به دست می‌آید:

$$\frac{\omega_n Z_{\max}}{\nu} = \frac{1}{\omega_n t_1} \frac{1}{\sqrt{1 + (\omega_n t_1)^2}} \frac{w_n t_1}{\sqrt{1 + (\omega_n t_1)^2}}$$

و نتیجه را رسم کنید.

$$v = v_* \left\{ u(t) - \frac{t}{t_1} \right\} \rightarrow a = v_* \left\{ \delta(t) - \frac{1}{t_1} \right\} = y(t)$$

با جایگذاری در معادله (4.2-5) برای بازه $1 < t < 0$ داریم،

$$\ddot{z} = -\left(\frac{\nu_s}{\omega_n}\right) \int_0^t \left\{ [\delta(t) - \frac{1}{\tau_1}] \sin \omega_n(t-\tau) \right\} d\tau = \frac{\nu_s}{\omega_n} \left\{ -\sin(\omega_n t) + \frac{1}{\omega_n \tau_1} [1 - \cos(\omega_n t)] \right\}$$

$$\dot{Z} = \frac{v}{\omega_n} \left\{ -\omega_n \cos(\omega_n t) + \frac{1}{t_1} \sin(\omega n t) \right\} = 0$$

$Z_{\max}: \tan(\omega_n t_p) = \omega_n t_1$

$$\sin(\omega_n t_p) = \frac{\omega_n t_1}{\sqrt{1+(\omega_n t_1)^2}} \quad \cos(\omega_n t_p) = \frac{1}{\sqrt{1+(\omega_n t_1)^2}}$$

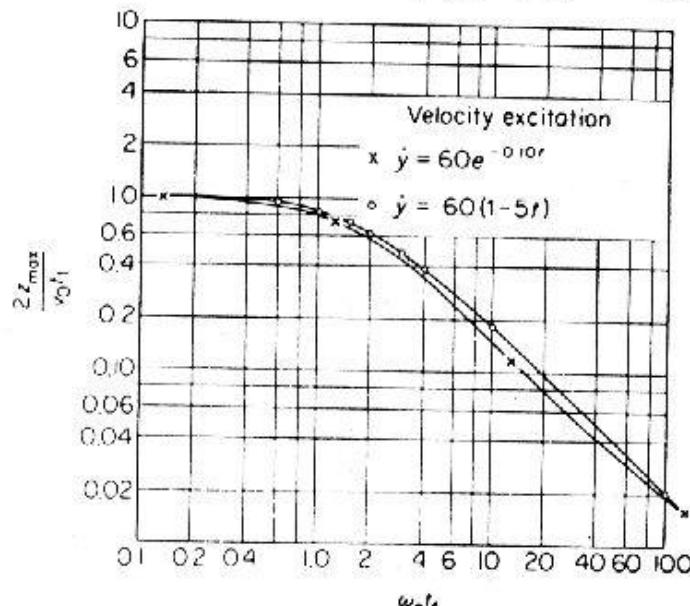
$$Z_{\max} = \frac{1}{\nu_s} \cdot \frac{1}{\omega_n t_1} \cdot \frac{1}{\sqrt{1+(\omega_n t_1)^2}} \cdot \frac{\omega_n t_1}{\sqrt{1+(\omega_n t_1)^2}}$$

4-25 در مساله 4-24 اگر $t > t_1$ باشد، نشان دهد که پاسخ چنین است:

$$\frac{\omega_n Z}{\nu_s} = \sin \omega_n t + \frac{1}{\omega_n t_1} [\cos \omega_n (t-t_1) - \cos \omega_n t]$$

$$Z = \frac{\nu_s}{\omega_n} \int_0^t \left[\delta(t) \cdot \frac{1}{t_1} \right] \sin [\omega_n (t-\tau)] d\tau = \frac{\nu_s}{\omega_n} \left\{ \sin(\omega t) + \frac{1}{\omega_n t_1} [\cos \omega_n (t-t_1) - \cos \omega_n t] \right\}$$

4-28 شکل P4-28 طیف پاسخ یک سیستم جرم-فنر نامیرا را با دو سرعت تحریک گوناگون نشان می‌دهد. برای سرعت تحریک پایه $y = 60e^{-0.10t}$ مساله را پاسخ یابی کنید و درستی پاسخ را با یافتن چند نقطه از طیف بیازماید.

شکل P4-28

$$\left[\frac{2Z}{(\nu_s t_0)_{\max}} \right] \approx \frac{2}{\omega_n t_0} \quad \text{برای سهای بزرگ داریم، (بیضی)}$$

$$\left[\frac{2Z}{(\nu_s t_0)_{\max}} \right] = 0.02 \quad \text{در شکل P4-28 داریم:}$$

$$\left[\frac{2Z}{(\nu_s t_0)_{\max}} \right] \approx 1.0 \quad \text{برای سهای کوچک}$$

4-29 یک سیستم جرم-فner با دمپر لرج، در آغاز در موقعیت تعادل است. اگر سیستم با نیروی هماهنگی با فرکانس $\omega = \omega_n = \sqrt{\frac{k}{m}}$ تحریک شود، معادله حرکت آن را باید.

$$m\ddot{x} + c\dot{x} + kx = F_0 \sin \omega_n t$$

$$x(s) = \frac{\omega_n F_0}{m} \cdot \frac{1}{(s^2 + \omega_n^2)(s^2 + 2\xi\omega_n s + \omega_n^2)}$$

با در نظر گرفتن معادله های (3.1-11) و (4.2-2) داریم،

$$x(t) = \frac{F_0}{c\omega_n} \left\{ \frac{e^{-\xi\omega_n t}}{\sqrt{1-\xi^2}} \sin(\omega_n t \sqrt{1-\xi^2}) + \sin^{-1} \sqrt{1-\xi^2} \cos(\omega_n t) \right\}$$

4-30 در مساله 4-29 نشان دهید که با میرایی کم، در زمان $t = \frac{1}{\xi\omega_n}$ دامنه به $(1-e^{-1})$ برابر اندازه حالت پایدار می رسد. (δ کاهش لگاریتمی است).

$$\delta \cong 2\pi\xi \quad t = \frac{1}{\xi\omega_n} \quad ; \quad \xi\omega_n t = \frac{2\pi\xi}{\delta} \cong 1.0$$

با جایگذاری در $x(t)$ به دست آمده از مساله 4-29 خواهیم داشت:

$$x(t) = \frac{F_0}{c\omega_n} \left\{ e^{-1} \sin(\omega_n t + 90^\circ) - \cos(\omega_n t) \right\} = \left[\frac{F_0}{c\omega_n} e^{-1} - 1 \right] \cos(\omega_n t)$$

4-31 فرض کنید که یک سیستم با میرایی کم، با نیروی $F_0 \sin \omega_n t$ تحریک شود که در آن ω_n فرکانس طبیعی سیستم است. اگر نیرو ناگهان حذف شود، معادله حرکت را باید. نشان دهید که در زمان $t = \frac{1}{\xi\omega_n}$ پس از حذف نیرو، دامنه e^{-1} برابر اندازه آغازین باشد. پاسخ حالت پایدار چنین است:

$$x(t) = \frac{F_0}{c\omega_n} \cos(\omega_n t)$$

برای یکمای کوچک، پاسخ گذرا چنین است:

$$x(t) \cong X_1 \exp(-\xi\omega_n t) \sin(\omega_n t + \phi_1) \quad x(0) = X_1 \sin \phi_1 = \frac{F_0}{c\omega_n}$$

$$\dot{x}(0) = X_1 [\omega_n \cos \phi_1 - \xi \omega_n \sin \phi_1] \cong X_1 \omega_n \cos \phi_1 = 0$$

$$\phi_1 = 90^\circ \quad & \quad X_1 = \frac{F_0}{c\omega_n}$$

$$\xi\omega_n t = \frac{2\pi\xi}{\delta} \cong 1.0 \rightarrow x(t) = \frac{F_0}{c\omega_n} \cos(\omega_n t)$$

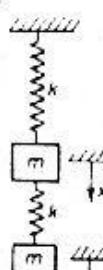

سیستم‌های دو درجه آزادی

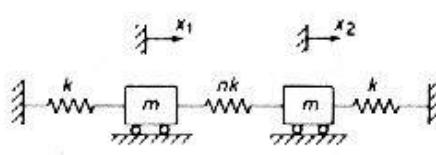
5-1 حرکت سیستم شکل P5-1 و فرکانس‌های طبیعی و مودهای آن را بیابید.

$$\begin{cases} m\ddot{x}_1 = -kx_1 + k(x_2 - x_1) \\ m\ddot{x}_2 = -k + k(x_2 - x_1) \end{cases}$$

$$\begin{aligned} (2\frac{m\omega^2}{k})X_1 &= X_2 & \& X_1 = (1 - \frac{m\omega^2}{k})X_2 \\ \lambda^2 \cdot 3\lambda + 1 &= 0 & \lambda &= m\frac{\omega^2}{k} \\ \lambda = \begin{cases} 0.382 = m \frac{\omega_1^2}{k} & \rightarrow \frac{X_1}{X_2})_1 = 1 \cdot \lambda_1 = 0.614 \\ 2.618 = m \frac{\omega_2^2}{k} & \rightarrow \frac{X_1}{X_2})_2 = 1 \cdot \lambda_2 = 1.618 \end{cases} \end{aligned}$$

شکل P5-1

شکل P5-2

5-2 مودها و فرکانس‌های طبیعی سیستم شکل 2 را به ازای $n=1$ بیابید.

$$\begin{bmatrix} m & 0 \\ 0 & m \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} \ddot{x}_1 & \ddot{x}_2 \end{Bmatrix}^T + \begin{bmatrix} k + nk & -nk \\ -nk & k + nk \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} x_1 & x_2 \end{Bmatrix}^T = \begin{Bmatrix} 0 & 0 \end{Bmatrix}^T$$

$$\lambda = m\frac{\omega^2}{k} \rightarrow \begin{vmatrix} 1 - n\lambda & -n \\ -n & 1 - n\lambda \end{vmatrix} = 0$$

$$\lambda^2 - 2(1+n)\lambda + (1+2n) = 0 \rightarrow \lambda = (1+n) \pm n$$

$$\frac{X_1}{X_2} = \frac{1+n-\lambda}{n}$$

$$\lambda = 1 = m \frac{\omega_1^2}{k} : \quad \frac{X_1}{X_2})_1 = 1$$

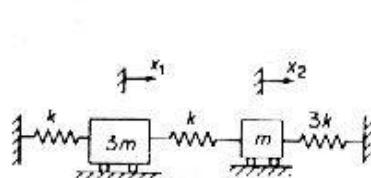
$$\lambda = 3 = m \frac{\omega_2^2}{k} : \quad \frac{X_1}{X_2})_2 = -1$$

5-4 فرکانسهای طبیعی و مودهای سیستم در شکل P5-4 را بباید.

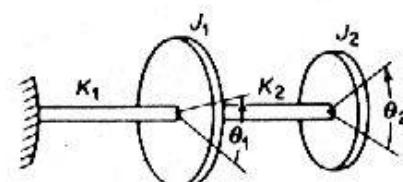
$$m \begin{bmatrix} 3 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} \ddot{x}_1 \\ \ddot{x}_2 \end{Bmatrix}^T + k \begin{bmatrix} 2 & -1 \\ -1 & 4 \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{Bmatrix}^T = \begin{Bmatrix} 0 \\ 0 \end{Bmatrix}^T$$

$$\lambda = m \frac{\omega^2}{k} \rightarrow \begin{vmatrix} 2-3\lambda & -1 \\ -1 & 4-\lambda \end{vmatrix} = 0 \rightarrow 3\lambda^2 - 14\lambda + 7 = 0$$

$$\lambda = \begin{cases} 0.570 = m \frac{\omega_1^2}{k} & \rightarrow \frac{X_1}{X_2})_1 = 4\lambda_1 = 0.614 \\ 4.096 = m \frac{\omega_2^2}{k} & \rightarrow \frac{X_1}{X_2})_2 = 4\lambda_2 = -1.618 \end{cases}$$

شکل P5.4

شکل P5.5

5-5 مودهای طبیعی سیستم پیچشی شکل P5-5 را به ازای $K_1 = K_2$ و $J_1 = 2J_2$ بباید.

$$J^2 \begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} \ddot{\theta}_1 \\ \ddot{\theta}_2 \end{Bmatrix}^T + k \begin{bmatrix} 2 & -1 \\ -1 & 1 \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} \theta_1 \\ \theta_2 \end{Bmatrix}^T = \begin{Bmatrix} 0 \\ 0 \end{Bmatrix}^T$$

$$\lambda = J^2 \frac{\omega^2}{k} \rightarrow \begin{vmatrix} 2-2\lambda & -1 \\ -1 & 1-\lambda \end{vmatrix} = 0 \rightarrow 2(1-\lambda)-1=0 \rightarrow \lambda = 1 \pm \frac{\sqrt{2}}{2}$$

$$\lambda = \begin{cases} 0.293 = J_2 \frac{\omega_1^2}{k} & \rightarrow \frac{\theta_1}{\theta_2})_1 = 0.707 \\ 1.707 = J_2 \frac{\omega_2^2}{k} & \rightarrow \frac{\theta_1}{\theta_2})_2 = -0.707 \end{cases}$$

5-6 اگر در مساله 5-5 $K_1 = 0$ باشد، سیستم دو درجه آزادی با یک فرکانس طبیعی به دست می آید. مودهای این سیستم و سیستم جرم-فنر معادل آن را بباید نشان دهید که

با به کارگیری مختصات $(\theta_1 - \theta_2) = \phi$ می‌توان این سیستم را به یک سیستم بک درجه آزادی تبدیل کرد.

$$k=0 \rightarrow \begin{vmatrix} 1-3\lambda & -1 \\ -1 & 1-\lambda \end{vmatrix} = 0 \rightarrow \lambda(2\lambda-3)=0$$

$$\lambda=0 \quad \& \quad \lambda=1.5 \rightarrow \frac{\theta_1}{\theta_2}=-0.5$$

$$J_1 \ddot{\theta}_1 - k_2(\theta_2 - \theta_1) = 0 \quad \& \quad J_2 \ddot{\theta}_2 + k_2(\theta_2 - \theta_1) = 0$$

$$(\ddot{\theta}_2 - \ddot{\theta}_1) + \left[\frac{k_2 + k_1}{J_2} \right] (\theta_2 - \theta_1) = 0 \quad \& \quad \phi = \pm(\theta_2 - \theta_1)$$

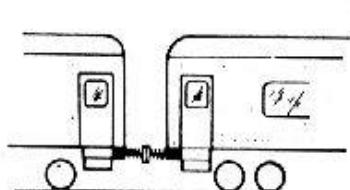
$$\ddot{\phi} + K_2 \left[\frac{J_1 + J_2}{J_1 J_2} \right] \phi = 0 \rightarrow \omega_n = \sqrt{k_2 \frac{J_1 + J_2}{J_1 J_2}}$$

5.7 فرکانس‌های طبیعی سیستم پیچشی شکل 7 را بباید و مودهای آن را رسم کنید.

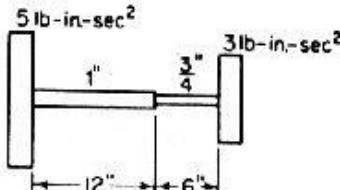
$$k_1 = \frac{G I_p}{l} = 0.0941 \times 10^6 \quad k_2 = 0.0595 \times 10^6 \quad G = 11.5 \times 10^6 \text{ psi}$$

$$k_{\text{eff}} = \frac{k_1 k_2}{k_1 + k_2} = 0.0365 \times 10^6 \quad \omega_n = \sqrt{k_{\text{eff}} \frac{J_1 + J_2}{J_1 J_2}} = 139.4 \text{ rad/s}$$

$$\begin{vmatrix} 1 - \frac{J_1 \omega^2}{k_{\text{eff}}} & -1 \\ -1 & 1 - \frac{J_2 \omega^2}{K_{\text{eff}}} \end{vmatrix} = 0 \rightarrow \frac{\theta_1}{\theta_2} = 1 - \frac{J_2 \omega^2}{J_1 k_{\text{eff}}} = -0.5979$$

شکل ۵-۸

شکل ۵-۷

5.8 یک قطار برقی با دو واگن به وزن 50000 lb همانند شکل 5-8 با یک کوپلینگ به سختی 16000 lb/in به یکدیگر متصل هستند. فرکانس طبیعی سیستم را به دست آورید. سختی کل سیستم 16000 lb/in است. گره در وسط فنر قرار دارد. بنابراین نوسانات آن مانند دو

سیستم یک درجه آزادی، هر کدام با یک فر بر سختی 2k = 32000 lb/in جرم m است.

$$\omega_n = \sqrt{\frac{2k}{m}} = \sqrt{\frac{k_2(m_1+m_2)}{m_1 m_2}} = 15.72 \text{ rad/s}$$

5.9 با فرض دامنه‌های کم، معادله دیفرانسیل حرکت آونگ دوگانه شکل 5-9 را بباید.

نشان دهید که فرکانس‌های طبیعی سیستم از معادله زیر به دست می‌آید.

$$\omega = \sqrt{\frac{g}{l}} (2 \pm \sqrt{2})$$

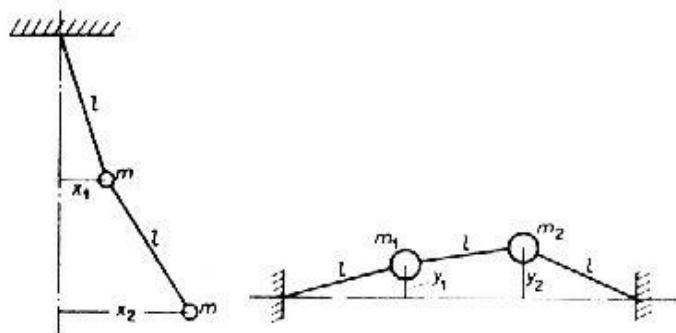
نسبت دامنهای $\frac{x_1}{x_2}$ و موقعیت گره هر دو مود ارتعاشی را به دست آورید.
برای دامنهای کم، زوابای $\frac{x_1}{l}$ و $\frac{x_2-x_1}{l}$ است. کشش نخها تقریباً 2 mg است.

$$\sum F_x = m\ddot{x} \rightarrow \begin{cases} m\ddot{x}_1 = -mg\left(\frac{x_1}{l}\right) + mg\left(\frac{x_2-x_1}{l}\right) \\ m\ddot{x}_2 = -mg\left(\frac{x_2-x_1}{l}\right) \end{cases}$$

$$(3-\lambda)x_1 - x_2 = 0 \quad -x_1 + (1-\lambda)x_2 = 0 \quad \lambda^2 - 4\lambda + 2 = 0 \rightarrow \lambda = 2 \pm \sqrt{2}$$

$$\omega_n = \sqrt{(2 \pm \sqrt{2}) \frac{g}{l}} \rightarrow \begin{cases} 0.764 \sqrt{\frac{g}{l}} \\ 1.850 \sqrt{\frac{g}{l}} \end{cases}$$

$$\frac{x_1}{x_2}_1 = 1 - \lambda_1 = 0.414 \quad \frac{x_1}{x_2}_2 = -2.414$$

شکل P5-9

شکل P5-11

معادله حرکت آونگ دوگانه مساله 5-5 را بر حسب θ_1 و θ_2 از راستای قائم بباید.

$$\begin{cases} ml\ddot{\theta}_1 = -2mg\theta_1 + mg\theta_2 \\ ml(\ddot{\theta}_1 + \ddot{\theta}_2) = mg\theta_2 \end{cases}$$

$$\lambda = \omega^2 \frac{l}{g} \rightarrow (2-\lambda)\theta_1 - \theta_2 = 0 \rightarrow -\lambda\theta_1 + (1-\lambda)\theta_2 = 0$$

$$\lambda^2 - 4\lambda + 2 = 0 \rightarrow \lambda = 2 \pm \sqrt{2} \rightarrow \frac{\theta_1}{\theta_2} = \frac{1-\lambda}{\lambda}$$

$$\begin{Bmatrix} \theta_1 \\ \theta_2 \end{Bmatrix}_1 = \begin{Bmatrix} 0.707 \\ 1 \end{Bmatrix} \quad & \quad \begin{Bmatrix} \theta_1 \\ \theta_2 \end{Bmatrix}_2 = \begin{Bmatrix} 0.707 \\ 1 \end{Bmatrix}$$

5-11 مانند شکل P5-11 دو جرم m_1 و m_2 با یک نخ سبک، با نیروی کشش T به یکدیگر چسبیده‌اند. با فرض اینکه در هنگام تغییر مکان عمودی جرمها، T تغییر نکند، معادله حرکت را به شکل ماتریسی بنویسید.

$$\theta_1 = \frac{y_1}{l} \quad & \quad \theta_2 = \frac{y_2}{l}$$

$$m_1\ddot{y}_1 = -T\left(\frac{y_1}{l}\right) + T\left(\frac{y_2-y_1}{2}\right) \quad m_2\ddot{y}_2 = -T\left(\frac{y_2-y_1}{2}\right) - T\left(\frac{y_2}{l}\right)$$

$$\begin{bmatrix} m_1 & 0 \\ 0 & m_2 \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} \ddot{y}_1 \\ \ddot{y}_2 \end{Bmatrix} + \frac{T}{l} \begin{bmatrix} 2 & -1 \\ -1 & 2 \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} y_1 \\ y_2 \end{Bmatrix} = \begin{Bmatrix} 0 \\ 0 \end{Bmatrix}$$

5-12 اگر در مساله 5-11 هر دو جرم برابر باشد، نشان دهید که فرکانس طبیعی هر دو مود از فرمولهای $\omega = \sqrt{\frac{3T}{ml}}$ به دست می‌آید.

$$\lambda = \omega^2 \left(\frac{ml}{T} \right) \quad \text{از مساله 5-11 داریم،}$$

$$\begin{bmatrix} 2-2\lambda & -1 \\ -1 & 2-2\lambda \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} \ddot{y}_1 \\ \ddot{y}_2 \end{Bmatrix} = \begin{Bmatrix} 0 \\ 0 \end{Bmatrix} \rightarrow \lambda^2 - 4\lambda + 3 = 0 \rightarrow \lambda_1 = 1 \& \lambda_2 = 3$$

$$\omega_1 = \sqrt{\frac{T}{ml}} \quad & \quad \omega_2 = \sqrt{\frac{3T}{ml}}$$

$$\frac{Y_1}{Y_2})_1 = 1 \quad & \quad \frac{Y_1}{Y_2})_2 = -1$$

5-13 اگر در مساله 5-11 $m_2 = m$ و $m_1 = 2m$ باشد، فرکانسها و مودهای طبیعی را بباید.

$$\begin{vmatrix} 2-\lambda & -1 \\ -1 & 2-\lambda \end{vmatrix} = 0 \rightarrow 2\lambda^2 - 6\lambda + 3 = 0 \rightarrow \lambda_1 = 1 \& \lambda_2 = 3$$

$$\omega_1 = 0.792 \sqrt{\frac{T}{ml}} \quad & \quad \omega_2 = 1.538 \sqrt{\frac{T}{ml}}$$

$$\begin{Bmatrix} Y_1 \\ Y_2 \end{Bmatrix}_1 = \begin{Bmatrix} 1.0 \\ 0.732 \end{Bmatrix} \quad & \quad \begin{Bmatrix} Y_1 \\ Y_2 \end{Bmatrix}_2 = \begin{Bmatrix} 1.0 \\ -2.732 \end{Bmatrix}$$

5-14 سیستم پیچشی شکل P5-14 از محوری به سختی k_1 ، یک توپی به شعاع R و ممان اینرسی J_2 ساخته شده است. معادله دیفرانسیل نوسانات پیچشی را با فرض اینکه یک انتهای محور ثابت است، بباید. نشان دهید که معادله فرکانسی آن چنین ساده می‌شود.

$$\boxed{\omega^4 - (\omega_{11}^2 + \omega_{22}^2 + \frac{J_2}{J_1} \omega_{22}^2) \omega^2 + \omega_{11}^2 \omega_{22}^2}$$

که در آن ω_{11} و ω_{22} فرکانس‌های طبیعی ناهمگیر و اندازه آنها چنین است:

$$\omega_{11}^2 = \frac{K_1}{J_1} \quad \omega_{22}^2 = \frac{4k_2 R^2}{J_2}$$

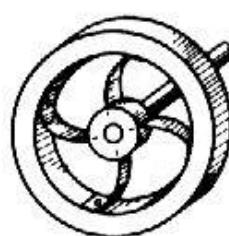
$$J_1 \ddot{\theta}_1 = -K_1 \theta_1 + k_2 (\theta_2 - \theta_1)$$

$$J_2 \ddot{\theta}_2 = -K_2 (\theta_2 - \theta_1) \quad \& \quad K_2 = 4k_2 R^2$$

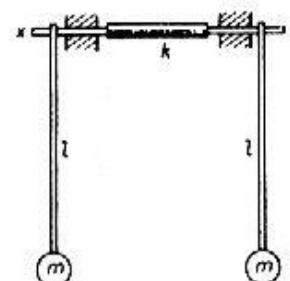
$$F = R(\theta_2 - \theta_1) \quad \text{خیز فر} \quad K_2 = RF = k_2 R^2 (\theta_2 - \theta_1)$$

$$\begin{bmatrix} \frac{(K_1+K_2)}{J_1} \omega^2 & \frac{-k_2}{J_2} \\ \frac{-k_2}{J_2} & \frac{k_2}{J_1 \omega^2} \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} \theta_1 \\ \theta_2 \end{Bmatrix} = \begin{Bmatrix} 0 \\ 0 \end{Bmatrix}$$

$$\omega^4 \left| \frac{K_1}{J_1} + \frac{K_2}{J_1} + \frac{K_2}{J_2} \right| \omega^2 + \left| \frac{K_1 K_2}{J_1 J_2} \right| = 0$$

شکل ۵-۱۴

شکل ۵-۱۵

۵-۱۵ دو آونگ آزاد یکسان مانند شکل P5-15، حول محور x-x می‌چرخند و با یک لوله لاستیکی به سختی پیچشی k lb.in/rad به یکدیگر وصل شده‌اند. فرکانس طبیعی و مودهای ارتعاشی آن را بیابید و چگونگی آغاز این حرکت را بیان کنید. اگر $d=19.3\text{ in}$ و $\omega=2.0\text{ rad/s}$ باشد. زمان ضربان (beat) را برای آغاز حرکت از $\theta_1=0$ و $\theta_2=0$ بیابید. فاز حرکت را به هنگامی که دامنه آن به صفر میل می‌کند، بررسی کنید.

$$ml^2 \ddot{\theta}_1 = -mg l \theta_1 + k(\theta_2 - \theta_1) \quad ml^2 \ddot{\theta}_2 = -mg l \theta_2 - k(\theta_2 - \theta_1)$$

$$\begin{bmatrix} g + \frac{k}{ml^2} \omega^2 & \frac{-k}{ml^2} \\ \frac{-k}{ml^2} & g + \frac{k}{ml^2} \omega^2 \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} \ddot{\theta}_1 \\ \ddot{\theta}_2 \end{Bmatrix} = \begin{Bmatrix} 0 \\ 0 \end{Bmatrix}$$

$$\omega^4 \cdot 2 \left[\left(\frac{g}{l} \right) + \left(\frac{k}{ml^2} \right) \right] \omega^2 + \left(\frac{g}{l} \right) \left[\left(\frac{g}{l} \right) + \left(\frac{2k}{ml^2} \right) \right] = 0 \quad \omega^2 = \left(\frac{g}{l} \right) + (1 \pm 1) \left[\frac{k}{ml^2} \right]$$

$$\frac{\Theta_1}{\Theta_2} = \frac{\left(\frac{g}{l}\right) + \left(\frac{k}{ml^2}\right)\omega^2}{\frac{k}{ml^2}} \quad \left\{ \begin{array}{c} \Theta_1 \\ \Theta_2 \end{array} \right\} = \left\{ \begin{array}{c} 1 \\ 1 \end{array} \right\} \left\{ \begin{array}{c} \Theta_1 \\ \Theta_2 \end{array} \right\}_2 = \left\{ \begin{array}{c} 1 \\ 1 \end{array} \right\}$$

$$\omega_1 = \sqrt{\frac{g}{l}} = 4.4721 \text{ rad/s} \quad \& \quad \omega_2 = \sqrt{\frac{g}{l} + \frac{2k}{ml^2}} = 4.5906 \text{ rad/s}$$

$$\Theta_1(0)=0, \Theta_2(0)=\Theta, \quad \& \quad \Theta_1(0)=\Theta_2(0)=0$$

$$\Theta_1 = \frac{\Theta}{2} \cos \omega_1 t - \frac{\Theta}{2} \cos \omega_2 t = \Theta \sin \left[\frac{1}{2} (\omega_2 - \omega_1) t \right] \sin \left[\frac{1}{2} (\omega_2 + \omega_1) t \right]$$

$$\Theta_2 = \frac{\Theta}{2} \cos \omega_1 t + \frac{\Theta}{2} \cos \omega_2 t = \Theta \cos \left[\frac{1}{2} (\omega_2 - \omega_1) t \right] \cos \left[\frac{1}{2} (\omega_2 + \omega_1) t \right]$$

$$\Theta_1 = \Theta \sin(0.0593t) \sin(4.5314t)$$

$$\Theta_2 = \Theta \cos(0.0593t) \cos(4.5314t)$$

و زمان خربیان به دست می‌آید

$$T_b = \frac{\pi}{0.0593} = 52.978 \text{ s}$$

5-16 معادله‌های حرکت سیستم مساله 5-4 را با شرایط آغازین $x_1(0)=A$ و $\dot{x}_1(0)=x_2(0)=\dot{x}_2(0)=0$ است بیابید.

از مساله 5-4 داریم:

$$\lambda = \begin{cases} 0.5691 & \rightarrow \frac{x_1}{x_2}_1 = 3.4309 \\ 4.09726 & \rightarrow \frac{x_1}{x_2}_2 = -0.0972 \end{cases}$$

با اعمال شرایط آغازین،

$$x_1 = 3.4309C_1 \cos(\omega_1 t) - 0.0972C_2 \cos(\omega_2 t)$$

$$x_2 = 1.0000C_1 \cos(\omega_1 t) - 1.0000C_2 \cos(\omega_2 t)$$

در $t=0$

$$A = 3.4309C_1 - 0.0972C_2 \quad \& \quad 0 = C_1 + C_2 \quad \rightarrow \quad C_1 = -C_2$$

$$A = -3.4309C_2 - 0.0972C_2 = -3.5281C_2$$

$$C_2 = -0.2834 \text{ A}$$

$$C_1 = 0.2834 \text{ A}$$

$$x_1 = 0.9724AC \cos(\omega_1 t) + 0.0276AC \cos(\omega_2 t)$$

$$x_2 = 0.2834AC \cos(\omega_1 t) + 0.2834AC \cos(\omega_2 t)$$

5-17 آنگه دوگانه مساله 5-9 با شرایط آغازین $x_1(0)=x_2(0)=X$ و $\dot{x}_1(0)=\dot{x}_2(0)=0$ نوسان می‌کند. معادله‌های حرکت را بیابید.

$$x_1 = 0.414 A \cos(\omega_1 t) - 2.414 B \cos(\omega_2 t)$$

$$x_2 = 1.000 A \cos(\omega_1 t) + 1.000 B \cos(\omega_2 t)$$

در $t=0$ با اعمال شرایط آغازین داریم،

$$X = 0.414A - 2.414B \quad \& \quad X = A + B \rightarrow A = X - B$$

$$X = 0.414(X - B) - 2.414B$$

$$B = -0.2072 X$$

$$A = 1.2072 X$$

$$x_1 = X[0.4998 \cos(\omega_1 t) + 0.5002 \cos(\omega_2 t)]$$

$$x_2 = X[1.2728 \cos(\omega_1 t) + 0.2072 \cos(\omega_2 t)]$$

بر جرم سبک مساله ۵-۱۸ ضربهای زده می‌شود و به آن تندی آغازینی برابر با $\dot{x}_2(0) = V$ دهد. معادله حرکت را بابدید.

از مساله ۵-۱ داریم:

$$\left(\frac{X_1}{X_2}\right)_1 = 0.614 \quad , \quad \left(\frac{X_1}{X_2}\right)_2 = -1.618$$

چون $0 = \dot{x}_1(0) = \dot{x}_2(0) = x_2(0)$ است،

$$\begin{Bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{Bmatrix} = A \begin{Bmatrix} 0.614 \\ 1.000 \end{Bmatrix} \cos(\omega_1 t + \phi_1) + B \begin{Bmatrix} -1.618 \\ 1.000 \end{Bmatrix} \cos(\omega_2 t + \phi_2)$$

$$\begin{Bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{Bmatrix} = -\omega_1 A \begin{Bmatrix} 0.614 \\ 1.000 \end{Bmatrix} \sin(\omega_1 t + \phi_1) - \omega_2 B \begin{Bmatrix} -1.618 \\ 1.000 \end{Bmatrix} \sin(\omega_2 t + \phi_2)$$

در $t=0$

$$\begin{Bmatrix} 0 \\ 0 \end{Bmatrix} = A \begin{Bmatrix} 0.614 \\ 1.000 \end{Bmatrix} \cos\phi_1 + B \begin{Bmatrix} -1.618 \\ 1.000 \end{Bmatrix} \cos\phi_2$$

$$\begin{Bmatrix} 0 \\ V \end{Bmatrix} = -\omega_1 A \begin{Bmatrix} 0.614 \\ 1.000 \end{Bmatrix} \sin\phi_1 - \omega_2 B \begin{Bmatrix} -1.618 \\ 1.000 \end{Bmatrix} \sin\phi_2$$

$$\phi_1 = \phi_2 = 90^\circ \rightarrow -\omega_1 A(0.614) = \omega_2 B(1.618)$$

$$B = \frac{-V}{3.635\omega_2} = \frac{-0.2751V}{\omega_2} \quad A = \frac{-0.7249V}{\omega_1}$$

$$\begin{Bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{Bmatrix} = \frac{0.7249 V}{\omega_1} \begin{Bmatrix} 0.614 \\ 1.000 \end{Bmatrix} \sin(\omega_1 t) + \frac{V}{3.635} \begin{Bmatrix} -1.618 \\ 1.000 \end{Bmatrix} \sin(\omega_2 t)$$

$$\omega_1 = 0.618 \sqrt{\frac{k}{m}} \quad \& \quad \omega_2 = 1.618 \sqrt{\frac{k}{m}}$$

اگر مساله ۵-۱ با شرایط آغازین $\dot{x}_1(0) = \dot{x}_2(0) = 0$ و $x_1(0) = 0, x_2(0) = 1.0$ حرکتش را آغاز

کند، نشان دهید که معادله‌های حرکت سیستم چنین است:

$$x_1(t) = 0.447 \cos \omega_1 t - 0.447 \sin \omega_2 t$$

$$x_2(t) = 0.722 \cos \omega_1 t - 0.278 \sin \omega_2 t$$

$$\omega_1 = \sqrt{\frac{0.382k}{m}} \quad \omega_2 = \sqrt{\frac{2.618k}{m}}$$

از جایگذاری شرایط آغازین در مساله ۱۸-۵ داریم:

$$\begin{Bmatrix} 0 \\ 1.0 \end{Bmatrix} = A \begin{Bmatrix} 0.614 \\ 1.000 \end{Bmatrix} \cos \phi_1 + B \begin{Bmatrix} 1.618 \\ 1.000 \end{Bmatrix} \cos \phi_2$$

$$\begin{Bmatrix} 0 \\ 0 \end{Bmatrix} = -\omega_1 A \begin{Bmatrix} 0.614 \\ 1.000 \end{Bmatrix} \sin \omega_1 t + B \begin{Bmatrix} 1.618 \\ 1.000 \end{Bmatrix} \sin \omega_2 t$$

$$\phi_1 + \phi_2 = 0^\circ \rightarrow 0.614A = 1.618B \rightarrow B = 0.3795A$$

$$0.1 = A + 0.3795A \rightarrow A = 0.7249 \quad B = 0.2751$$

$$\begin{Bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{Bmatrix} = \begin{Bmatrix} 0.4451 \\ 0.7249 \end{Bmatrix} \cos(\omega_1 t) + \begin{Bmatrix} -0.4451 \\ 0.2751 \end{Bmatrix} \cos(\omega_2 t)$$

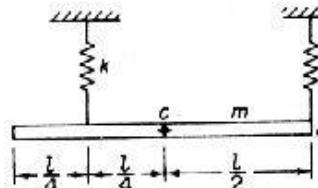
5-20 در شکل ۲۰-P5، مختصه x برای تغییر مکان نقطه c و θ ساعتگرد برای نمایاندن پیچش میله یکنواخت به کار ببرید و فرکانسها و مودهای طبیعی آن را بیابید.

$$m\ddot{x} = -k(x + \frac{l\theta}{2}) - k(x - \frac{l\theta}{4}) \quad J\ddot{\theta} = -k(x + \frac{l\theta}{2})(\frac{1}{2}) + k(x - \frac{l\theta}{4})(\frac{1}{4})$$

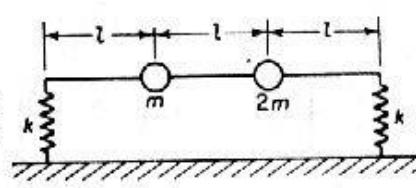
$$\begin{bmatrix} m & 0 \\ 0 & J \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} \ddot{x} \\ \ddot{\theta} \end{Bmatrix} + \begin{bmatrix} 2k & \frac{k}{2} \\ \frac{4l}{4} & \frac{4l}{16} \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} x \\ \theta \end{Bmatrix} = \begin{Bmatrix} 0 \\ 0 \end{Bmatrix}$$

$$\begin{vmatrix} 2 - \omega^2 \frac{m}{k} & \frac{l}{4} \\ \frac{l}{4} & \frac{5}{16} - \frac{\omega^2 J}{k^2} \end{vmatrix} = 0$$

$$\omega^2 \left[\frac{mJ}{k^2 l} \right] - \omega^2 \left[\frac{5m}{16k} + \frac{2J}{k^2} \right] + \frac{9}{16} = 0 \quad \frac{x}{\theta} = -4 \left[\frac{5}{16} \frac{\omega^2 J}{kl} \right]$$

شکل ۲۰-P5

شکل ۲۱

5-21 با به کارگیری مختصات x_1 و x_2 به ترتیب در m و $2m$ معادله ماتریسی حرکت سیستم شکل 5-21 را باید. معادله‌ای برای فرکانسها و مودهای طبیعی را باید.

$$m\ddot{x}_1 + m\ddot{x}_2 = -k(2x_1 - x_2) - k(2x_2 - x_1)$$

$$J_{cm} = m\left(\frac{2l}{3}\right)^2 + 2m\left(\frac{l}{3}\right)^2 = \frac{2m^2 l^2}{3}$$

معادله گشتاور را می‌نویسیم:

$$\frac{2m^2 l^2}{3} \left[\frac{(x_1 - x_2)}{l} \right] = k(2x_2 - x_1) \left(\frac{4l}{3} \right) - k(2x_1 - x_2) \left(\frac{5l}{3} \right)$$

$$m \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 2 & -2 \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} \ddot{x}_1 \\ \ddot{x}_2 \end{Bmatrix} + k \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 14 & -13 \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{Bmatrix} = \begin{Bmatrix} 0 \\ 0 \end{Bmatrix}$$

$$\lambda = \frac{m\omega^2}{k} \rightarrow \begin{vmatrix} 1 - \lambda & 1 - 2\lambda \\ 14 - 2\lambda & -13 + 2\lambda \end{vmatrix} = 0$$

$$2\lambda^2 - 15\lambda + 9 = 0 \rightarrow \lambda_1 = 0.658 \quad \& \quad \lambda_2 = 6.842 \quad \omega_1 = 0.81 \sqrt{\frac{k}{m}} \quad \& \quad \omega_2 = 2.62 \sqrt{\frac{k}{m}}$$

$$\frac{x_1}{x_2} = \frac{1-2\lambda}{-(1-\lambda)}$$

$$\begin{Bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{Bmatrix} = \begin{Bmatrix} 0.921 \\ 1 \end{Bmatrix} \quad \begin{Bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{Bmatrix} = \begin{Bmatrix} -2.17 \\ 1 \end{Bmatrix}$$

5-22 در مساله 5-21 اگر مختصات x و θ در نقطه m به کارروزد، چه نوع همگیری پدید می‌آید؟

$$2m(\ddot{x}_1 - l\ddot{\theta}) + mx_1 = -k(x_1 - l\theta) - k(x_1 - 2l\theta)$$

$$J\ddot{\theta} = -k(x_1 - 2l\theta) \left(\frac{4l}{3} \right) - k(x_1 - l\theta) \left(\frac{5l}{3} \right)$$

اگر ماتریس جرم و سختی را مرتب کنید می‌بینید که همگیری استاتیکی و همگیری دینامیکی پدیدار است.

5-23 شکل ماتریسی مساله‌های 5-9 و 10-5 را با یکدیگر مقایسه کنید و نوع همگیری هر کدام را نشان دهید.

از مساله 5-9 داریم:

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} \ddot{x}_1 \\ \ddot{x}_2 \end{Bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 \\ l \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 3 & -1 \\ -1 & 1 \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{Bmatrix} = \begin{Bmatrix} 0 \\ 0 \end{Bmatrix}$$

از ماتریس سختی در می‌باییم که همگیری استاتیکی پدیدار است. از مساله 10-5 داریم،

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} \ddot{\theta}_1 \\ \ddot{\theta}_2 \end{Bmatrix} + \begin{pmatrix} g \\ l \end{pmatrix} \begin{bmatrix} 2 & -1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} \theta_1 \\ \theta_2 \end{Bmatrix} = \begin{Bmatrix} 0 \\ 0 \end{Bmatrix}$$

همگیری استاتیکی و دینامیکی θ پدیدار است.

5-24 اطلاعات زیر برای خودرو نشان داده در شکل P5-24 است.

$$W=3500 \text{ lb}$$

$$k_1=2000 \text{ lb/ft}$$

$$k_2=2400 \text{ lb/ft}$$

$$l_1=4.4 \text{ ft}$$

$$l_2=5.6 \text{ ft}$$

$$r=4 \text{ ft}=G$$

شعاع ژراسیون

شکل P5-24

مودهای طبیعی ارتعاش را بیابید و جای گره هر مود را نشان دهید.

$$a = \frac{k_1 + k_2}{m} \quad b = \frac{k_2 l_2 - k_1 l_1}{m} \quad c = \frac{k_2 l_2^2 - k_1 l_1^2}{mr^2}$$

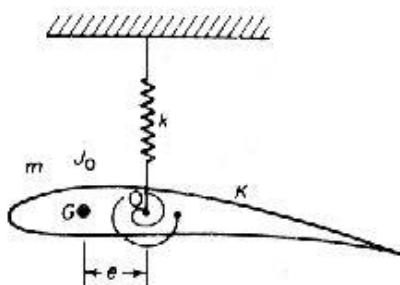
$$\left. \begin{array}{l} \ddot{x} + ax + b\theta = 0 \\ \ddot{\theta} + c\dot{\theta} + b \frac{x}{r^2} = 0 \end{array} \right\} \rightarrow a^4 - (a+c)a^2 + (ac - \frac{b^2}{r^2}) = 0$$

$$\frac{X}{\Theta} = \frac{-b}{a - \omega^2} \rightarrow a = 40.5 \text{ & } b = 42.8 \text{ & } c = 65.6$$

$$\omega_1^2 = 36.57 \quad \omega_2^2 = 69.53$$

$$\frac{X}{\Theta}_1 = -10.9 \text{ ft/rad} \quad \frac{X}{\Theta}_2 = -1.47 \text{ ft/rad}$$

5-25 مقطع بال هواپیمایی مانند شکل P5-25 در تونل باد، بر فنر خطی k و فنر پیچشی K سوار شده است. اگر گرانیگاه به اندازه e جلوتر از تکیه گاه باشد، معادله های دیفرانسیل $m(\ddot{x} - e\ddot{\theta}) + ka = 0$ حرکت سیستم را بنویسید.

شکل P5-25

$$\sum M_G = 0 \quad J_G \ddot{\theta} + k\theta + kex = 0$$

$$J_G = J_G + me^2 \rightarrow (J_G + me^2) \ddot{\theta} + k\theta + kex = 0$$

5-26 فرکانسها و مودهای طبیعی سیستم شکل P5-26 را با این شرایط بیابید:

$$gm_1 = 3.86 \text{ lb} \quad gm_2 = 1.93 \text{ lb} \quad k_1 = 20 \text{ lb/in} \quad k_2 = 10 \text{ lb/in}$$

هنگامی که نیروی $F_1 = F \sin \omega t$ به سیستم داده می‌شود، معادله‌های دامنه را بیابید و آنها را در برابر ω/ω_{11} رسم کنید.

$$\begin{bmatrix} m_1 & 0 \\ 0 & m_2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \ddot{x}_1 \\ \ddot{x}_2 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} k_1 + k_2 & -k_2 \\ -k_2 & k_2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} F \\ 0 \end{bmatrix} \sin(\omega t)$$

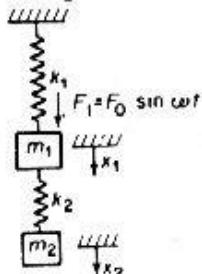
$$\begin{bmatrix} 0.01 & 0 \\ 0 & 0.005 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \ddot{x}_1 \\ \ddot{x}_2 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 30 & -10 \\ -10 & 10 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} F \\ 0 \end{bmatrix} \sin(\omega t)$$

$$\begin{bmatrix} 30 - 0.010\omega^2 & -10 \\ -10 & 10 - 0.005\omega^2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} F \\ 0 \end{bmatrix}$$

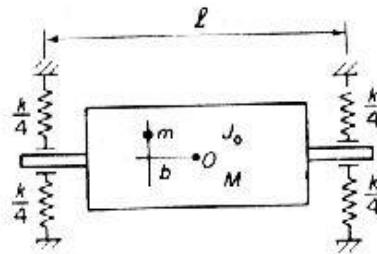
$$\omega^4 - 5000\omega^2 + (4 \times 10^6) = 0 \rightarrow \omega^2 = 2500 \pm \sqrt{2.25 \times 10^6}$$

$$\omega_1 = 31.6 \text{ rad/s} \quad \omega_2 = 63.3 \text{ rad/s}$$

$$\frac{X_1}{X_2} = \frac{1}{2} \quad \frac{X_1}{X_2} = -1.0$$

شکل 26

شکل 27

5-27 روتور سوار برابر با تاقانها در شکل P5-27، آزادانه در یک صفحه حرکت می‌کند. روتور با جرم M و ممان ایترسی J_0 حول خط عمود بر محور، نسبت به O متقارن است. اگر نامیزانی کوچک mr در آن تغییر مکان محوری b از مرکز O را پدید آورد، معادله حرکت را بر حسب فرکانس چرخشی ω بنویسید.

$$\sum F = -kx + mr\omega^2 \cos(\omega t) = (M+m)x \equiv MX$$

با فرض $m < M$

$$\sum M = -k\left(\frac{l^2}{4}\right)\theta + mr\omega^2 b \cos(\omega t) = J_0 \ddot{\theta}$$

 سیستم‌های دو درجه آزادی

۷۱

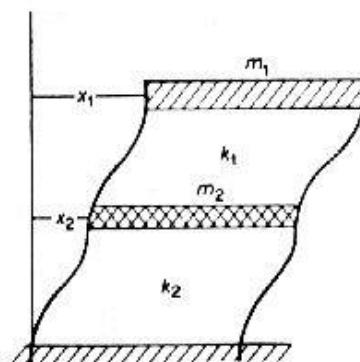
۵-۲۸ ساختمان دو طبقه شکل P5-28، یک سیستم با جرم متمرکز است که در آن $m_1 = \frac{1}{2} m_2$ و $k_1 = \frac{1}{2} k_2$ است. نشان دهد که مودهای طبیعی چنین است.

$$\left(\frac{x_1}{x_2}\right)_1 = 2$$

$$\omega_1^2 = \frac{k_1}{2m_1}$$

$$\left(\frac{x_1}{x_2}\right)_2 = -1$$

$$\omega_2^2 = \frac{2k_1}{m_1}$$

شکل P5-28

$$\begin{aligned} m_1 \ddot{x}_1 + k_1(x_1 - x_2) &= 0 \\ m_2 \ddot{x}_2 - k(x_1 - x_2) + k_2 x_2 &= 0 \end{aligned} \quad \left. \right\} \rightarrow \lambda = \frac{m_1 \omega^2}{k_1}$$

$$(1-\lambda)x_1 - x_2 = 0 \rightarrow -x_1 + (3-2\lambda)x_2 = 0 \quad \lambda^2 - \frac{5}{2}\lambda + 1 = 0 \rightarrow \lambda = \frac{m\omega^2}{k}$$

$$\lambda = \begin{cases} 0.5 & \rightarrow \omega_1 = \sqrt{\frac{k_1}{2m_1}} \\ 2.0 & \rightarrow \omega_2 = \sqrt{\frac{2k_1}{2m_1}} \end{cases}$$

$$\frac{x_1}{x_2} = \frac{1}{1-\lambda} \quad \left(\frac{x_1}{x_2}\right)_1 = 2.0 \quad \& \quad \left(\frac{x_1}{x_2}\right)_2 = -1$$

۵-۲۹ در مساله ۵-۲۵ اگر نیرو جرم m_1 را به اندازه واحد از موقعیت تعادل خارج کند و سیستم از این موقعیت رها شود، معادله حرکت هر جرم را با روش جمع مودهای طبیعی بیابید.

$$\left\{ \frac{x_1}{x_2} \right\} = A \left\{ \begin{matrix} 2 \\ 1 \end{matrix} \right\} \cos(\omega_1 t) + B \left\{ \begin{matrix} -1 \\ 1 \end{matrix} \right\} \cos(\omega_2 t)$$

$$\dot{x}_1(0)=x_2(0)=0 \rightarrow \begin{Bmatrix} 1 \\ -1 \\ 3 \end{Bmatrix} = A \begin{Bmatrix} 2 \\ 1 \\ 1 \end{Bmatrix} + B \begin{Bmatrix} -1 \\ 1 \\ 1 \end{Bmatrix}$$

$$A = \frac{4}{9} \quad B = \frac{-1}{9}$$

$$\begin{Bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{Bmatrix} = \begin{Bmatrix} \frac{8}{9} \\ \frac{4}{9} \end{Bmatrix} \cos(\omega_1 t) + B \begin{Bmatrix} \frac{1}{9} \\ -\frac{1}{9} \end{Bmatrix} \cos(\omega_2 t)$$

5-30 در مساله 5-29 نسبت برش بیشینه را برای طبقه اول و دوم بیابید.
از مساله پیش داریم:

$$x_1 = \frac{8}{9} \cos(\omega_1 t) + \frac{1}{9} \cos(\omega_2 t)$$

$$x_2 = \frac{4}{9} \cos(\omega_1 t) - \frac{1}{9} \cos(\omega_2 t)$$

$$\rightarrow \omega_1 = \sqrt{\frac{k_1}{2m_1}} \quad \omega_2 = 2\omega_1 = \sqrt{\frac{2k_1}{m_1}}$$

$$k_2 x_2 = 2k_1 x_1 \quad \text{نیروی برش طبقه اول} \quad k_1(x_1 - x_2) \quad \text{نیروی برش طبقه دوم}$$

$$\text{نسبت برش بیشینه} = \frac{(2x_2)_{\max}}{(x_1 - x_2)_{\max}}$$

$$\frac{\partial x_2}{\partial t} = \frac{4}{9} \omega_1 \sin(\omega_1 t) - \frac{1}{9} \omega_1 \sin(\omega_2 t) = -\frac{\omega_1}{9} [4 \sin(\omega_1 t) - 2 \sin(\omega_2 t)] = 0$$

$$= 4[\sin(\omega_1 t) - \sin(\omega_2 t) \cos(\omega_1 t)] = 0$$

$$\cos(\omega_1 t) = 1 \rightarrow (\omega_1 t) = 0.360 \rightarrow (x_2)_{\max} = \frac{4}{9} \cdot \frac{1}{9} = \frac{1}{3}$$

$$\frac{\partial(x_1 - x_2)}{\partial t} = \frac{4}{9} \omega_1 \sin(\omega_1 t) + \frac{4}{9} \omega_1 \sin(2\omega_1 t) = 0 \quad = \sin(\omega_1 t)[1 - 2\cos(\omega_1 t)] = 0$$

$$\cos(\omega_1 t) = -0.5 \rightarrow \omega_1 t = 120 \rightarrow (x_1 - x_2)_{\max} = \frac{4}{9}(-0.05) + \frac{2}{9}(-0.5) = \frac{1}{3}$$

نسبت برش = 2

مساله 5-29 را اگر نیروی وارد، m_2 را به اندازه واحد جابه جا کند دوباره حل کنید.

$$\begin{Bmatrix} 1 \\ 1 \end{Bmatrix} = A \begin{Bmatrix} 2 \\ 1 \end{Bmatrix} + B \begin{Bmatrix} -1 \\ 1 \end{Bmatrix} \rightarrow \boxed{A = \frac{2}{3}} \quad \boxed{B = \frac{1}{3}}$$

$$\begin{Bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{Bmatrix} = A \begin{Bmatrix} \frac{4}{3} \\ \frac{2}{3} \end{Bmatrix} \cos(\omega_1 t) + B \begin{Bmatrix} \frac{1}{3} \\ \frac{1}{3} \end{Bmatrix} \cos(\omega_2 t)$$

۵-۳۲ فرض کنید که در مساله ۵-۲۸ زمین لرزه ساختمان را با معادله $x_g = X_g \sin \omega t$ در راستای افق تکان دهد. عکس العمل ساختمان را بباید و نمودار آن را در برابر $\frac{\omega}{\omega_1}$ رسم کنید.

$$\begin{bmatrix} 1-\lambda & -1 \\ -1 & 3-2\lambda \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{Bmatrix} = \begin{Bmatrix} 0 \\ 2X_g \end{Bmatrix} \rightarrow \lambda_1 = \frac{1}{2} \text{ and } \lambda_2 = 2$$

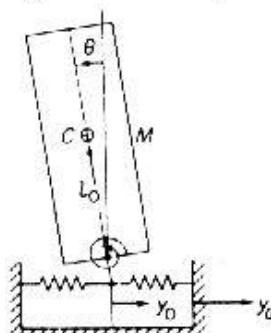
از قانون کرامر داریم،

$$x_1 = \frac{x_g \begin{vmatrix} 0 & -1 \\ 2 & -2\lambda \end{vmatrix}}{(\lambda - \frac{1}{2})(\lambda - 2)} \quad x_1 = \frac{x_g \begin{vmatrix} 1-\lambda & 0 \\ -1 & 2 \end{vmatrix}}{(\lambda - \frac{1}{2})(\lambda - 2)}$$

$$x_1 = X_1 \sin \omega t \quad x_2 = X_2 \sin \omega t$$

$$\frac{x_1}{x_g} = \frac{2 \sin \omega t}{(\lambda - \frac{1}{2})(\lambda - 2)} \quad \frac{x_2}{x_g} = \frac{2(1-\lambda) \sin \omega t}{(\lambda - \frac{1}{2})(\lambda - 2)}$$

۵-۳۳ برای شبیه‌سازی اثر زمین لرزه بر ساختمان، پی ساختمان با دوفنر با سختی خطی k_h و سختی پیچشی k_p بر زمین قرار گرفته است. اگر زمین با حرکت هماهنگ $Y_g = Y_G \sin \omega t$ بدرزد، معادله‌های حرکت را بحسب مخصوصات شکل ۵-۳۳ پسوند بباید.

شکل ۵-۳۳

فرض کنید ρ شعاع زیراسیون باشد،

$$M(\ddot{Y}_g - l_c \theta) = k_h(Y_G - Y_0)$$

$$M\rho_c^2 \theta = k_h(Y_G - Y_0)l_c - k_h\theta + Mg/l_c \theta$$

۵-۳۴ با جایگذاری روابط زیر معادله‌های مساله ۵-۳۳ را پاسخ بابی کنید:

$$\omega_h^2 = \frac{k_h}{M}, \quad \omega_r^2 = \frac{k_r}{Me^2_c}, \quad (\frac{l_c}{l_*})^2 = \frac{1}{3}, \quad (\frac{\omega_r}{\omega_h})^2 = 4$$

اولین فرکانس طبیعی و مود ارتعاشی آن برابر است با

$$\frac{\omega_r}{\omega_h} = 0.734 \quad \& \quad \frac{Y_r}{I_r \theta} = -1.14$$

که نشان می دهد که بیشتر حرکت انتقالی انجام می شود. دومین فرکانس طبیعی و مود آن را برآورد کنید (تغییر مکان سقف = $(Y_1 = Y_r - 2I_r \theta)$)

$$\lambda = \frac{\omega}{\omega_h} \rightarrow \begin{bmatrix} 1 - \lambda^2 & -1 \\ 1 & \frac{4 - \lambda^2}{3} \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} Y_r \\ I_r \theta \end{Bmatrix} = Y_r e^{i\phi} \begin{Bmatrix} 1 \\ 1 \end{Bmatrix}$$

$$\lambda^4 - 8\lambda^2 + 4 = 0 \quad \lambda = \frac{\omega}{\omega_h} = \begin{cases} 0.734 \\ 2.73 \end{cases}$$

در مود ارتعاشی اول،

$$\frac{Y_r}{I_r \theta} = \frac{\lambda^2 - 4}{3} = -1.15$$

اگر $Y_1 = Y_r - 2I_r \theta$ تغییر مکان سقف ساختمان باشد،

$$\frac{Y_1}{I_r \theta} = \frac{Y_r}{I_r \theta} - 2 - 1.15 - 2 = -3.15$$

و برای مود ارتعاشی دوم،

$$\frac{Y_r}{I_r \theta} = 1.15 \quad \frac{Y_r}{I_r \theta} = -0.85 \quad \frac{Y_1}{Y_r} = 2.73$$

5-35 آرایش پاسخ و مود مساله های 5-33 و 5-34 در شکل P5-35 نشان داده شده است.
درستی مود ارتعاشی چند نسبت فرکانسی را بررسی کنید.

از مساله 5-34 داریم،

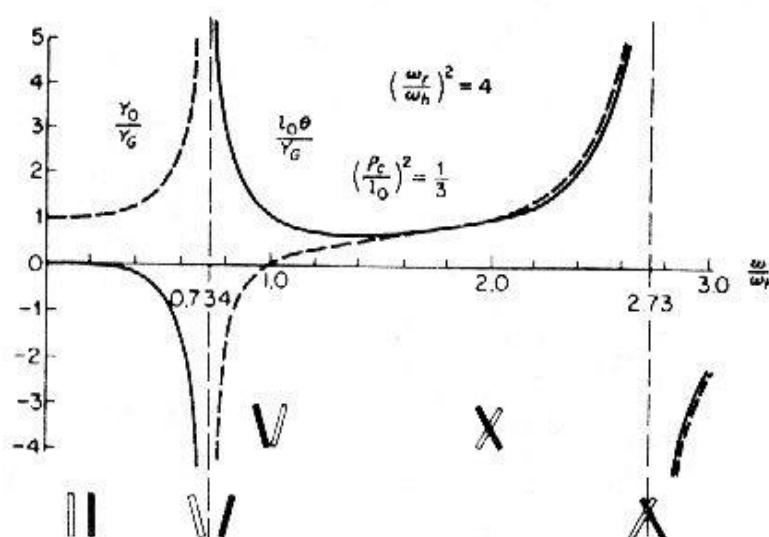
$$\det = \lambda^4 - 8\lambda^2 + 4 \rightarrow \det = 0 : \lambda = \frac{\omega}{\omega_h} = \begin{cases} 0.734 & \text{مود اول} \\ 2.73 & \text{مود دوم} \end{cases}$$

با به کارگیری قانون کرامر،

$$\frac{Y_r}{Y_G} = \frac{\begin{vmatrix} 1 & \lambda^2 \\ 1 & \frac{4 - \lambda^2}{3} \end{vmatrix}}{\lambda^4 - 8\lambda^2 + 4} = \frac{4}{3} \cdot \frac{1 - \lambda^2}{\lambda^4 - 8\lambda^2 + 4}$$

$$\begin{vmatrix} 1 & \lambda^2 \\ 1 & \frac{4 - \lambda^2}{3} \end{vmatrix}$$

$$\frac{l_0\theta}{Y_G} = \frac{\lambda^2}{\lambda^4 - 8\lambda^2 + 4} = \frac{\lambda^2}{\lambda^4 - 8\lambda^2 + 4}$$

شکل P5-35

5-36 فاصله اتصالهای کشویی یک بزرگراه بتنی 45 ft است. این اتصالها به خودروهایی که با سرعت ثابت از آن می‌گذرند، ضربه‌های متواالی وارد می‌کند. سرعتی که در خودروی مساله 5-24 ارتعاشات پیچشی و نوسانی پدید می‌آورد، بیابید.

$$v\tau = l \implies v = \frac{l}{\tau} = lf_n$$

از مساله 5-24 فرکانس ارتعاشات خطی $f_1 = 0.962$ و ارتعاشات پیچشی $f_2 = 1.327$ است.

$$v_1 = 45(0.962) = 43.29 \text{ ft/s} = 29.5 \text{ mph}$$

$$v_2 = 45(1.327) = 59.72 \text{ ft/s} = 40.7 \text{ mph}$$

5-37 برای سیستم مساله P5-37 $W_1 = 200 \text{ lb}$ و وزن جاذب $W_2 = 50 \text{ lb/in}$ نامیزانی 2 در سرعت چرخشی 1800 rpm تحریک شود، بهترین اندازه سختی جاذب یا k_2 را بیابید. دامنه ارتعاش W_2 چه اندازه خواهد بود؟

$$m_1 \ddot{x}_1 + k_1 x_1 + k_2(x_1 - x_2) = m_1 e \omega^2 \sin \omega t$$

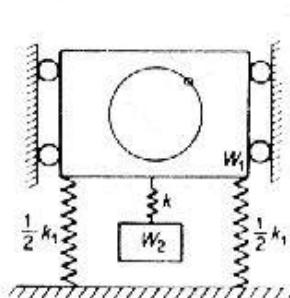
$$m_2 \ddot{x}_2 + k_2(x_1 - x_2) = 0$$

را می‌توان با فرکانس تحریک ω^2 برابر قرار داد.

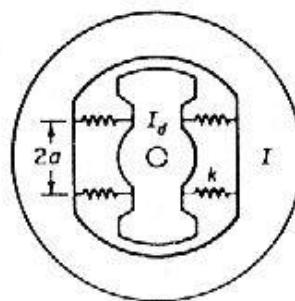
$$k_2 = m_2 \omega^2 = 4600 \text{ lb/in}$$

در $x_1=0$ نیروی جاذب برابر و منفی نیروی تحریک خواهد بود.

$$k_2 X_2 = m_1 c \omega^2 \rightarrow X_2 = \frac{m_1 c \omega^2}{k_2} = \frac{m_1 c \omega^2}{m_2} = 0.4 \text{ in}$$

شکل ۳۷

شکل ۳۹

اگر در مساله ۵-۳۷ دمپر c بین W_1 و W_2 نصب شود، معادله‌های دامنه را از روش جبر مختلط بیابید.

$$m_1 \ddot{x}_1 + c(\dot{x}_1 - \dot{x}_2) + k_1 x_1 + k_2(x_1 - x_2) = m_1 c \omega^2 e^{i\omega t}$$

$$m_2 \ddot{x}_2 + c(\dot{x}_2 - \dot{x}_1) + k_2(x_2 - x_1) = 0$$

$$x_1 = X_1 e^{i\omega t} \quad x_2 = X_2 e^{i\omega t}$$

$$\left\{ \frac{(k_1+k_2)}{m_1} + C(\dot{x}_2 - \dot{x}_1) \omega^2 + \frac{i\omega c}{m_1} \right\} X_1 - \left[\frac{k_2 + i\omega c}{m_1} \right] X_2 = \frac{m_1 c \omega^2}{m_1}$$

$$- \left[\frac{k_2 + i\omega c}{m_2} \right] X_1 + \left[\frac{k_2 - \omega^2 + i\omega c}{m_2} \right] X_2 = 0$$

$$X_1 = \frac{m_1 c \omega^2 (k_2 - m_2 \omega^2 + i\omega c)}{(k_1 + k_2 - m_1 \omega^2 + i\omega c)(k_2 - m_2 \omega^2 + i\omega c) - (k_2 + i\omega c)^2}$$

$$\frac{X_2}{X_1} = \frac{k_2 - i\omega c}{k_1 - m_2 \omega^2 + i\omega c}$$

چرخ لنگری با ممان اینرسی I دارای یک جاذب ارتعاشی پیچشی با ممان اینرسی I_d است که مانند شکل P5-39 آزادانه حول محور می‌چرخد. چهار فنر پیچشی به چرخ لنگر وصل است. معادله‌های دیفرانسیل حرکت سیستم و پاسخ تحریک سیستم با گشتاور هماهنگ را بیابید.

$$I \ddot{\theta}_1 - 4ka^2(\theta_1 - \theta_2) = M \cdot \sin(\omega t)$$

$$I_d \ddot{\theta}_2 + 4ka^2(\theta_2 - \theta_1) = 0 \rightarrow \lambda = \frac{m^2 I}{ka^2} \quad \& \quad n = \frac{I_d}{I}$$

$$\begin{bmatrix} 4-\lambda & -1 \\ -1 & 4-n\lambda \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} \theta_1 \\ \theta_2 \end{Bmatrix} = \begin{Bmatrix} M_1 \\ 0 \end{Bmatrix} \sin \omega t$$

$$\theta_1 = \frac{(4-n\lambda)M_1 \sin \omega t}{n\lambda^2 + 4(1+n)\lambda + 15}, \quad \theta_1 = 0 : \lambda = \frac{4}{n}$$

۵-۴۲ اگر به کار رفته برای جداسازی اندازه‌های گوناگون زغال‌سنگ، صفحه‌ای است که با فرکانس ۶۰۰ cpm نوسان می‌کند. وزن دستگاه ۵۰۰ lb و فرکانس پایه آن ۴۰۰ Cpm است. اگر جاذبی به وزن ۱۲۵ lb برای حذف ارتعاش صفحه به کار رود، سختی جاذب و دو فرکانس طبیعی دستگاه را بیابید.

فرکانس طبیعی جاذب باید با فرکانس تحریک برابر باشد.

$$\omega_{22}^2 = \frac{k_2}{m_2} = \frac{386 k_2}{125} = (20\pi)^2 \rightarrow k_2 = 1278/b/in$$

فرکانس طبیعی سیستم از صورت معادله (۵.۵-۱) به دست آورید که چنین ساده می‌شود:

$$\left(\frac{\omega}{\omega_{22}}\right)^4 \cdot \left\{1 + \left(\frac{\omega_{11}}{\omega_{22}}\right)^2 [1 + \mu \left(\frac{\omega_{22}}{\omega_{11}}\right)^2]\right\} \left(\frac{\omega}{\omega_{22}}\right)^4 + \left(\frac{\omega_{11}}{\omega_{22}}\right)^2 = 0$$

$$\mu = \frac{m_2}{m_1} = \frac{125}{500} = 0.25 \quad \& \quad \left(\frac{\omega_{11}}{\omega_{22}}\right)^2 = \left(\frac{400}{600}\right)^2 = \frac{1}{2.25}$$

$$\lambda = \frac{\omega}{\omega_{22}} \rightarrow \lambda^4 \cdot 1.695 \lambda^2 + \frac{1}{2.25} = 0 \rightarrow \lambda^2 = \left(\frac{\omega}{\omega_{22}}\right)^2 = 0.845 \pm 0.164$$

۵-۴۳ در یک واحد سرماساز، بخشی از لوله‌ای که ماده سردساز را حمل می‌کند، هنگام کار کمپرسور با سرعت ۲۳۲ rpm، به شدت می‌ترزد. برای حذف لرزش، پیشنهاد شده تا سیستم جرم-قفری مانند جاذب به لوله آویخته شود. برای آزمایش جاذبی به جرم ۲.۰ lb که در ۲۳۲ cpm میزان شده، فرکانس‌های ۱۹۸ و ۲۷۲ cpm به دست می‌آید. اگر سیستم جاذب چنان طرح شود که فرکانس‌های طبیعی، خارج از بازه ۱۶۰ تا ۳۲۰ cpm باشد، وزن و سختی فر چه اندازه باید باشد؟

شکل ۵.۵-۳ را بینید. برای وزنه lb/2 که در ۲۳۲ rpm میزان شده، فرکانس‌های طبیعی

به دست می‌آید

$$\left(\frac{\omega}{\omega_{22}}\right)^2 = \frac{198}{232} = 0.845 \quad \& \quad \left(\frac{\omega}{\omega_{22}}\right)^2 = \frac{272}{232} = 1.17$$

با این اعداد نسبت جرم از شکل ۵.۵-۳ به دست می‌آید.

$$\mu \cong 0.10$$

برای خارج کردن فرکانس‌های طبیعی از بازه این فرکانس

$$\left(\frac{\omega}{\omega_{22}}\right)^2 = \frac{160}{232} = 0.69 \quad \& \quad \left(\frac{\omega}{\omega_{22}}\right)^2 = \frac{320}{232} = 1.38$$

شکل ۳-۵.۵ نشان می دهد که $0.57 \geq \mu$ است. جو

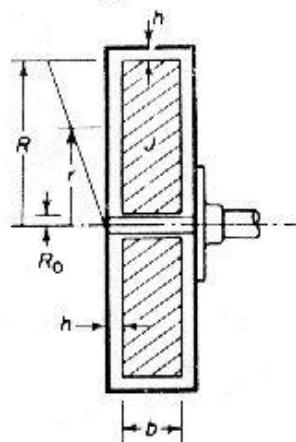
$$\mu_1 = \frac{(m_2)_1}{m_1} = \frac{2}{m_1} = 0.10 \rightarrow m_1 = 20/b$$

$$\mu_2 = \frac{(m_2)_1}{m_2} = 0.57 \rightarrow m_2 = 0.57(20) = 11.4 \text{ lb}$$

$$k_2 = m\omega^2 = 17.9 \text{ lb/in}$$

شکل ۴-۴۴ گونه ای از دمپر پیچشی به کار رفته در میل لنگ خودرو را نشان می دهد. صفحه توپری است که فاصله خالی بین آن و دیواره ساکن با روغنی به ضریب لزجت μ پوشده است. این دمپر با حرکت نسبی میان این دو کار می کند. معادله گشتاور تحریک دمپر را در سرعت ω بیابید. فرض کنید که توزیع سرعت سیال در میان صفحه توپر و دیواره خطی است.

$$T = \mu \cdot A \cdot \dot{x} = \mu \cdot \pi R h \cdot \dot{x} = 2\pi\mu \left(\frac{\omega R}{h} \right) R^2 b = 2\pi\mu \omega \frac{\omega R^2}{h} \left[0.5 \left(R - \frac{R_0^4}{R^3} \right) + b \right]$$

شکل ۴-۴۴

برای دمپر لزج هودل (Houdaille) با نسبت جرم $\mu = 0.25$ ، ضریب میرایی بهینه ξ_* و فرکانس بیشترین واکنش را بیابید.

ضریب میرایی بهینه از معادله (۵.۷-۷) به دست می آید:

$$\xi_* = \frac{\mu}{\sqrt{2(1+\mu)(2+\mu)}} = 0.1054$$

فرکانسی که در آن بیشترین واکنش را با دامنه بیشینه دارد از معادله (5.7-8) به دست می‌آید:

$$\frac{\omega}{\omega_n} = \sqrt{\frac{2}{2+\mu}} = 0.943$$

5.46 اگر در مساله 5-45 $\xi = 0.10$ باشد، دامنه اوج را با دامنه بیشینه آن مقایسه کنید.

دامنه اوج را برای $\mu = 0.25$ می‌توان از شکل 5.7-5 به دست آورد. دیده می‌شود که اندازه بیشینه (پایین‌ترین نقطه منحنی) در $\mu = 0.25$ دارای ≈ 0.105 است که مانند مساله 5-45 به دست می‌آید. بنابراین

$$\frac{\theta_{\max}(\xi = 0.1)}{\theta_{\max}(\xi = 0.105)} \approx 1.0$$

5.48 تیری با تکیه گاه ساده به طول l و سختی EI ، دارای دیسک نازک و صلبی است که

مانند شکل P5-48 در نقطه $\frac{l}{3}$ وصل است. معادله‌های حرکت را بر حسب y و θ بباید و $(\frac{\omega}{\omega_y})^2$ را در برابر $\frac{J_d}{m/2}$ رسم کنید.

شکل P5-48

با به کارگیری روش همان سطح، شب و خیز تیر را بر اثر M در $\frac{l}{3}$ به دست می‌آوریم

$$\delta_B = I\theta_A \left\{ \frac{M_l}{18} \left(\frac{2l}{3} + \frac{l}{9} \right) - \frac{4M_l}{18} \left(\frac{4l}{9} \right) \right\} \frac{1}{EI} = \frac{M_l^2}{18 EI}$$

$$\delta_c = \frac{M_l}{18} \quad y_B = |\theta_A| \frac{l}{2} + \delta_c = \frac{4}{9} \left(\frac{M_l^2}{18 EI} \right)$$

$$\theta_B - \theta_1 = \frac{M_l}{18 EI} \rightarrow \theta_B = \frac{M_l}{9 EI}$$

اینک خیز و شب را در اثر F به دست می‌آوریم

$$y = F \cdot \frac{bx}{6EI} (l^2 - x^2 - b^2) \quad y\left(\frac{l}{3}\right) = \frac{4F_l}{3 \times 81(EI)}$$

$$\frac{dy}{dx} = F \cdot \frac{b}{6EI} (l^2 - 3x^2 - b^2) \quad \frac{dy}{dx} \Big|_{\frac{l}{3}} = \frac{2F_l^2}{81EI}$$

$$y = \frac{4}{3 \times 81} \cdot \frac{l^3}{EI} F + \frac{4}{9 \times 81} \cdot \frac{l^2}{EI} M \quad \& \quad \theta = \frac{2l^2}{81EI} F + \frac{l}{9EI} M$$

$$F = m\omega^2 y \quad \& \quad M = (J_p - J_d)\omega_1 \omega \theta$$

در چرخش هماهنگ، $\omega = \omega_1$ است.

$$\lambda = \frac{m\omega^2 l^3}{81EI} , \quad b = \left(\frac{l}{r}\right)^2 \quad (J_p - J_d) = m \left[\frac{l^2}{2} - \frac{r^2}{4}\right] = \frac{mr^2}{4}$$

$$\frac{y}{l} = \lambda \left[\frac{4}{3l} y + \frac{b}{2} \theta \right] \quad \& \quad \theta = \lambda \left[\frac{2}{l} y + \frac{9b}{4} \theta \right]$$

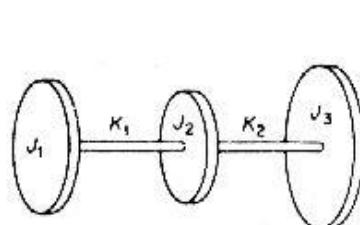
$$\begin{vmatrix} 1 - \frac{4}{3} \lambda & -\frac{b}{2} \lambda \\ -2\lambda & 1 - \frac{9b}{4} \lambda \end{vmatrix} = 0 \longrightarrow 2b\lambda^2 - \left(\frac{4}{3} + \frac{9b}{4} \right) \lambda + 1 = 0$$

$$b=0: \quad \lambda = \frac{3}{4} \quad \& \quad \omega = 7.8 \sqrt{\frac{EI}{ml^3}}$$

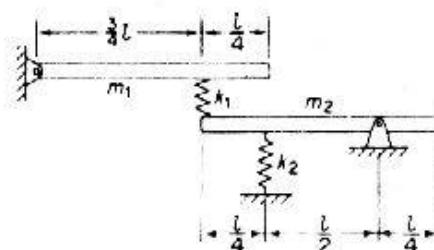
$$b=1: \quad \lambda_1 = 0.347 \quad \& \quad \lambda_2 = 1.443$$

b	λ	$\frac{\omega}{\sqrt{ml^3/EI}}$
0	0.75	7.8
0.1	0.6, 7.16	6.96, 24.1
0.5	0.516, 1.944	6.42, 12.54
1.0		5.3, 10.82

شکل ۵-۵۱ پک سیستم یک درجه آزادی را نشان می‌دهد. معادله مشخصه این سیستم، دارای یک ریشه صفر و دو فرکانس ارتعاش خطی است. مفهوم فیزیکی این واقعیت را که سه مختصه نیاز است اما دو فرکانس به دست می‌آید، بیان کنید.

شکل ۵-۵۲

شکل ۵-۵۲

$$\begin{cases} J_1 \ddot{\theta}_1 = k_1 (\theta_2 - \theta_1) \\ J_2 \ddot{\theta}_2 = -k_1 (\theta_2 - \theta_1) + k_2 (\theta_3 - \theta_2) \\ J_3 \ddot{\theta}_3 = -k_2 (\theta_3 - \theta_2) \end{cases}$$

 سیستم‌های دو درجه آزادی

۸۱

$$\phi = (\theta_2 - \theta_1) \quad \& \quad \psi = (\theta_3 - \theta_2)$$

$$\begin{cases} J_2 \ddot{\phi}_1 = -k_1(1 + \frac{J_2}{J_1}) \phi + k_2 \psi \\ J_3 \ddot{\psi} = k_1(\frac{J_2}{J_1}) \phi - k_2(1 + \frac{J_3}{J_2}) \psi \\ \omega^2 \left[\frac{k_1 + k_2(1 + \frac{J_1 + J_2}{k_2})}{J_1} \right] \omega^2 + \left(\frac{k_1}{k_1} \right) \left(\frac{k_2}{J_2} \right) \left(\frac{J_1 J_2 J_3}{J_3} \right) = 0 \end{cases}$$

5-52 شکل P5-52 دو میله یکنواخت صلب با طول مساوی و جرم‌های مختلف را نشان می‌دهد. معادله‌های حرکت، فرکانسها و مودهای طبیعی را از روش ماتریسی بیابید.
اگر تغییر مکان θ_1 پاد ساعتگرد و تغییر مکان θ_2 ساعتگرد باشد،

$$J_1 \ddot{\theta}_1 = \frac{3l k_1}{4} (\theta_1 - \theta_2) \frac{3l}{4}$$

$$J_2 \ddot{\theta}_2 = \frac{3l k_1}{4} (\theta_1 - \theta_2) \frac{3l}{4} - \frac{1}{2} (l k_2 \theta_2) \frac{1}{2}$$

$$\begin{bmatrix} J_1 & 0 \\ 0 & J_2 \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} \ddot{\theta}_1 \\ \ddot{\theta}_2 \end{Bmatrix} + l k_1 \begin{bmatrix} \frac{9}{16} & \frac{9}{16} \\ -1 & \frac{9}{16} + \frac{k_2}{4k_1} \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} \theta_1 \\ \theta_2 \end{Bmatrix} = \begin{Bmatrix} 0 \\ 0 \end{Bmatrix}$$

$$J_1 = \frac{m_1 l^2}{3} \quad \& \quad J_2 = \left(\frac{1}{12} + \frac{1}{16} \right) m l^2$$

5-53 نشان دهید که مودهای ارتعاشی مستقیم مساله 5-51 متعامد هستند.

$$\begin{bmatrix} k_1 (1 + \frac{J_2}{J_1}) - \omega J_2 & -k \\ -k_1 \frac{J_3}{J_2} & k_2 (1 + \frac{J_3}{J_1}) - \omega^2 J_3 \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} \phi \\ \psi \end{Bmatrix} = \begin{Bmatrix} 0 \\ 0 \end{Bmatrix}$$

$$\frac{\phi}{\psi} = \frac{k_2}{k_1 (1 + \frac{J_2}{J_1}) - \omega^2 J_2} = \frac{\theta_2 - \theta_1}{\theta_3 - \theta_2}$$

$$= \frac{\frac{\theta_2}{\theta_1} - 1}{\frac{\theta_3}{\theta_2} - \frac{\theta_2}{\theta_1}}$$

با قرار دادن مقادیر عددی k_2 و J_2 ثابت کنید که

$$J_1 \theta_1^1 e_1^j + J_2 \theta_2^1 e_2^j + J_3 \theta_3^1 e_3^j = 0$$

5-54 برای سیستم شکل P5-54 مختصات x_1 و x_2 را در دو انتهای تیر به کار ببرید و نوع

همگیری پیش آمده را بیان کنید.

شکل ۵-۵۴

$$\begin{aligned} c &= x_1 + \left(\frac{l_1}{l_1+l_2}\right)(x_2-x_1) = \frac{l_2 x_1 + l_1 x_2}{l_1+l_2} \\ T &= \frac{1}{2}m\left[\frac{l_2 \ddot{x}_1 + l_1 \ddot{x}_2}{l_1+l_2}\right] + \frac{1}{2}J_c\left[\frac{\dot{x}_2 - \dot{x}_1}{l_1+l_2}\right] \\ U &= \frac{1}{2}k_1 x_1^2 + \frac{1}{2}k_2 x_2^2 \end{aligned}$$

پس همگیری دینامیکی پیش می‌آید.

۵-۵۵ از روش تبدیل لاپلاس، ماله حل شده در بخش ۵-۴ را دوباره، حل کنید و نشان دهید که پاسخ آن چنین است:

$$\begin{aligned} x(t) &= 1.499[1 - \cos(16.09t) - 0.3875[1 - \cos(31.64t)]] \text{ cm} \\ y(t) &= 2.334[1 - \cos(16.09t)] + 0.993[1 - \cos(31.64t)] \text{ cm} \end{aligned}$$

از بخش ۵.۴ تبدیل لاپلاس معادله‌های دیفرانسیل با شرایط اولیه صفر چنین است:

$$(s^2 + 540)\bar{x}(s) - 180\bar{y}(s) = 0$$

$$-720\bar{x}(s) + (720 + s^2)\bar{y}(s) = \frac{16}{s}$$

$$\bar{x}(s) = \frac{180\bar{y}(s)}{s^2 + 540} \quad \& \quad -720\left[\frac{180}{s^2 + 540}\right]\bar{y}(s) + (720 + s^2)\bar{y}(s) = \frac{16}{s}$$

معادله را بر حسب y می‌نویسیم:

$$(s^4 + 1260s^2 + 259200)\bar{y}(s) = \frac{16}{s}(s^2 + 540)$$

ریشه‌ها به دست می‌آید

$$s^2 = -630 \pm \sqrt{396900 - 259200} = -630 \pm 371.08$$

$$s_1^2 = -258.92 \rightarrow s_1 = \pm 16.091 i$$

$$s_2^2 = -1001.08 \rightarrow s_2 = \pm 31.640 i$$

$$\bar{y}(s) = \frac{16(s^2 + 54)}{s(s^2 + 258.92)(s^2 + 1001.08)} = \frac{16(s^2 + 540)}{s(s \pm 16.09 i)(s \pm i)} 31.64$$

سیستم‌های دو درجه آزادی

۸۷

$$= \frac{C_1}{s+16.091i} + \frac{C_2}{s-16.091i} + \frac{C_3}{s+31.64i} + \frac{C_4}{s+31.64i} + \frac{C_5}{s}$$

$C_1 = -0.0117$	$C_2 = -0.0117$	$C_3 = -0.004965$
$C_4 = -0.004965$	$C_5 = 0.0333$	

پس از جایگذاری این مقادیر در معادله $y(s)$ داریم

$$\bar{y}(s) = \frac{-0.0117}{s+16.091i} + \frac{-0.0117}{s-16.091i} + \frac{-0.004965}{s+31.64i} + \frac{0.009965}{s-31.64i} + \frac{0.0333}{s}$$

$$y(t) = 0.0333 - 0.0117(e^{-16.091t} + e^{16.091t}) - 0.004965(e^{-31.64t} + e^{31.64t})$$

$$= 0.0333 - 0.0234 \cos(16.091t) - 0.00993 \cos(31.641t) m$$

$$= 2.34[1 - \cos(16.091t)] + 0.993[1 - \cos(31.641t)] cm$$

$$\bar{x}(s) = \frac{180y(s)}{s^2 + 540} = \frac{180(16)}{s(s^2 + 258.92)(s^2 + 1001.08)} = \frac{B_1}{s} +$$

$$+ \frac{B_2}{s-16.09i} + \frac{B_3}{s-16.09i} + \frac{C_4}{s+31.64i} + \frac{C_5}{s+31.64i}$$

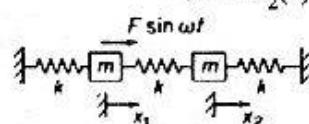
$$\bar{x}(s) = \frac{0.111}{s} + \frac{0.007495}{s+16.09i} + \frac{0.007495}{s-16.09i} + \frac{0.001938}{s+0.001938} + \frac{0.001938}{s-31.64i}$$

$$x(t) = 0.0111 - 0.01499 \cos(16.091t) + 0.003875 \cos(31.641t) m$$

$$= 1.4999[1 - \cos(16.091t)] + 0.3875[1 - \cos(31.641t)] cm$$

۵-۵ از روش تبدیل لاپلاس پاسخ ارتعاش و اداسته سیستم شکل P5-57 را بابد. شرایط

آغازین $x_1(0)$ و $\dot{x}_2(0)$ است.

شکل P5-57

$$m \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} \ddot{x}_1 \\ \ddot{x}_2 \end{Bmatrix} + k \begin{bmatrix} 2 & -1 \\ -1 & 2 \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{Bmatrix} = \begin{Bmatrix} F \sin \omega t \\ 0 \end{Bmatrix} \sin \omega t$$

$$ms^2 \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} \ddot{x}_1(s) \\ \ddot{x}_2(s) \end{Bmatrix} + k \begin{bmatrix} 2 & -1 \\ -1 & 2 \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} \ddot{x}_1(s) \\ \ddot{x}_2(s) \end{Bmatrix} =$$

$$\left. \begin{Bmatrix} \frac{F \omega}{s^2 + \omega^2} + msx_1(0) + m\dot{x}_1(0) \\ msx_2(0) + m\dot{x}_2(0) \end{Bmatrix} \right\}$$

از حل ماتریس داریم:

$$(ms^2 + 2k)^2 - k^2 = 0 \rightarrow s^2 = \frac{-2k}{m} \pm \frac{k}{m}$$

$$\bar{x}_1(s) = \frac{\begin{vmatrix} F\omega & msx_1(0) + mx_1(0) \\ s^2 + \omega^2 & -k \end{vmatrix}}{(s^2 + \frac{k}{m})(s^2 + \frac{3k}{m})m}$$

$$\bar{x}_2(s) = \frac{\begin{vmatrix} ms^2 + 2k & \frac{F\omega}{s^2 + \omega^2} + msx_1(0) + mx_1(0) \\ -k & msx_2(0) + mx_2(0) \end{vmatrix}}{(s^2 + \frac{k}{m})(s^2 + \frac{3k}{m})m}$$

در ارتعاش حالت پایه، $x(0)$ و $\dot{x}(0)$ صفر و $s = i\omega$ است.

$$x_1(s) = \frac{[\frac{2k}{m} - \omega^2] F \sin(\omega t)}{(\frac{k}{m} - \omega^2)(\frac{3k}{m} - \omega^2)}$$

$$x_2(s) = \frac{kF \sin(\omega t)}{(\frac{K}{m} - \omega^2)(\frac{3k}{m} - \omega^2)m}$$

ویژگیهای سیستم ارتعاشی

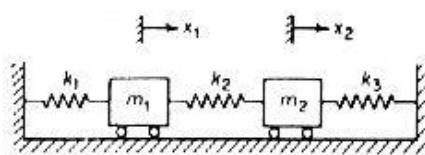
6-1 برای سیستم جرم-فner شکل 1، ماتریس تغییر شکل را بیابید.

$$F_1 = -k_1 x_1 - k_2(x_1 - x_2) \quad & F_2 = -k_3 x_2 - k_2(x_2 - x_1)$$

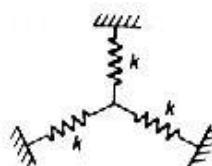
$$\begin{Bmatrix} F_1 \\ F_2 \end{Bmatrix} = \begin{bmatrix} -(k_1+k_2) & k_2 \\ k_2 & -(k_2+k_3) \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{Bmatrix}$$

$$\begin{Bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{Bmatrix} = [k]^{-1} \begin{Bmatrix} F_1 \\ F_2 \end{Bmatrix} =$$

$$\frac{-1}{k_1 k_2 + k_1 k_3 + k_2 k_3} \begin{bmatrix} k_2 + k_3 & k_2 \\ k_2 & k_1 + k_2 \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} F_1 \\ F_2 \end{Bmatrix}$$

P6-1

P6-2

6-2 سه فنر هر یک با سختی k و با زاویه 120° به صورت متقابل همچون شکل 2 به یکدیگر بسته شده‌اند. ثابت کنید که ضرایب تاثیر اتصال، مستقل و برابر $\frac{1}{1.5}$ است.
اگر اتصال O تا 'O' کشیده شود و δ کرچک باشد،

$$F_1 = k\delta \cos\theta \quad F_2 = k\delta \cos(60-\theta) \quad F_3 = k\delta \cos(60-\theta)$$

نیرو در راستای تغییر مکان δ چنین خواهد بود،

$$\begin{aligned} F &= F_1 \cos\theta + F_2 = k\delta \cos(60-\theta) + F_3 = k\delta \cos(60-\theta) \\ &= k\delta [\cos^2\theta + \cos^2(60-\theta) + \cos^2(60-\theta)] = 1.5k\delta \end{aligned}$$

که پاسخ مستقل از θ است.

$$\frac{\delta}{F} = \frac{1}{1.5k}$$

6-3 تیر یکنواختی به طول l بر روی تکبه گاه ساده با وزنهای در $l/0.25$ و $l/0.6$ بارگذاری شده است. ضرایب تأثیر بارگذاری در این نقطه را به دست آورید.
اگر فاصله $l/0.25$ را نقطه ۱ و $l/0.6$ را نقطه ۲ نامگذاری کنیم،

$$t = \frac{Pbx}{6EI} (l^2 - x^2 - b^2) \quad x \leq a$$

$$a_{11} = \frac{0.75(0.25l^3)}{6EI} (1 - 0.25^2 - 0.75^2) = \frac{0.0114l^3}{EI}$$

$$a_{12} = a_{21} = \frac{0.25(0.4l^3)}{6EI} (1 - 0.4^2 - 0.25^2) = \frac{0.013l^3}{EI}$$

$$a_{22} = \frac{0.4(0.6l^3)}{6EI} (1 - 0.6^2 - 0.25^2) = \frac{0.01924l^3}{EI}$$

$$a = \frac{l^3}{EI} \begin{bmatrix} 0.0114 & 0.013 \\ 0.013 & 0.01924 \end{bmatrix}$$

6-4 ماتریس تغییر شکل تیر یک سرگیردار نشان داده در شکل P6.4 را به دست آورید و ماتریس سختی آن را از وارون ماتریس تغییر شکل بیابید.

$$a_{11} = \frac{(l/4)^4}{3EI} = \frac{l^3}{192EI} \quad \& \quad \theta_{11} = \frac{(l/4)^2}{3EI} = \frac{l^2}{192EI}$$

$$a_{21} = a_{11} + \frac{1}{4} \theta_{11} = \frac{l^3}{192EI} + \frac{l^3}{128EI} = \frac{2.5l^3}{192EI}$$

$$a_{31} = a_{21} + \frac{l^3}{128EI} = \frac{4l^3}{192EI}$$

$$a_{41} = a_{31} + \frac{l^3}{128EI} = \frac{5.5l^3}{192EI}$$

$$a_{22} = \frac{(l/2)^3}{3EI} = \frac{l^3}{24EI} \quad \& \quad \theta_{22} = \frac{(l/2)^2}{2EI} = \frac{l^2}{8EI}$$

$$a_{32} = a_{22} + \frac{l}{4} \theta_{22} = \left(\frac{1}{24} + \frac{1}{32}\right) \frac{l^3}{EI} = \frac{7l^3}{96EI}$$

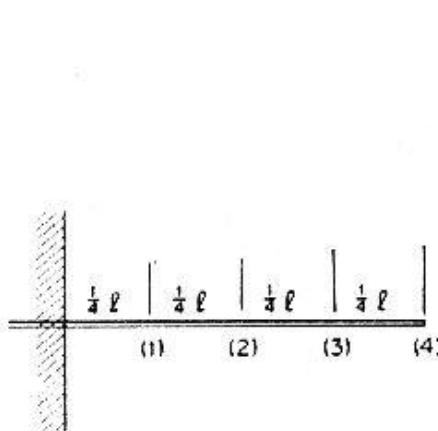
$$a_{42} = \left(\frac{7}{96} + \frac{1}{32}\right) \frac{l^3}{EI} = \frac{10l^3}{96EI}$$

$$a_{33} = \frac{(3l/8)^3}{3EI} = \frac{9l^3}{64EI} \quad \& \quad \theta_{33} = \frac{(3l/4)^2}{2EI} = \frac{9l^2}{32EI}$$

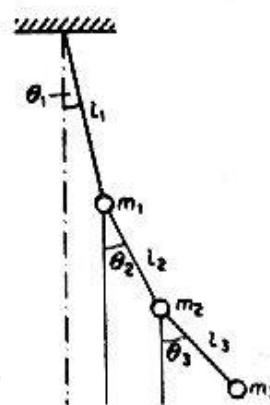
$$a_{43} = a_{33} + \frac{1}{4} \theta_{33} = \left(\frac{9}{64} + \frac{9}{128}\right) \frac{l^3}{EI} = \frac{27l^3}{128EI} \quad a_{44} = \frac{l^3}{3EI}$$

$$a = \frac{l^3}{EI} \begin{vmatrix} 2.5 & 1 & 7 & 10 \\ 192 & 24 & 96 & 96 \end{vmatrix} = \frac{l^3}{192 EI} \begin{vmatrix} 20 & 14 & 82.5 \end{vmatrix}$$

$$a = \frac{l^3}{EI} \begin{bmatrix} \frac{1}{192} & \frac{2.5}{192} & \frac{4}{192} & \frac{5.6}{192} \\ \frac{2.5}{192} & \frac{1}{24} & \frac{7}{96} & \frac{10}{96} \\ \frac{4}{192} & \frac{7}{96} & \frac{9}{64} & \frac{27}{128} \\ \frac{5.6}{192} & \frac{10}{96} & \frac{27}{128} & \frac{1}{3} \end{bmatrix} = EI \frac{l^3}{192} \begin{bmatrix} 1 & 2.5 & 4 & 5.5 \\ 2.5 & 8 & 14 & 20 \\ 4 & 14 & 27 & 40.5 \\ 5.5 & 20 & 40 & 64 \end{bmatrix}$$

شکل ۶-۴

شکل ۶-۵

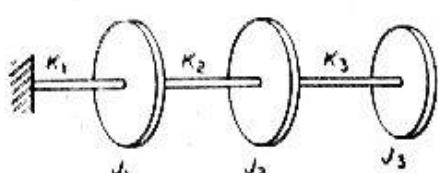
۶-۵ ضرایب تأثیر آونگ سه گانه شکل P6-5 را به دست آورید.

$$\frac{a_{11}}{l_1}(m_1 + m_2 + m_3)g = 1 \quad a_{11} = a_{21} = a_{31} = \left[\frac{1}{m_1 + m_2 + m_3} \right] \frac{l_1}{g}$$

$$\left[\frac{a_{22} - a_{12}}{l_2} \right](m_2 + m_3)g = 1 \quad a_{22} = a_{32} = \left[\frac{1}{m_2 + m_3} \right] \left(\frac{l_2}{g} \right) + \left[\frac{1}{m_1 + m_2 + m_3} \right] \left(\frac{l_1}{g} \right)$$

$$\left[\frac{a_{33} - a_{23}}{l_3} \right]m_3g = 1 \quad a_{33} = \left[\frac{1}{m_3} \right] \frac{l_3}{g} + \left[\frac{1}{m_2 + m_3} \right] \left(\frac{l_2}{g} \right) + \left[m_1 + m_2 + m_3 \right] \left(\frac{l_1}{g} \right)$$

$$a_{ij} = a_{ji}$$

۶-۶ ماتریس سختی سیستم شکل P6-6 را بیابید و از وارون آن، ماتریس تغییر شکل را برآورد کنید.

هر بار یک دیسک را به اندازه واحد می‌چرخانیم در حالی که دو دیسک دیگر ثابت هستند و سپس گشتاور لازم به دست می‌آید:

$$\theta_1 = 1.0 \quad T_1 = k_1 + k_2 \quad T_1 = -k_1 \quad T_2 = -k_2 \quad T = 0$$

$$\theta_2 = 1.0 \quad T_1 = -k_2 \quad T_2 = k_2 + k_3 \quad T_3 = -k_3$$

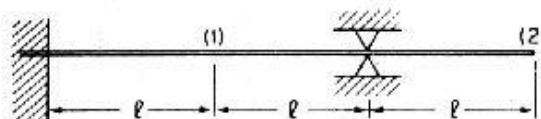
$$\theta_3 = 1.0 \quad T_1 = 0 \quad T_2 = -k_3 \quad T_3 = -k_3$$

$$[k] = \begin{bmatrix} k_1 + k_2 & -k_2 & 0 \\ -k_2 & k_2 + k_3 & -k_3 \\ 0 & -k_3 & k_3 \end{bmatrix}$$

$$[a] = \begin{bmatrix} \frac{1}{k_1} & \frac{1}{k_1} & \frac{1}{k_1} \\ \frac{1}{k_1} & \frac{1}{k_1} + \frac{1}{k_2} & \frac{1}{k_1} + \frac{1}{k_2} \\ \frac{1}{k_1} & \frac{1}{k_1} + \frac{1}{k_2} & \frac{1}{k_1} + \frac{1}{k_2} + \frac{1}{k_3} \end{bmatrix}$$

و برای ماتریس تغییر شکل به هر دیسک گشتاور واحد بدهید و چرخش را اندازه بگیرید.

۶-۷ ماتریس تغییر شکل تیر یکنواخت شکل P6-7 را از روش لنگر سطح بباید.

شکل ۶-۷

خیز در ۰

$$0.5(2Rl)(2l)\left(\frac{4l}{3}\right)\frac{1}{2}(Pl)(l)\left(\frac{5l}{3}\right)=0 \quad R=\frac{5P}{16} \quad 2Rl=\frac{5Pl}{8}$$

لنگر سطح حول (۱) = خیز در نقطه (۱)

$$EIy_1=\frac{5Pl}{16}(l)\left(\frac{l}{2}\right)+\frac{1}{2}\left(\frac{5Pl^2}{16}\right)\left(\frac{2l}{3}\right)=Pl^3\left(\frac{5}{32}+\frac{5}{48}\cdot\frac{1}{3}\right)=\frac{3.5}{48}Pl^3$$

$$a_{11}=\frac{3.5l^3}{48 EI}=\frac{7l^3}{96EI}$$

لنگر سطح حول (۲) = خیز در نقطه (۲)

ویرگهای سیستم ارتعاشی

۸۹

$$EIy_2 = \frac{5Pl}{8}(2l)\left(\frac{7l}{2}\right) - \frac{1}{2}(Pl^2)\frac{8l}{3} = \frac{Pl^3}{8} \quad a_{21} = a_{12} = \frac{l^3}{8EI}$$

خیز در $R=0$

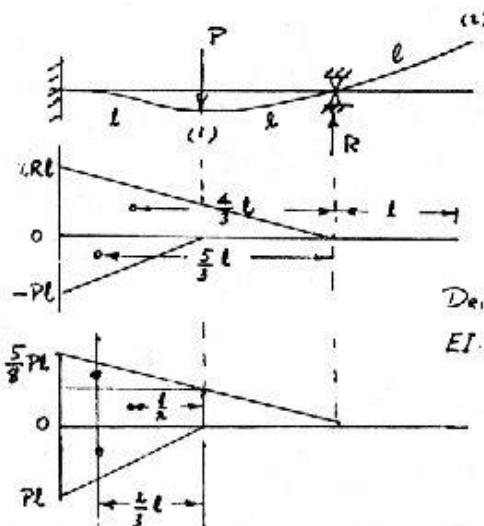
$$(Pl^2)l + \frac{1}{2}(2Pl)(2l)\left(\frac{4}{3}l\right) = 0 \quad Pl^3(2 + \frac{8}{3}) = Rl^3\left(\frac{8}{3}\right) \rightarrow R = \frac{7P}{4}$$

برای a_{22}

$$\frac{1}{2}(3Pl)(3l)(2l) - \frac{1}{2}\left(\frac{7Pl}{2}\right)(2l)\left(l + \frac{4l}{3}\right) = EIy_2$$

$$Pl^3(9 - 8.666) = \left(\frac{5.4}{6} - \frac{49}{6}\right)Pl^3 = \frac{5Pl^3}{6}$$

$$a_{22} = \frac{5l^3}{6EI} \quad a = \frac{l^3}{EI} \begin{bmatrix} \frac{7}{96} & \frac{1}{8} \\ \frac{1}{8} & \frac{5}{6} \end{bmatrix}$$

6-8 ماتریس تغییر شکل ساختمان چهار طبقه شکل 6.1-3 و از آن ماتریس سختی را بباید.

$$a_{11} = a_{12} = a_{13} = a_{14} = \frac{l^3}{12EI} \quad a_{21} = \frac{l^3}{12EI} \quad a_{22} = a_{23} = a_{24} = \frac{2l^3}{12EI}$$

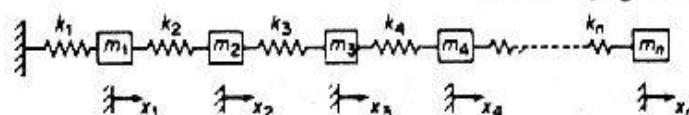
$$a_{31} = \frac{l^3}{12EI} \quad a_{32} = \frac{2l^3}{12EI} \quad a_{33} = a_{34} = \frac{3l^3}{12EI}$$

$$a_{41} = \frac{l^3}{12 EI}, \quad a_{42} = \frac{2l^3}{12 EI}, \quad a_{43} = \frac{3l^3}{12 EI}, \quad a_{44} = \frac{4l^3}{12 EI}$$

$$[a] = \frac{l}{12EI} = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 2 & 2 \\ 1 & 2 & 3 & 3 \\ 1 & 2 & 3 & 4 \end{bmatrix}$$

$$[k]^{-1} = [a]^{-1} \rightarrow [k] = \frac{12EI}{l^3} \begin{bmatrix} 2 & -1 & 0 & 0 \\ -1 & 2 & -1 & 0 \\ 0 & -1 & 2 & -1 \\ 0 & 0 & -1 & 1 \end{bmatrix}$$

6-9 سیستمی مانند شکل P6-9 را با n فر سری درنظر بگیرید و نشان دهید که ماتریس سختی یک ماتریس نواری است.

شکل 6-9

به هر جرم تغییر مکانی به اندازه واحد بدھید و تغییر مکان بقیه جرمها را صفر بگیرید و سپس اندازه نیروی لازم به دست می آید برای مثال $x_1 = 1.0$

$$[k] = \begin{bmatrix} k_1 + k_2 & -k & 0 & 0 & \dots \\ -k_2 & k_2 + k_3 & -k_3 & 0 & \dots \\ 0 & -k_3 & k_3 + k_4 & -k_4 & \dots \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \end{bmatrix}$$

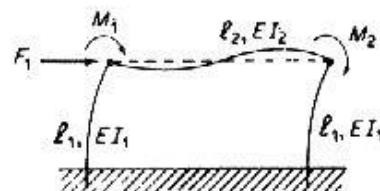
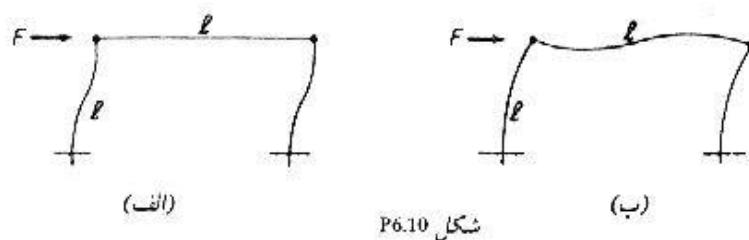
6-10 سختی یک قاب را برای میله بالایی صلب و تغییر شکل پذیر مقایسه کنید. فرض کنید همه طولها و EIها یکسان باشد. اگر میله بالایی شکل (ب) P6-10 در گوشها لولا شده باشد، نسبت دو فرکانس طبیعی را باید.

$$(1) k = 2\left[\frac{12EI}{l^3}\right] = \frac{24EI}{l^3}$$

$$(b) F = \frac{EI}{l^2}(24 - 6/\theta_2 - 6/\theta_3) \quad M = \frac{EI}{l^2}(-6 + 8/\theta_2 + 2/\theta_3) = 0$$

$$\theta_2 = \theta_3 = 0 \rightarrow -6 + 10\theta_l = 0 \rightarrow \theta = 0.6l$$

$$F = \frac{16.8 EI}{l^3} \quad \text{نسبت فرکانسها} = \frac{24}{16.8}$$

شکل P6.11

6-11 قاب مستطیلی شکل P6.11 در زمین ثابت شده است. ماتریس سختی سیستم بارگذاری شده را بباید.

از جدول 6.1 a از برهم نهی $\theta_1 + \theta_2 + \delta$ است، در مود δ

$$F = \frac{24EI_1\delta}{l_1^3} \quad \& \quad M_2 = M_3 = \frac{-6EI_1\delta}{l_1^2}$$

برای مود θ_1

$$F_1 = \frac{-6EI_1\sigma_1}{l_1^3} \quad \& \quad M_1 = \left[\frac{-4EI_1}{l_1} + \frac{4EI_2}{l_2} \right] \theta_1 \quad \& \quad M_2 = \frac{2EI_2\theta_1}{l_2}$$

برای مود θ_2 همانند θ_1 است ولی در گوش راست، نتایج δ و θ_1 و θ_2 را جمع کنید.

$$\begin{Bmatrix} F_1 \\ M_1 \\ M_2 \end{Bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{2EI_1}{l_1^3} & \frac{-6EI_1}{l_1^2} & \frac{-6EI_1}{l_1^2} \\ \frac{-6EI_1}{l_1^2} & \frac{-4EI_1}{l_1} + \frac{4EI_2}{l_2} & \frac{2EI_2}{l_2} \\ \frac{-6EI_1}{l_1^2} & \frac{2EI_2}{l_2} & \frac{-4EI_1}{l_1} + \frac{4EI_1}{l_1} \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} \delta \\ \theta_1 \\ \theta_2 \end{Bmatrix}$$

6-15 با به کارگیری ماتریس الحاقی، مودهای ارتعاشی سیستم جرم-فنر در شکل P6-15 را بیابید.

$$\begin{aligned} m \begin{bmatrix} 3 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \ddot{x}_1 \\ \ddot{x}_2 \end{bmatrix} + k \begin{bmatrix} 2 & -1 \\ -1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix} \\ \lambda = \frac{m\omega^2}{k} \rightarrow \begin{vmatrix} 2.3\lambda & -1 \\ -1 & 1-\lambda \end{vmatrix} = 0 \rightarrow \lambda^2 - \frac{5}{3}\lambda + \frac{1}{3} = 0 \end{aligned}$$

$$\lambda = \begin{cases} 0.2323 \\ 1.4343 \end{cases}$$

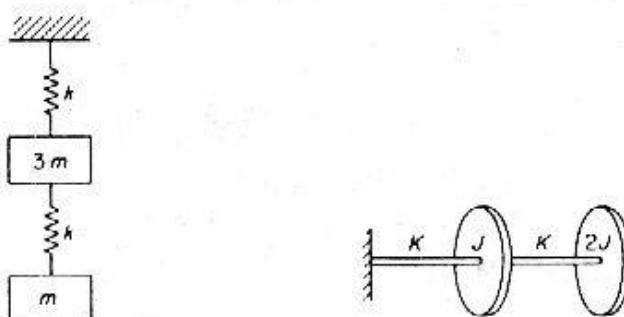
$$\text{ماتریس الحاقی} = \begin{bmatrix} 1-\lambda & 1 \\ 1 & 1-\lambda \end{bmatrix}$$

با جایگذاری λ در هر یک ستون:

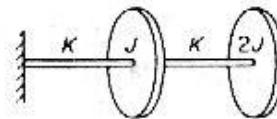
$$\begin{bmatrix} 0.7677 \\ 1.000 \end{bmatrix} = \text{مود اول}$$

با جایگذاری λ در ستون

$$\begin{bmatrix} 0.4343 \\ 1.000 \end{bmatrix} = \text{مود اول}$$

شکل P6-15

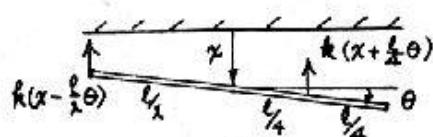
شکل P6-16

6-16 برای سیستم شکل P6-16، معادله‌های حرکت را به شکل ماتریس بنویسید و از ماتریس الحاقی، مودهای ارتعاشی را به دست آورید.

$$\begin{aligned} \begin{bmatrix} J & 0 \\ 0 & 2J \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \ddot{\theta}_1 \\ \ddot{\theta}_2 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 2J & -k \\ -k & J \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \theta_1 \\ \theta_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix} \\ \lambda = \frac{J\omega^2}{k} \rightarrow \begin{vmatrix} 2\lambda & -1 \\ -1 & 1-2\lambda \end{vmatrix} = 0 \quad 2\lambda^2 - 5\lambda + 1 = 0 \\ \lambda = \begin{cases} 0.2192 \\ 2.2808 \end{cases} \quad \text{ماتریس الحاقی} \rightarrow \begin{bmatrix} 1-2\lambda & 1 \\ 1 & 1-2\lambda \end{bmatrix} \end{aligned}$$

$$\begin{Bmatrix} \theta_1 \\ \theta_2 \end{Bmatrix}_1 = \begin{Bmatrix} 1.00 \\ 1.781 \end{Bmatrix} \quad & \quad \begin{Bmatrix} \theta_1 \\ \theta_2 \end{Bmatrix}_2 = \begin{Bmatrix} 1.00 \\ -0.2808 \end{Bmatrix}$$

6-17 ماتریس مودهای ارتعاشی (jodal matrix) یا P و ماتریس وزنی مودهای سیستم شکل P6-17 یعنی P را به دست آورید. نشان دهید که P یا P' بر ماتریس متعامد خواهند بود. ابتدا پیکر آزاد جسم را رسم می کنیم.

$$\frac{m\ddot{\theta}}{l^2} = \frac{l}{2}k(x - \frac{1}{2}\theta) - \frac{l}{2}k(x + \frac{1}{4}\theta) = \frac{l}{4}kx - \frac{5l^2}{16}\theta$$

$$m\ddot{x} = -k(x - \frac{l}{2}\theta) - k(x + \frac{1}{4}\theta)\theta = -2kx - k\frac{l^2}{4}\theta$$

$$m \begin{bmatrix} \frac{l^2}{12} \\ 0 \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} \ddot{\theta} \\ \ddot{x} \end{Bmatrix} + k \begin{bmatrix} \frac{5l^2}{16} & \frac{-l}{4} \\ \frac{-l}{4} & 2 \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} \theta \\ x \end{Bmatrix} = \begin{Bmatrix} 0 \\ 0 \end{Bmatrix}$$

$$\lambda = \left\{ \frac{1.664}{4.106} \right. \rightarrow \frac{l\theta}{x} = 4(2-x) = \left\{ \frac{1.0424}{-8.428} \right.$$

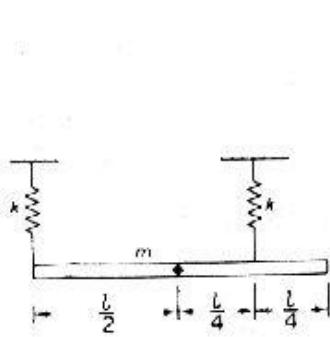
$$\begin{Bmatrix} \theta \\ x \end{Bmatrix} = \begin{Bmatrix} \frac{1.424}{l} \\ 1.000 \end{Bmatrix} \quad \begin{Bmatrix} \theta \\ x \end{Bmatrix} = \begin{Bmatrix} \frac{-8.424}{l} \\ 1.000 \end{Bmatrix}$$

$$P = \begin{bmatrix} \frac{1.424}{l} & 1.00 \\ \frac{-8.424}{l} & 1.00 \end{bmatrix}$$

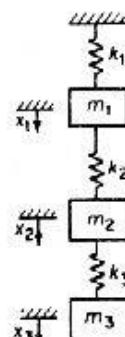
$$P'kP = \begin{bmatrix} \frac{1.424}{l} & 1.00 \\ \frac{-8.424}{l} & 1.00 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \frac{5l^2}{16} & \frac{-l}{4} \\ \frac{-l}{4} & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \frac{1.424}{l} & \frac{-8.424}{l} \\ 1.00 & 1.00 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} 1.9219 & 0.0013 \\ 0.0013 & 28.3880 \end{bmatrix} \cong \begin{bmatrix} 1.9217 & 0 \\ 0 & 28.3888 \end{bmatrix}$$

که فطری است.

P6-17

P6-18

6-18 ماتریس تغییر شکل سیستم جرم-فتر سه درجه آزادی شکل P6-18 را بباید و معادله حرکت ماتریس آن را بنویسید.
نیروی واحدی در نقطه 1 وارد کنید.

$$a_{11} = a_{21} = a_{31} = a_{12} = a_{13} = \frac{1}{k_1}$$

نیروی واحدی در نقطه 2 وارد کنید.

$$a_{22} = a_{32} = a_{23} = \frac{1}{k_1} + \frac{1}{k_2}$$

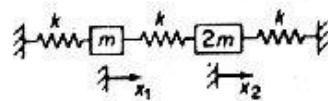
و به همین شکل نیروی واحد را در نقطه 3 وارد کنید.

$$a_{33} = \frac{1}{k_1} + \frac{1}{k_2} + \frac{1}{k_3}$$

و معادله حرکت ماتریس به دست می آید.

$$\begin{Bmatrix} \ddot{x}_1 \\ \ddot{x}_2 \\ \ddot{x}_3 \end{Bmatrix} = \omega^2 \begin{bmatrix} m_1 & 0 & 0 \\ 0 & m_2 & 0 \\ 0 & 0 & m_3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} \\ a_{31} & a_{32} & a_{33} \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{Bmatrix}$$

6-19 ماتریس مودها، P و ماتریس وزنی آن $\tilde{P}$ را برای سیستم شکل P6.19 بباید و پس از قطری کردن ماتریس سختی آن، معادله های حرکت را ناهمگیر سازید.

P6-19

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 2 \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} \ddot{x}_1 \\ \ddot{x}_2 \end{Bmatrix} + k \begin{bmatrix} 2 & -1 \\ -1 & 2 \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{Bmatrix} = \begin{Bmatrix} 0 \\ 0 \end{Bmatrix} \quad \& \lambda = \frac{m\omega^2}{k}$$

$$\left| \begin{bmatrix} 2-\lambda & -1 \\ -1 & 2-2\lambda \end{bmatrix} \right| = 0 \rightarrow \lambda^2 - 3\lambda + \frac{3}{2} = 0 \rightarrow \lambda = \begin{Bmatrix} 0.634 \\ 2.366 \end{Bmatrix}$$

$$\frac{x_1}{x_2} = 2(1-\lambda) = \begin{Bmatrix} 0.732 \\ -2.732 \end{Bmatrix} \rightarrow P = \begin{bmatrix} 0.732 & -2.732 \\ 1.000 & 1.000 \end{bmatrix}$$

$$\tilde{P}M\tilde{P}y + \tilde{P}k\tilde{P}y = 0$$

$$\begin{bmatrix} 2.533 & 0 \\ 0 & 9.48 \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} \ddot{y}_1 \\ \ddot{y}_2 \end{Bmatrix} + \begin{bmatrix} 1.606 & 0 \\ 0 & 22.33 \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} y_1 \\ y_2 \end{Bmatrix} = \begin{Bmatrix} 0 \\ 0 \end{Bmatrix}$$

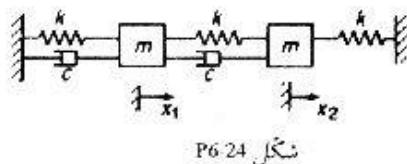
6-20 برای آونگ دوگانه‌ای با مختصات θ_1 و θ_2 ، P را بباید. نشان دهید که P ، معادله‌های حرکت را ناهمگیر می‌کند.

$$\frac{l}{g} \begin{bmatrix} 2 & -1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} \ddot{\theta}_1 \\ \ddot{\theta}_2 \end{Bmatrix} + \begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} \theta_1 \\ \theta_2 \end{Bmatrix} = \begin{Bmatrix} 0 \\ 0 \end{Bmatrix}$$

همگیر دینامیکی است و از مساله 10-5 داریم:

$$\begin{Bmatrix} \theta_1 \\ \theta_2 \end{Bmatrix} = \begin{Bmatrix} 0.707 \\ 1.000 \end{Bmatrix} \quad \begin{Bmatrix} \theta_1 \\ \theta_2 \end{Bmatrix} = \begin{Bmatrix} -0.707 \\ 1.00 \end{Bmatrix}$$

6-24 ماتریس میرایی سیستم شکل P6.24 را بباید و نشان دهید که متناسب نیست.

نکل P6.24

$$m \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} \ddot{x}_1 \\ \ddot{x}_2 \end{Bmatrix} + c \begin{bmatrix} 2 & -1 \\ -1 & 1 \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} \dot{x}_1 \\ \dot{x}_2 \end{Bmatrix} + \begin{bmatrix} 2 & -1 \\ -1 & 2 \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{Bmatrix} = \begin{Bmatrix} F \\ 0 \end{Bmatrix} \sin \omega t$$

6-25 با به کارگیری ماتریس مودها، P سیستم مساله 6.24 را چنان بنویسید که ماتریس میرایی آن همگیر باشد و آن را از روش تبدیل لاپلاس حل کنید.

$$\lambda = \frac{m\omega^2}{k} \rightarrow \begin{vmatrix} 2-\lambda & -1 \\ -1 & 2-\lambda \end{vmatrix} = 0 \rightarrow \lambda = 1, 3$$

$$\begin{Bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{Bmatrix} = \begin{Bmatrix} 1 \\ 1 \end{Bmatrix} \quad \begin{Bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{Bmatrix} = \begin{Bmatrix} -1 \\ 1 \end{Bmatrix}$$

$$P = \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} \rightarrow P = \frac{2}{\sqrt{2m}} \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}$$

$$x = \tilde{P}y \rightarrow \tilde{P}'M\tilde{P}\tilde{y} + \tilde{P}'C\tilde{P}\tilde{y} + \tilde{P}'k\tilde{P}\tilde{y} = \tilde{P}'F$$

$$\begin{bmatrix} 10 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} \ddot{y}_1 \\ \ddot{y}_2 \end{Bmatrix} + \frac{c}{2m} \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ -1 & 5 \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} \dot{y}_1 \\ \dot{y}_2 \end{Bmatrix} + \frac{k}{m} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 3 \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} y_1 \\ y_2 \end{Bmatrix} = \frac{1}{\sqrt{2m}} \begin{Bmatrix} F_1 \\ F_2 \end{Bmatrix} \sin \omega t$$

ماتریس میرایی همگیر است.

$$\ddot{y}_1 + \frac{c}{2m}(\dot{y}_1 + \dot{y}_2) + \frac{k}{m}y_1 = \frac{F_1}{\sqrt{2m}} \sin \omega t$$

$$\ddot{y}_1 + \frac{c}{2m}(-\dot{y}_1 + \dot{y}_2) + \frac{3k}{m}y_2 = \frac{-F_2}{\sqrt{2m}} \sin \omega t$$

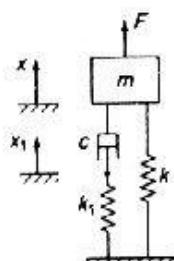
با سخ حالت بایا چنین است.

$$\left(\frac{k}{m}\omega^2 + \frac{c\omega}{2m}i \right) Y_1 - i\left(\frac{c\omega}{2m} \right) Y_2 = \frac{F_1}{\sqrt{2m}}$$

$$-i\left(\frac{c\omega}{2m} \right) Y_1 + \left(\frac{3k}{m}\omega^2 + \frac{c\omega}{2m}i \right) Y_2 = \frac{-F_2}{\sqrt{2m}}$$

$$Y_1 = \frac{\frac{F_1}{\sqrt{2m}} \begin{vmatrix} 1 & \frac{c\omega}{2m}i \\ -1 & \frac{3k}{m}\omega^2 + \frac{5c\omega}{2m}i \end{vmatrix}}{\left(\frac{k}{m}\omega^2 + \frac{c\omega}{2m}i \right) \left(\frac{3k}{m}\omega^2 + \frac{5c\omega}{2m}i \right) + \left(\frac{c\omega}{2m} \right)^2}$$

6-26 سیستم میرایی لزج خطی شکل P6-26 را در نظر بگیرید. معادله‌های حرکت سیستم با مختصات اینترسی x و x_1 چنین است.

شکل 6-26

$$m\ddot{x} = -kx - c(\dot{x} - \dot{x}_1) + F$$

$$0 = c(\dot{x} - \dot{x}_1) - kx_1$$

معادله حرکت را به شکل ماتریس بنویسید.

$$\omega_*^2 = \frac{k}{m} \quad \alpha = \frac{k_1}{c} \quad \beta = \frac{k_1}{m}$$

دوباره معادله را می‌نویسیم

$$\ddot{x} = -\omega^2 x - \beta x_1 + \frac{F}{m} \quad \ddot{x}_1 = \dot{x} - \alpha x_1$$

$$x_1 = z_1 \quad \dot{x}_1 = \dot{z}_1 \quad x = z_2 \quad \dot{x} = z_3 = \dot{z}_2$$

$$\begin{Bmatrix} \dot{Z}_1 \\ \dot{Z}_2 \\ \dot{Z}_3 \end{Bmatrix} = \begin{Bmatrix} -\alpha & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \\ -\beta & -\omega^2 & 0 \end{Bmatrix} \begin{Bmatrix} Z_1 \\ Z_2 \\ Z_3 \end{Bmatrix} + \begin{Bmatrix} 0 \\ 0 \\ \frac{F}{m} \end{Bmatrix}$$

6.27 با مقایسه سیستم لزج خطی شکل P6.26 و یک سیستم لزج میرایی نشان دهد

میرایی که لزج معادل و سختی معادل آن چنین است:

$$c_{eq} = \frac{c}{1 + (\frac{\omega c}{k_1})^2} \quad k_{eq} = \frac{k + (k_1 + k) (\frac{\omega c}{k_1})^2}{1 + (\frac{\omega c}{k_1})^2}$$

$$F = kx + c(\dot{x} - \dot{x}_1) \quad (1)$$

$$k_1 x_1 = c(\dot{x} - \dot{x}_1) \quad (2)$$

با فرض اینکه F هماهنگ باشد، از (2) داریم:

$$X_1 = \frac{i\omega c}{k_1 + i\omega c} x = i\left(\frac{\omega c}{k_1}\right) \frac{x}{1 + i\left(\frac{\omega c}{k_1}\right)}$$

و با جایگذاری در معادله (1)

$$F = kx + i\omega c \left[1 - \frac{i\left(\frac{\omega c}{k_1}\right)}{1 + i\left(\frac{\omega c}{k_1}\right)} \right]$$

$$= \frac{\left[k \left(1 + i\left(\frac{\omega c}{k_1}\right) + i\omega c\right)\right]}{1 + \frac{i\omega c}{k_1}} \times \frac{\left[1 - \frac{i\omega c}{k_1}\right]}{\left[1 + \frac{i\omega c}{k_1}\right]} x$$

$$= \left[\frac{k + (k + k) \left(\frac{i\omega c}{k_1}\right)^2}{1 - \left(\frac{i\omega c}{k}\right)^2} + \frac{i\omega c}{1 + \left(\frac{\omega c}{k}\right)^2} \right] x = [k_{eq} + i\omega c_{eq}] x$$

6-28 درستی رابطه $\dot{X}_j' k X_j = 0$ را با به کارگیری مساله 6-16 ثابت کنید.

از مساله 6-16 داریم:

$$X_1 = \begin{Bmatrix} \theta_1 \\ \theta_2 \end{Bmatrix} = \begin{Bmatrix} 1.000 \\ 1.781 \end{Bmatrix} \quad X_2 = \begin{Bmatrix} \theta_1 \\ \theta_2 \end{Bmatrix} = \begin{Bmatrix} 1.000 \\ -0.2808 \end{Bmatrix}$$

$$\dot{X}_1' k X_2 = \{1.000 \quad 1.781\} k \begin{bmatrix} 2 & -1 \\ -1 & 1 \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} 1.000 \\ -0.2808 \end{Bmatrix}$$

$$= \{1.00 \quad 1.78 \quad -1.28281\} \begin{Bmatrix} 2.2808 \\ -1.2808 \end{Bmatrix} = 2.2808 - 2.281 = -0.0003 \approx 0$$

6-31 ضرایب عددی معادله‌های حرکت مود دوم و سوم مثال 6.9-1 را برآورد کنید.
با مراجعه به مثال 6.9-1 برای ω و ζ داریم

مود دو:

$$m_{22}\ddot{q}_2 + c_{22}\dot{q}_2 + k_{22}q_2 = -u_e(t) \sum_{i=1}^{100} m_i \phi_2(x_i)$$

$$m_{22} = \sum_{i=1}^{100} m_i \phi_2(x_i) = 5.5235 \text{ m}$$

$$c_{22} = 2\xi_2 \omega_2 m_{22} = 2\xi_2 [0.445 \sqrt{\frac{k}{m}}] m_{22} = 0.8902 \xi_2 m_{22} \sqrt{\frac{k}{m}}$$

$$k_{22} = \omega_2^2 m_{22} = \frac{0.1981 m_{22} k}{m}$$

$$\sum_{i=1}^{100} m_i \phi_2(x_i) = -2.2470 \text{ m}$$

$$\ddot{q}_2 + 0.8902 \xi_2 \sqrt{\frac{k}{m}} \dot{q}_2 + 0.1981 (\frac{k}{m}) q_2 = 0.4068 \ddot{u}_e(t)$$

مود سوم:

$$m_{33} = 80.5957 \text{ m} \quad \frac{c_{33}}{m_{33}} = 2 \xi_3 [0.7307 \sqrt{\frac{k}{m}}] = 1.461 \xi_3 \sqrt{\frac{k}{m}} \\ k_{32} = 0.5339 \frac{k}{m} \quad \sum_{i=1}^{10} m_i \phi_3(x_i) = 2.8095 \text{ m}$$

$$\ddot{q}_3 + 1.4614 \xi_3 \sqrt{\frac{k}{m}} \dot{q}_3 + 0.5339 \frac{k}{m} q_3 = -0.3268 \ddot{u}_e(t)$$

6-32 اگر شتاب (t) زمین در مثال 1 - 6.9، یک پالس سینوسی با دامنه a و زمان t_1 مانند شکل P6-32 باشد، بیشینه q را در هر مود و اندازه x_{max} را مانند بخش 6.9 به دست آورید.

از مثال 6.9-1 داریم:

$$\ddot{q}_1 + 0.299 \xi_1 \sqrt{\frac{k}{m}} \dot{q}_1 + 0.02235 \sqrt{\frac{k}{m}} q_1 = -1.2672 \ddot{u}_e(t)$$

$$\omega_1^2 = 0.02235 \frac{k}{m} \rightarrow \omega_1 = 0.1495 \sqrt{\frac{k}{m}} = \frac{2\pi}{\tau_1} \rightarrow \tau_1 = 42.028 \sqrt{\frac{m}{k}}$$

$$\omega_2 = \frac{2\pi}{\tau_2} = 0.4451 \sqrt{\frac{k}{m}} \rightarrow \tau_2 = 14.1168 \sqrt{\frac{m}{k}}$$

$$\omega_3 = 0.7307 \sqrt{\frac{k}{m}} \rightarrow \tau_3 = 8.5989 \sqrt{\frac{m}{k}}$$

شکل ۶-۳۲

برای یافتن شوک طیف شکل ۴-۴-۳ را ببینید،

$$\frac{t_1}{\tau_1} = 0.5 \rightarrow \left(\frac{xk}{F}\right)_{\max} = 1.13$$

طرف ثانی معادله دیفرانسیل چنین است:

$$-\ddot{u}_1(t) \sum_m \frac{m \phi_1}{\phi_1^2} = -1.2672 \ddot{u}_1 = \frac{F}{m}$$

$$\ddot{q}_1 + 2\zeta \omega_n \dot{q}_1 + \omega_n^2 q_1 = \frac{F}{m}$$

$$F = -1.2672 ma.$$

و با جایگذاری در $\left(\frac{xk}{F}\right)_{\max}$ داریم،

$$\left(\frac{qk}{F}\right)_{\max} = \frac{qk}{-1.2672 ma} \rightarrow \text{مود اول} \dots$$

$$(q_1)_{\max} = -1.5 \left(4068 \frac{ma}{k}\right) = 0.6102 \frac{ma}{k}$$

و بدینسان برای مود دوم و سوم داریم،

$$(q_2)_{\max} = 1.5 \left(\frac{0.4068 ma}{k}\right) = 0.6102 \frac{ma}{k}$$

$$(q_3)_{\max} = 1.13 \left(\frac{-0.3268 ma}{k}\right) = -0.3693 \frac{ma}{k}$$

$$x(t) = \phi_1 q_1 + \phi_2 q_2 + \phi_3 q_3 + \dots$$

برای طبقه دهم $\phi_1 = 1.0$ است.

$$x(t) = q_1 + q_2 + q_3$$

از معادله ۶-۹-۶ داریم:

$$|x(10)|_{\max} = (q_1)_{\max}^2 + \sqrt{(q_2)_{\max}^2 + (q_3)_{\max}^2}$$

$$= 1.90 + \sqrt{0.6102^2 + 0.3693^2} \left(\frac{ma}{k}\right) = 2.61 \frac{ma}{k}$$

6.33 مودهای ارتعاشی آونگ دوگانه مقاله ۵-چنین است:

$$\omega_1 = 0.764 \sqrt{\frac{g}{l}} \quad \omega_2 = 1.850 \sqrt{\frac{g}{l}}$$

$$\phi_1 = \begin{Bmatrix} \theta_1 \\ \theta_2 \end{Bmatrix}_1 = \begin{Bmatrix} 0.707 \\ 1.000 \end{Bmatrix} \quad \phi_2 = \begin{Bmatrix} \theta_1 \\ \theta_2 \end{Bmatrix}_2 = \begin{Bmatrix} 0.707 \\ 1.000 \end{Bmatrix}$$

اگر به جرم پایینی ضربه‌ای به اندازه $(t) \delta F$ زده شود، پاسخ آن را از اصل بر هم نهی مودهای ارتعاشی بباید.

تغییرات ممتدوم = ضربه

$$t = 0 \quad \text{سرعت} = \frac{\dot{F}_z}{m} = V(0) = l\dot{\theta}_2(0)$$

$$\theta_2(0) = \frac{\dot{F}_z}{ml} \rightarrow \dot{\theta}_1(0) = 0 \rightarrow \theta = \phi_1 q_1 + \phi_2 q_2$$

$$\begin{Bmatrix} \theta_1 \\ \theta_2 \end{Bmatrix} = \begin{Bmatrix} 0.707 \\ 1.000 \end{Bmatrix} q_1 + \begin{Bmatrix} -0.707 \\ 1.000 \end{Bmatrix} q_2 =$$

$$= \begin{Bmatrix} 0.707 \\ 1.000 \end{Bmatrix} A \sin \left[0.764 \sqrt{\frac{g}{l}} t \right] + \begin{Bmatrix} -0.707 \\ 1.000 \end{Bmatrix} B \sin \left[1.85 \sqrt{\frac{g}{l}} t \right]$$

$$\sqrt{\frac{g}{l}} \begin{Bmatrix} \dot{\theta}_1 \\ \dot{\theta}_2 \end{Bmatrix} = 0.764 \begin{Bmatrix} 0.707 \\ 1.000 \end{Bmatrix} A \cos \left[0.764 \sqrt{\frac{g}{l}} t \right] + 1.85 \begin{Bmatrix} -0.707 \\ 1.000 \end{Bmatrix} B \cos \left[1.85 \sqrt{\frac{g}{l}} t \right]$$

$$t=0 : \sqrt{\frac{g}{l}} \begin{Bmatrix} 0 \\ \frac{F_z}{m} \end{Bmatrix} = 0.764 \begin{Bmatrix} 0.707 \\ 1.000 \end{Bmatrix} A + 1.85 \begin{Bmatrix} -0.707 \\ 1.000 \end{Bmatrix} B$$

$$0 = 0.764(0.707)A - 1.85(0.707)B \rightarrow B = 0.413A$$

$$\left(\frac{F_z}{m} \right) \sqrt{\frac{g}{l}} = 0.764 A + 1.85(0.413 A) = 1.528 A$$

A = 0.6544 $\left(\frac{F_z}{m} \right) \left(\sqrt{\frac{g}{l}} \right)$	B = 0.2703 $\left(\frac{F_z}{m} \right) \left(\sqrt{\frac{g}{l}} \right)$
---	---

$$\begin{Bmatrix} \theta_1 \\ \theta_2 \end{Bmatrix} = \frac{F_z}{ml} \sqrt{\frac{g}{l}} \left[0.6544 \begin{Bmatrix} 0.707 \\ 1.000 \end{Bmatrix} \sin \left[0.764 \sqrt{\frac{g}{l}} t \right] + 0.2703 \begin{Bmatrix} -0.707 \\ 1.000 \end{Bmatrix} \sin \left[1.85 \sqrt{\frac{g}{l}} t \right] \right]$$

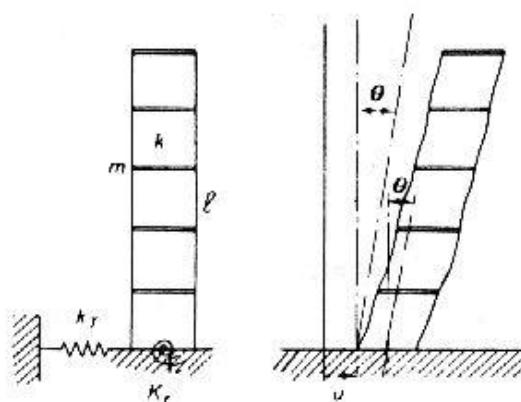
6-35 با به کارگیری دو مود ارتعاشی، معادله‌های حرکت ساختمان پنج طبقه را با سختی انتقالی k_i و پیچشی $\infty = k$ در پایه به دست آورید (شکل P6.35 را ببینید).

$$y(t) = \theta \phi_1 q_1 + \theta \phi_2 q_2 + \theta \phi_3 q_3 + \theta \phi_4 q_4 + \theta \phi_5 q_5$$

دو مود اول چنین به دست می‌آید.

$$m \frac{\omega_1^2}{k} = 0.08101 \rightarrow \tau_1 = 22.08 \sqrt{\frac{m}{k}}$$

$$\begin{aligned} \phi_1 &= \{0.1699 \quad 0.3260 \quad 0.4557 \quad 0.5485 \quad 0.5969\} \\ m \frac{\omega^2}{k} = 0.6903 &\rightarrow \tau_2 = 7.563 \sqrt{\frac{m}{k}} \\ \phi_2 &= \{0.4557 \quad 0.5969 \quad 0.3260 \quad -0.1699 \quad -0.5485\} \\ \frac{\sum m \phi_1}{\sum m \phi_1^2} = 2.097 &\quad \frac{\sum m \phi_2}{\sum m \phi_2^2} = 0.6602 \end{aligned}$$

شکل P6-35

در $\theta = 0$ است و تنها حرکت انتقالی زمین با انتقال خطی هر طبقه جمع می‌شود. برای حالت فراغی $\theta \neq 0$ می‌توان معادلات لاغرانژ را به کار برد. برای یک جرم معادله نیرو را بنویسید (طبقه سوم را بنگرید)،

$$m(\ddot{u} + \ddot{y}_3) = -k(y_3 - y_2) + k(y_4 - y_3)$$

پنج معادله شبیه به این معادله را می‌توان به شکل ماتریسی زیر نوشت:

$$\begin{aligned} m \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} \ddot{y}_1 \\ \ddot{y}_2 \\ \ddot{y}_3 \\ \ddot{y}_4 \\ \ddot{y}_5 \end{Bmatrix} + k \begin{bmatrix} 2 & -1 & 0 & 0 & 0 \\ -1 & 2 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 2 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & 2 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & -1 & 2 \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} y_1 \\ y_2 \\ y_3 \\ y_4 \\ y_5 \end{Bmatrix} \\ = -m \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \ddot{u} \end{aligned}$$

یا $M\ddot{y} + ky = -M\ddot{u}$ که با در نظر گرفتن $y = \phi_1 q_1 + \theta_2 q_2$ معادله ناهمگیر از $P'kP$ چنین به دست می‌آید.

$$\begin{Bmatrix} y_1 & y_2 \end{Bmatrix} = \begin{Bmatrix} \{\theta_1\} & \{\theta_2\} \end{Bmatrix} \begin{Bmatrix} q_1 \\ q_2 \end{Bmatrix} = Pq$$

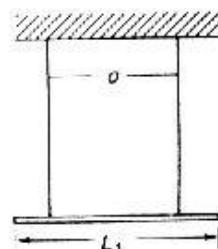
$$P'MP\ddot{q} + P'kPq = -P'M\ddot{u}$$

معادله‌های مود به دست می‌آید.

$$\ddot{q}_1 + \omega_1^2 q_1 = -\frac{\sum m \phi_1}{\sum m \phi_1^2} \ddot{u}$$

$$\ddot{q}_2 + \omega_2^2 q_2 = -\frac{\sum m \phi_2}{\sum m \phi_2^2} \ddot{u}$$

6-36 نوسانات جانبی و پیچشی سیستم شکل P6-36، برای اندازه ویژه‌ای از $\frac{a}{l}$ دارای فرکانس‌های طبیعی مساوی است. این اندازه را بباید و فرض کنید که نامیزانی e برابر با me است، معادله‌های حرکت را بباید.

شکل P6-36

$$\omega_r^2 = \frac{mg^2}{4l^2} = 3\left(\frac{g}{l}\right)^2 \quad \text{نوسان پیچشی}$$

$$\omega_r^2 = \frac{mg^2}{4l^2} = 3\left(\frac{g}{l}\right)^2$$

بیرون از صفحه نوسان، آونگ ساده با $\frac{g}{l} = \omega^2$ است.

$$\omega^2 = \omega_r^2 \rightarrow \frac{g}{l} = 3 \left(\frac{g}{l}\right) \left(\frac{a}{l}\right)^2 \rightarrow \frac{a}{l} = \frac{1}{\sqrt{3}} = \frac{\sqrt{3}}{3}$$

6-37 فرض کنید که ساختمان سه طبقه‌ای با طبقات صلب، دارای میرایی رایلی است. اگر

ویژگیهای سیستم ارتعاشی

۱۰۳

میرایی مودها برای مودهای اول و دوم 0.05% و 0.13% باشد، میرایی مود سوم را بیابید.

$$\Rightarrow \zeta_1 = 0.05 \quad \& \quad \zeta_2 = 0.13$$

از معادله (6.8-9) داریم،

$$\omega_1 = 0.445 \sqrt{\frac{k}{m}} \quad \omega_2 = 1.247 \sqrt{\frac{k}{m}} \quad \omega_3 = 1.802 \sqrt{\frac{k}{m}}$$

$$2\zeta_1\omega_1 = \alpha + \beta\omega_1^2 \quad 2\zeta_2\omega_2 = \alpha + \beta\omega_2^2 \quad \rightarrow \quad 2(\zeta_1\omega_1 - \zeta_2\omega_2) = \beta(\omega_1^2 - \omega_2^2)$$

$$\beta = \frac{2(\zeta_2\omega_2 - \zeta_1\omega_1)}{\omega_2^2 - \omega_1^2} \quad \& \quad \alpha = \frac{2\omega_2\omega_1(\zeta_1\omega_2 - \zeta_2\omega_1)}{\omega_2^2 - \omega_1^2}$$

$$\beta = 0.2061 \sqrt{\frac{k}{m}} \quad \alpha = 0.0037 \sqrt{\frac{k}{m}}$$

$$\text{مود سوم: } 2\zeta_3\omega_3 = \alpha + \beta\omega_3^2$$

$$\zeta_3 = \frac{\theta + \beta\omega_3^2}{2\omega_3} = 0.1867$$

6-40 حالت فرآگیر ارتعاش آزاد یک سیستم نامیرا را می‌توان با جمع مودهای ارتعاشی نشان داد:

$$X(t) = \sum_i A_i X_i \sin \omega_i t + \sum_i B_i X_i \cos \omega_i t$$

اگر سیستم از موقعیت صفر و با توزیع سرعت دلخواه $X(0)$ به راه افتاد، خواهیم داشت که A_i و B_i را به دست آورید.

$$X(t) = \sum_i X_i [A_i \sin(\omega_i t) + B_i \cos(\omega_i t)]$$

$$X(t) = \sum_i \omega_i X_i [A_i \cos(\omega_i t) - B_i \sin(\omega_i t)]$$

$$X(t) = \sum_i \omega_i X_i A_i$$

$$X'_j M X(0) = \sum_i \omega_i X'_j M X_i A_i = \omega_j X'_j M X_j A_i$$

$$A_j = \frac{X'_j M X(0)}{\omega_j X'_j M X_j} \quad B_j = \frac{X'_j M X(0)}{X'_j M X_j}$$